

Omgevingsvergunning

Kenmerk 2021W1742

Omgevingsvergunning voor:

het realiseren van een zonnepark op het perceel Schampsteeg ongenummerd naast A30 in Ede, kadastraal bekend gemeente Ede, sectie H, nummer 3457.

13 september 2022

Besluit

U krijgt een omgevingsvergunning voor de activiteiten:

- (ver)bouwen van een bouwwerk
- gebruik van gronden of bouwwerken in strijd met de regels van ruimtelijke ordening
- uitvoeren van een werk of werkzaamheden.

Hoe hebben wij uw aanvraag beoordeeld?

Voor uw aanvraag geldt de uitgebreide voorbereidingsprocedure. Dat staat in artikel 3.10 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Een aanvraag voor een omgevingsvergunning moet voldoen aan bepaalde voorwaarden ('toetsingscriteria'). Is dat niet het geval? Dan kunnen wij de vergunning weigeren.

Wij hebben uw aanvraag getoetst aan:

- de Wabo
- het Besluit omgevingsrecht
- de Regeling omgevingsrecht

Uw aanvraag voldoet niet aan het bestemmingsplan. Uw aanvraag voldoet wel aan de andere onderdelen. Dit lichten wij per onderdeel toe.

Bestemmingsplan

In een bestemmingsplan staat wat iemand mag doen met een stuk grond ('perceel') en wat er op dat perceel gebouwd mag worden. Het perceel waarover uw aanvraag gaat, heeft volgens het bestemmingsplan 'Agrarisch Buitengebied Ede 2012' de bestemming 'agrarisch'.

Het realiseren van een zonnepark past niet binnen de bestemming agrarisch.

Volgens artikel 2.10 lid 2 van de Wabo is uw aanvraag daarom ook een aanvraag voor de activiteit 'Gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan'. Volgens de Wabo kunnen wij u toestemming geven om van het bestemmingsplan af te wijken.

Omgevingsdienst De Vallei werkt in opdracht van:

gemeente
Barneveld

gemeente

wageningen

provincie
Gelderland

Welstand

De gemeente Ede heeft verschillende regels opgesteld voor een prettige woonomgeving. Eén daarvan is het welstandsbeleid. Dit beleid bepaalt hoe gebouwen en andere bouwwerken eruit mogen zien en hoe ze in de omgeving passen. Dat heet redelijke eisen van welstand.

Op 10 februari 2022 is uw bouwplan getoetst aan redelijke eisen van welstand. Uw bouwplan voldoet daaraan.

Bouwbesluit

In het Bouwbesluit 2012 staan technische regels waar elk bouwwerk in Nederland aan moet voldoen. Deze regels gaan onder andere over veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en milieu.

U heeft aannemelijk gemaakt dat uw bouwplan voldoet aan het Bouwbesluit 2012.

Bouwverordening

In de bouwverordening van de gemeente Ede staan de overige regels waaraan een bouwwerk moet voldoen. Bijvoorbeeld dat er niet gebouwd mag worden op verontreinigde grond.

U heeft aannemelijk gemaakt dat uw bouwplan voldoet aan de bouwverordening.

Gebruik van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan

De voorwaarden voor deze activiteit staan in artikel 2.12 van de Wabo.

Het gaat om de volgende voorwaarden:

- Het bestemmingsplan geeft de mogelijkheid om daarvan af te wijken.
- Het Besluit omgevingsrecht (Bor) biedt een mogelijkheid om af te wijken.
- Het plan is niet in strijd met een goede ruimtelijke ordening en het heeft een goede ruimtelijke onderbouwing.

Wij kunnen afwijken van het bestemmingsplan volgens artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3 van de Wabo.

Waarom wijken wij af van het bestemmingsplan?

Uw plan is niet in strijd met een goede ruimtelijke ordening. Ook heeft het plan een goede ruimtelijke onderbouwing. Daarom kunnen wij afwijken van het bestemmingsplan. U vindt de ruimtelijke onderbouwing in de bijlage 3.

Reacties op uw aanvraag

Iedereen die dat wilde kon vanaf 28 april 2022 uw aanvraag, het voornemen om de omgevingsvergunning te geven en alle stukken die erbij horen bekijken. Dat hebben wij laten weten op <https://www.overheid.nl/berichten-over-uw-buurt>. Daarnaast wordt dit besluit bekend gemaakt in de Ede Stad. Wie een reactie ('zienswijze') wilde geven op het voornemen, kon dat binnen zes weken doen. Binnen deze periode kon u ook zelf reageren.

Reactie(s)

Er zijn twee reacties ingediend.

In de 'Nota van Zienswijzen', bijlage 4, is aangegeven waarom deze reacties geen reden zijn om u de omgevingsvergunning te weigeren.

Bijlage 1: Voorschriften

U heeft een omgevingsvergunning gekregen voor het bouwen van een bouwwerk. U moet zich daarbij houden aan de volgende voorschriften:

Bouwen van een bouwwerk

1. U moet ons berekeningen en tekeningen sturen van:
  - funderingsconstructies
  - betonconstructies
  - staalconstructies
  - andere constructies

Dit moet u doen uiterlijk drie weken voordat u met elke constructie begint. De berekeningen en tekeningen stuurt u naar het team Handhaving via info@oddevallei.nl. Noem daarbij het kenmerk 2021W1742. U mag pas met de bouw beginnen als u daarvoor toestemming heeft gekregen.

2. U moet het volgende melden aan het team Handhaving via info@oddevallei.nl. Noem daarbij het kenmerk 2021W1742.

Uiterlijk twee werkdagen voordat u begint met:

- het bouwen (let op: ook als u gaat graven)
- het slaan van funderingspalen en/of proefpalen
- grondverbetering

Uiterlijk één werkdag voordat u:

- beton gaat storten
- beton-, metsel- of buitenpleisterwerk gaat verwerken als de temperatuur lager is dan 2° C

Uiterlijk op de dag zelf:

- als u klaar bent met bouwen
- als u het bouwwerk in gebruik neemt

3. Bij het bepalen van het peil en de situering van het bouwwerk moet u de aanwijzingen van de toezichthouder opvolgen. Ook andere aanwijzingen van de toezichthouder moet u altijd opvolgen.

4. Voorwaardelijke verplichting landschappelijke inpassing

Het is verboden om de vergunde bouwwerken ten behoeve van het project te gebruiken, indien niet is voorzien in de aanleg en instandhouding van de landschappelijke inpassing van het perceel zoals aangegeven op het inrichtingsplan (*Kenmerk inrichtingsplan: '03-02-2022-Zonnepark Ede Presentatie DO'*). Dit inrichtingsplan is als bijlage toegevoegd aan dit besluit.

5. Termijn omgevingsvergunning

Aan de omgevingsvergunning wordt een termijn verbonden die inhoudt dat de omgevingsvergunning eindigt op het moment dat 25 jaar is verstreken na aanvang van de bouwwerkzaamheden.

6. Herstel oude toestand na einde vergunning termijn, met uitzondering van landschappelijk inpassing

Binnen drie maande na de afloop van de vergunning termijn (25 jaar na aanvang bouwwerkzaamheden) moet de voor de verlening van de vergunning bestaande toestand zijn hersteld, met uitzondering van de landschappelijke inpassing (*Kenmerk inrichtingsplan: '03-02-2022-Zonnepark Ede Presentatie DO'*). De landschappelijke inpassing moet na afloop van de vergunning termijn in stand worden gelaten conform de bijlage '01-02-2022-Enerpac.-Zonnepark Ede-DO-Behouden na 25 jaar-1250-A3I

Bijlage 2: Belangrijke informatie over uw omgevingsvergunning

U heeft een omgevingsvergunning gekregen. Het is belangrijk dat u de informatie in deze bijlage leest. Dit moet u doen voordat u begint met het uitvoeren van uw plan.

1. Algemeen

Bekendmaking van het besluit

Het besluit over uw omgevingsvergunning maken wij bekend op <https://www.overheid.nl/berichten-over-uw-buurt>. Daarnaast wordt dit besluit bekend gemaakt in de Ede Stad. Dat doen wij zodat belanghebbenden weten dat dit besluit is genomen.

Wie is belanghebbende?

Als aanvrager van de omgevingsvergunning bent u belanghebbende. Ook anderen kunnen belanghebbende zijn. Een belanghebbende is iemand die betrokken is bij een besluit of geschil en daar (direct) belang bij heeft. De voorwaarden staan in de wet en rechterlijke uitspraken. Met deze voorwaarden bepaalt de rechter of iemand belanghebbende is wanneer diegene beroep instelt. Voldoet iemand aan de voorwaarden? Dan wordt het beroep inhoudelijk behandeld.

Beroep instellen: zes weken de tijd

De omgevingsvergunning is niet meteen onherroepelijk (definitief). Belanghebbenden kunnen hiertegen beroep instellen. Zij kunnen ook aan de rechter vragen om de werking van het besluit uit te stellen. Dat kunnen zij doen door een voorlopige voorziening aan te vragen. Stelt de rechter de werking van het besluit uit? Dan kunt u in het uiterste geval de omgevingsvergunning niet gebruiken.

U mag uw omgevingsvergunning pas gebruiken nadat de periode van beroep instellen voorbij is én de rechter geen voorlopige voorziening heeft toegewezen.

Wilt u zelf beroep instellen? Bijvoorbeeld omdat u het niet eens bent met een voorschrift? Hoe u beroep instelt, leest u in bijlage 3.

Rechten van anderen

U heeft altijd rechten en plichten tegenover anderen. Bijvoorbeeld tegenover de gemeente of uw burens. Uw rechten en plichten veranderen niet door deze omgevingsvergunning. U kunt daarbij denken aan eigendomsrechten. Wilt u bijvoorbeeld bouwen óp de erfgrs? Dan heeft u toestemming nodig van uw burens.

Uw plan aanpassen

Wilt u uw plan veranderen? Dan heeft u misschien een nieuwe omgevingsvergunning nodig. Neem hierover zo snel mogelijk contact op met team Vergunningverlening. U kunt bellen naar het telefoonnummer 088 - 116 98 03.

Bijlage 3: Ruimtelijke Onderbouwing

Toelichting

Projectafwijkingsbesluit 'Zonneveld Schampsteeg, Ede'

**Omgevingsvergunning artikel 2.12, lid 1, sub a, onder
3° Wabo**

Augustus 2022

Versie 0301

NL.IMRO.0228.PB2021AGBG0014-0301

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	10
1.1.	Aanleiding	10
1.2.	Ligging plangebied	10
1.3.	Geldend plan	11
1.4.	Procedure	12
1.5.	Planmethodiek	13
1.6.	Leeswijzer	13
2.	HET PLAN	14
2.1.	Bestaande situatie	14
2.2.	Nieuwe situatie	16
3.	BELEIDSKADER	20
3.1.	Rijksbeleid	20
3.1.1.	Nationale Omgevingsvisie	20
3.1.2.	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening	23
3.1.3.	Ladder voor duurzame verstedelijking	23
3.1.4.	Energieakkoord voor duurzame groei	25
3.1.5.	Rijk investeert in duurzame energie	25
3.2.	Provinciaal beleid	25
3.2.1.	Omgevingsvisie Gaaf Gelderland	25
3.2.2.	Omgevingsverordening	28
3.3.	Regionaal	34
3.3.1.	Strategische agenda 2020-2025	34
3.3.2.	Regionale Energiestrategie FoodValley	34
3.3.3.	Gebiedsvisie Regio FoodValley	35
3.3.4.	Citydeal regio Gelrestad (april 2017)	36
3.4.	Gemeentelijk beleid	36
3.4.1.	Structuurvisie Ede Buitengebied	36
3.4.2.	Routekaart Ede Energieneutaal	37
3.4.3.	Coalitieakkoord 2018-2022, gemeente Ede	38
3.4.4.	Wind- en zonnewijzer gemeente Ede	38
3.5.	Conclusie	41
4.	ONDERZOEK EN RANDVOORWAARDEN	42
4.1.	Inleiding	42
4.2.	Milieueffectrapport (MER)	42
4.3.	Milieuzonering	43
4.4.	Ecologie/natuur	44
4.5.	Water	49
4.6.	Bodem	50
4.7.	Archeologie	51
4.8.	Cultuurhistorie	53
4.8.1.	Cultuurhistorische waardenkaart (CHW) (2012)	53
4.9.	Landschap	56
4.10.	Groen	58
4.11.	Verkeer en parkeren	60
4.12.	Geluid (wegverkeerslawaai / Wet geluidhinder)	60
4.13.	Luchtkwaliteit	61
4.14.	Externe veiligheid	62
4.15.	Brandveiligheid	64
4.16.	Hoogspanningslijnen, kabels en leidingen	65
4.17.	Lichtreflectie	66
4.18.	Electromagnetische straling	67
5.	ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	68
5.1.	Kostenverhaal	68
5.2.	Financiële haalbaarheid plan	68
6.	INSPRAAK EN OVERLEG	69
6.1.	Omgevingsdialoog	69
6.2.	Vooroverleg	69
6.3.	Zienswijzen	69

7. BIJLAGEN 70

Ruimtelijke onderbouwing

als bedoeld in artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3° van de Wabo en artikel 5.20 van het Besluit omgevingsrecht.

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

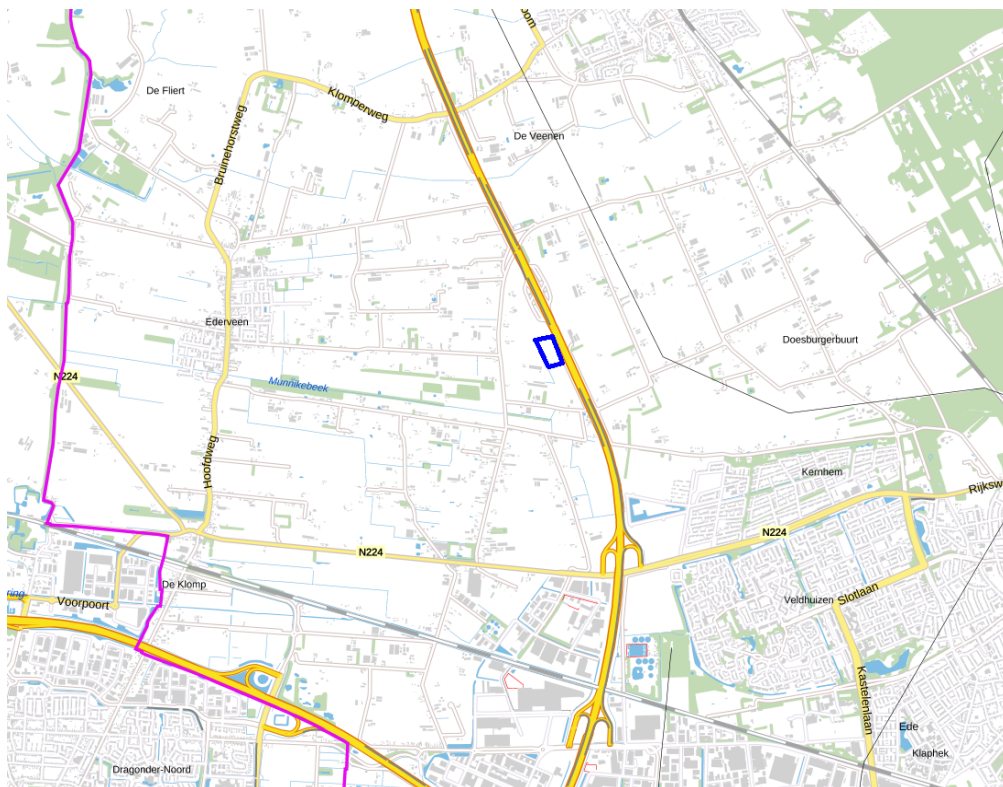
De Nederlandse overheid heeft een grote ambitie op het gebied van duurzaamheid. In het Energieakkoord is afgesproken dat het aandeel hernieuwbare energieopwekking in 2020 14% moet zijn, en in 2023 16%. De provincie Gelderland heeft uitgesproken in 2050 een energieneutraal Gelderland te willen bereiken. De gemeente Ede wil ook in 2050 energieneutraal zijn en heeft als opgave voor 2022 om netto 50 hectare aan zonnepanelen in het veld te realiseren.

De initiatiefnemer (Zonnepark Schampsteeg B.V.) wil op het perceel aan de Schampsteeg in Ede een zonneveld realiseren met een netto-oppervlakte (zonnepanelen met toebehoren en onderhoudspaden) van ca. 2,0 hectare. De oppervlakte van de landschappelijke inpassing bedraagt ca. 0,9 hectare, waardoor de bruto-oppervlakte (netto-oppervlakte + landschappelijke inpassing) ca. 2,9 hectare bedraagt.

De ontwikkeling van het zonnepark draagt bij aan de ambitie uit het energieakkoord voor duurzame groei door middel van het decentraal opwekken van zonne-energie. Het geïnstalleerd vermogen van het zonnepark is circa 3.0 MWp. De verwachte elektriciteitsproductie is gelijk aan 2.800.000 kWh per jaar, gelijk aan duurzame stroom voor 800 huishoudens. Door Zonneweide Schampsteeg kan een deel van de woonwijk van Ede van duurzame elektriciteit worden voorzien. Het zonneveld zal voor een periode van 25 jaar worden gebruikt. De gronden worden gekocht door de initiatiefnemer. Na een periode van 25 jaar wordt het zonneveld ontmanteld.

1.2. Ligging plangebied

De percelen waarop dit zonneveld wordt gerealiseerd is plaatselijk bekend als Schampsteeg in Ede. De percelen staan kadastraal bekend als Ede, sectie H en nummers 3457 en 3458. De zuidoostzijde van het plangebied grenst aan de Schampsteeg. Ten oosten van het plangebied ligt de Rijksweg A30. De percelen liggen in het buitengebied van de gemeente Ede. Het plangebied van ca. 2,9 hectare ligt op ca. 1,3 kilometer ten noordwesten van de kern Ede en op ca. 2 kilometer ten oosten van Ederveen.

Afbeelding: De globale ligging van het plangebied is met blauw omlijnd (bron: Geo Ede)

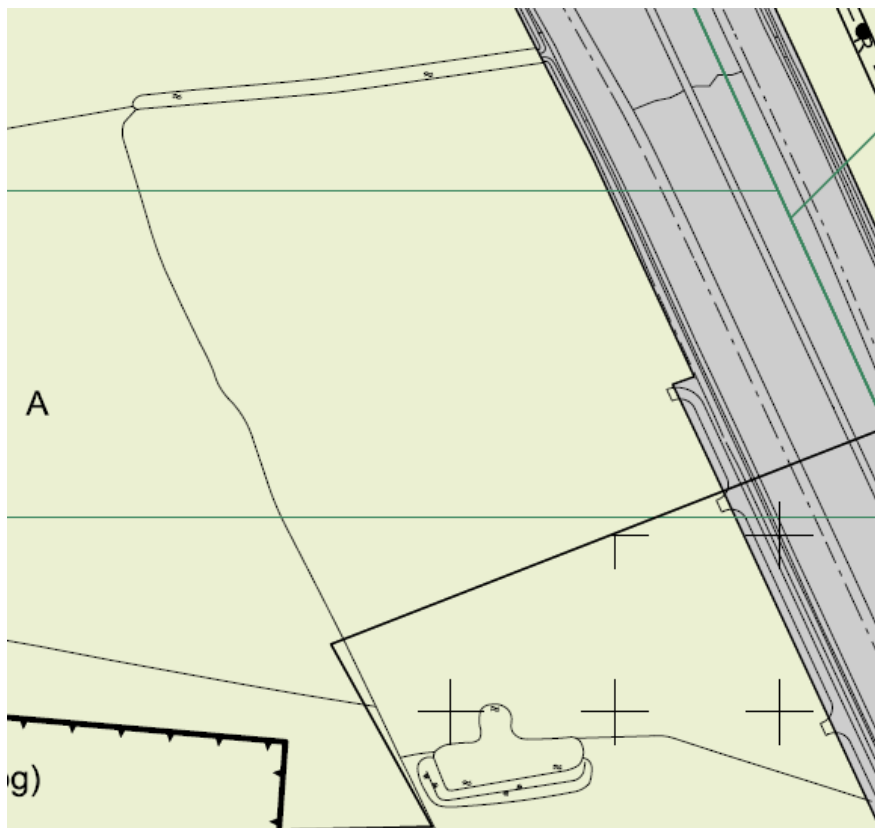

Afbeelding: Luchtfoto bestaande situatie met het plangebied in rood omlijnd (bron: Geo Ede)

1.3. Geldend plan

Het plangebied is gelegen binnen het bestemmingsplan 'Agrarisch Buitengebied Ede 2012'. Hierbij geldt de bestemming 'Agrarisch' met de gebiedsaanduiding 'reconstructiewetzone - verwevingsgebied'. In het zuidelijk gedeelte van het plangebied geldt bovendien de dubbelbestemming 'Waarde - Natuur en Ecologie'.

Verder gelden binnen het plangebied de paraplubestemmingsplannen 'Ede, Parapluplan Parkeren', 'Ede, Parapluplan Wonen' en 'Parapluplan Buitengebied Ede 2020'.

Afbeelding: Verbeelding van het bestemmingsplan 'Agrarisch Buitengebied Ede 2012'

De gronden met de bestemming 'Agrarisch' zijn onder meer bestemd voor agrarische doeleinden, in de vorm van agrarische bodemexploitatie met bijbehorende voorzieningen, het behoud, herstel en ontwikkeling van landschapswaarden, het behoud, herstel en bescherming van cultuurhistorische waarden in de vorm van onverharde wegen en paden. De realisatie van een zonneveld past niet binnen de geldende agrarische enkelbestemming, omdat het opwekken van duurzame energie in strijd is met de bestemmingsomschrijving. Bij het opwekken van energie is niet sprake van het voortbrengen van een agrarisch product. Verder is het opwekken van energie niet van zodanig ondergeschikte betekenis, dat deze activiteit geacht moet te zijn opgegaan in de agrarische activiteit.

1.4. Procedure

Voor alle kansrijke initiatieven van zonnevelden groter dan 150 m² is de gemeente bereid om mee te werken via een projectafwijkingsbesluit. Omdat zonnevelden een beperkte levensduur hebben, geeft de gemeente voor initiatieven een omgevingsvergunning af voor maximaal 25 jaar. Deze termijn begint na aanvang van de bouwwerkzaamheden. De onderliggende bestemming (bijv. agrarisch) blijft intact na het verlenen van de omgevingsvergunning waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan.

Het projectafwijkingsbesluit valt onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het projectafwijkingsbesluit is een omgevingsvergunning waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, indien de motivering van het besluit

een goede ruimtelijke onderbouwing bevat (artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3 Wabo). Tijdens het opstellen van een projectafwijkingbesluit moet op grond van 3.1.1 van de Bro verplicht vooroverleg worden gevoerd met diverse overlegpartners. Daarnaast dient een ruimtelijke onderbouwing geschreven te worden (artikel 5.20 Besluit omgevingsrecht jo. artikel 3.1.6 Wet ruimtelijke ordening).

De formele procedure start na het indienen van de omgevingsvergunningaanvraag. De omgevingsvergunning wordt voorbereid met de uitgebreide procedure. Het college is het bevoegd gezag bij deze omgevingsvergunningaanvraag. De gemeenteraad moet om een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) worden gevraagd. Als de gemeenteraad weigert deze verklaring af te geven, dan moet het college de omgevingsvergunning weigeren (artikel 2.27, lid 1 Wabo).

Op 12 november 2020 heeft de gemeenteraad in het 'Besluit categorieën gevallen waarin een verklaring van geen bedenkingen niet is vereist' vastgesteld. In artikel 1 van dit besluit is voor middelgrote zonnevelden (netto-oppervlakte tot en met 2 hectare) bepaald dat geen vvgb nodig is.

Het onderhavige zonneveld heeft een netto-oppervlakte van 1,998 hectare. Dit is niet meer dan 2 hectare, waardoor sprake is van een middelgroot zonneveld. Kortom, voor het onderhavige project hoeft geen vvgb aan de gemeenteraad gevraagd te worden.

Het ontwerp-projectafwijkingbesluit wordt gedurende 6 weken ter inzage gelegd via www.ruimtelijkeplannen.nl. Hierover zal worden gepubliceerd in Ede Stad, de Staatscourant en op de gemeentelijke website. In die periode wordt eenieder in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen op het plan. Als er zienswijzen zijn ingediend, dan neemt het college deze zienswijzen mee in zijn oordeel om een omgevingsvergunning te verlenen.

1.5. Planmethodiek

Het projectafwijkingbesluit bestaat uit een omgevingsvergunningaanvraag met bijbehorende bijlagen (tekeningen) en een toelichting. De omgevingsvergunning wordt verleend voor de activiteit 'bouwen van een bouwwerk' (artikel 2.1, lid 1, sub a Wabo), de activiteit 'het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden' (artikel 2.1, lid 1, sub b Wabo) en de activiteit 'strijdig gebruik' (artikel 2.1, lid 1, sub c Wabo). De omgevingsvergunning wordt voor verleend voor de bouw van een zonneveld waarbij met een goede ruimtelijke onderbouwing wordt afgeweken van het bestemmingsplan (artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3° Wabo). Deze ruimtelijke onderbouwing staat in de onderhavige toelichting.

1.6. Leeswijzer

De ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit 6 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt eerst ingegaan op het voorgenomen plan. In hoofdstuk 3 is een beschrijving van het relevante rijksbeleid, provinciaal beleid en gemeentelijk beleid opgenomen. In hoofdstuk 4 komen diverse aspecten aan de orde die een sturende of belemmerende werking kunnen hebben op functies of ontwikkelingen binnen het plangebied, zoals cultuurhistorie en archeologie, flora en fauna. De economische aspecten worden behandeld in hoofdstuk 5 en in hoofdstuk 6 wordt aandacht besteed aan het wettelijk vooroverleg.

2. Het plan

2.1. Bestaande situatie

Het projectgebied bevindt zich in de gemeente Ede aan een doodlopende weg, de Schampsteeg, ten noordwesten van de woonkern van Ede en heeft een oppervlakte van ca. 2,9 ha. Dit doodlopende pad is tevens het onderhoudspad voor het Waterschap Vallei en Veluwe met betrekking tot de watergangen langs de snelweg A30. De A30 loopt parallel aan de oostgrens van het projectgebied en men heeft middels een door reeds aanwezige bomenrij een gebroken zicht op het projectgebied.

Het terrein wordt momenteel gebruikt voor intensieve landbouw (maisakker) en is aan de westzijde afgezoomd middels een rij oude knotwilgen en aan de zuidzijde, aansluitend aan een bosschage met enkele boomvormers en een kleine poel. Deze zuidzijde maakt onderdeel uit van de gemeentelijke groene verbinding. Aan de noord en westzijde van het plangebied ligt een B-watergang, en evenwijdig aan de A30 een C-watergang.

Afbeelding: Huidige situatie

2.2. Nieuwe situatie

In de nieuwe situatie is sprake van een middelgroot zonnenveld met een netto-oppervlakte van ca. 2,0 hectare. Dit zonnenveld zal voor een periode van maximaal 25 jaar worden gebruikt. Daarna wordt het zonnenveld afgebroken en zullen de gronden weer agrarisch worden gebruikt. In de basis is het een park dat energie opwekt, maar dan natuur-en gebruiksvriendelijk. Door anders naar vormgeving en plaatsing van de zonnepanelen te kijken, ontstaat een energielandschap waar meer mogelijk is dan alleen energie opwekken. Het is een ruimte waar energieopwekking een onderdeel is maar waar ook ruimte is voor flora en fauna, educatie en recreatie.

Visie Zonnepark Schampsteeg

Zonnepark Ede is gelegen langs de snelweg met rondom agrarisch gebied. De akkers, veelal gebruikt voor intensieve maisteelt, zijn in de loop der jaren verworpen tot pure productievelden waar van biodiversiteit nagenoeg geen sprake meer is. Door het constant bemesten –oogsten –bemesten –oogsten is het bodemleven sterk verminderd en één-tonig geworden. Door het terrein nu een tijdelijke invulling te geven met solarpanelen, gecombineerd met streekeigen kruiden en heestervegetatie en in te richten met wadi's en greppels en plasdrasgebieden (lagergelegene plekken die mogen vollopen bij extreem weer, maar waar het regenwater rustig in de bodem kan zakken), zal de soorten biodiversiteit sterk toenemen en zal ook het bodemleven weer floreren. Wanneer na 25 jaar de panelen weer worden weggehaald blijft een gezond bio-divers gebied over dat in gebruik (eventueel wandel en recreatie) en als ecologische stapsteen behouden kan blijven en een sieraad voor de omgeving kan zijn. Het inpassen van streekeigen beplanting in de kruidenlagen de (van oudsher aanwezige) lijnvormige struwelen, geeft de aanwezige vogels, zoogdieren en insecten een plek om te foerageren, nestelen en beschutting te zoeken. Zonnepark Schampsteeg wordt zodanig ingericht dat het beheer extensief zal zijn en blijven. Beplanting zal grotendeels zijn natuurlijke vorm kunnen behouden al zal er, gezien de voorhanden zijnde ruimte toch her en der ingegrepen dienen te worden. Als sortiment is uitgegaan van inheemse plantsoorten. Deze zijn sterker dan exoten doordat ze gewend zijn aan de groeiomstandigheden en het klimaat. Tevens deze soorten een waardplant voor hier voorkomende insecten, vogels en kleine zoogdieren als nest-, foerage-of schuilgelegenheid. Voor de ontwikkeling van natuurwaarden is een gebalanceerd natuurgericht beheer van groot belang. Te weinig onderhoud leidt tot verruiging en eenzijdige ontwikkeling, bij te veel onderhoud worden natuurwaarden verstoord.

Afbeelding: Landschappelijk inpassingsplan

Landschappelijke inpassing

In deze paragraaf wordt het inrichtingsplan beknopt weergegeven. Het volledige inrichtingsplan van het zonneveld is opgenomen in de separate bijlage van deze ruimtelijke onderbouwing.

Het zonneveld ligt binnen de eerder benoemde rechthoekige kavelstructuur. Deze kavelstructuur en haar historie vormt de inspiratie voor de inpassing van het zonneveld. Binnen de rechthoekige kavel zijn twee delen met paneeltafels te onderscheiden. De zonnepanelen worden op tafels gemonteerd welke middels palen in de grond worden verankerd. Tussen beide delen ligt een sloot met plas/dras zone, geïnspireerd op een aanwezige laagte en voormalige perceelsscheiding in het veld. De slootbodem ligt maximaal 100 cm onder maaiveld, en de plas dras zone is een verlaging van het maaiveld met 20cm.

De noordelijke perceelsgrens vormt de basis richting van de verkaveling van de paneeltafels. Deze perceelsgrens wordt voorzien van knotwilgen en een inheems bosplantsoen. Deze strook langs de waterkant dient tevens als zichtblokkade vanuit de noordelijke richting A30. De knotwilgen dienen 1x in de 4 jaar op de knot te worden afgezet om uitscheuren van de takken te voorkomen. Bij voorkeur niet alle bomen in één jaar maar elk jaar 20% om nestgelegenheden te behouden voor diverse vogels. De onder begroeiing bestaat uit inheemse heestersoorten. (soorten: Gelderse Roos, Eenstijlige Meidoorn, Sleedoorn, Zwarte bes, hondsroos, Veldesdoorn, Wilde Kers, plantmaat 60-80, in driehoeksverband, breedte 3m). Deze mag in eerste instantie uitgroeien tot een gesloten struweel. Bij het juiste beheer kan zo'n struweel of singel uitgroeien tot een natuurlijk geheel waarin zoogdieren, vogels en insecten beschutting zoeken en zich thuis voelen. Het enige beheer dient zich aan als takken/struiken het overige beheer, het zonnepark en de

watergang in de weg staan.

De inpassing westelijke perceelsgrens bestaat uit het herstellen van de doorlopende knotbomenrij (wilg) aangevuld met onderbeplanting. De knotwilgen dienen 1x in de 4 jaar op de knot te worden afgezet om uitscheuren van de takken te voorkomen. Bij voorkeur niet alle bomen in één jaar maar elk jaar 20% om nestgelegenheden te behouden voor diverse vogels. De onder begroeiing bestaat uit inheemse heestersoorten (soorten: Gelderse Roos, Eenstijlige Meidoorn, Sleedoorn, Zwarte bes, hondsroos, Veldesdoorn, Wilde Kers, plantmaat 60-80, in driehoeksverband, breedte 3m). Deze mag in eerste instantie uitgroeien tot een gesloten struweel. Bij het juiste beheer kan zo'n struweel of singel uitgroeien tot een natuurlijk geheel waarin zoogdieren, vogels en insecten beschutting zoeken en zich thuis voelen. Bij de aanleg van een struweel worden er meer planten en struiken geplant dan uiteindelijk nodig is. Door deze aanpak is de beplanting sneller dichtgegroeid. Iedere 3 à 4 jaar moet een struweel voor 33% gespreid verjongd en gedund worden.

Aan de oostzijde raast de A30 langs het zonneveld. Het zicht op het zonneveld wordt gedeeltelijk onderbroken door de begeleidende bomenrij van de snelweg. Dit wordt op het perceel aangevuld met een 2 meter hoge losse meidoornhaag (*Crataegus monogyna*, plantmaat 60-80, dubbele rij, 5st/m1). Deze zal eens in de 3 jaar geschoren worden. Daar waar mogelijk wordt de bestaande watergang verbreed en verbonden met de plas/dras zone met een duiker.

Aan de zuidzijde wordt de aangrenzende gemeentelijke groene verbinding versterkt door een lichte verlaging en aanplant van inheems bosplantsoen met streekeigen boomvormers.

Her en der aan de oost- en zuidzijde zijn losliggende plantvakken strategisch gesitueerd. Met inheemse soorten zoals de Zwarte Els, Ruwe Berk, Lijsterbes en *Salix caprea*. En onderbeplanting: Gelderse Roos, Eenstijlige Meidoorn, *Ligustrum Vulgare*, Zwarte bes, hondsroos, Veldesdoorn, Wilde kers De inheemse heesterbeplanting mag hier in principe vrijuit groeien.

Het gehele zonnepark wordt voorzien van een bloemrijk grasland. Dit grasland wordt beheerd door twee maal per jaar met schapen te begrazen óf tweemaal per jaar te maaien en af te voeren.

Het zonneveld wordt via het bestaande pad ontsloten. Ten behoeve van het manoeuvreren wordt hier halfverharding aangebracht. Ten behoeve van de bereikbaarheid van de technische installaties wordt aan de oostzijde en beheerpad aangelegd worden bestaande uit een karrespoor bestaande uit 'verstevigd grasland'. De benodigde trafo is aan de zuidzijde van het plangebied geplaatst aangrenzend aan het toegangspad.

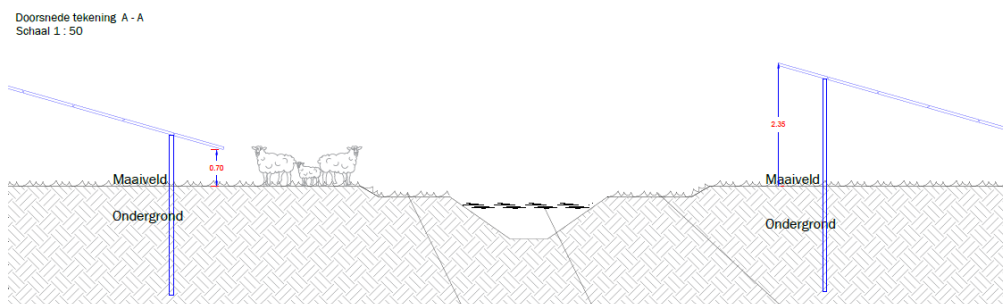
Aan de noord-, oost- en westzijde wordt het veld omzoomd door een gaashekwerk. Het gaashekwerk is circa 1,70m hoog, en op 20 cm boven maaiveld ten behoeve van een faunapassage voor kleine zoogdieren. Geheel gemonteerd aan kastanje houten palen. Het hekwerk zal worden 'weggewerkt' tussen beplanting of in een haag. Aan de zuidzijde is een kastanjehekwerk voorzien van circa 1,50m hoogte en 20 cm boven maaiveld. Dit ten behoeve van het creëren van een faunapassage voor kleine zoogdieren.

Na beëindiging van het zonnepark Schampsteeg worden de volgende objecten verwijderd:

- Solar panelen inclusief rekken/staanders/omvormers
- Transformator
- Onderhoudspad inclusief onderbouw
- Hekwerken (m.u.v. die in de beplantingsstroken)
- Poorten.

Technische aspecten

Het ontwerp dat is weergegeven in onderstaande afbeelding toont de technische situatieschets inclusief de begrenzing en opstelling van de zonnepanelen. De zonnepanelen, inclusief onderconstructie, worden op circa 7° zuid-zuid/oost georiënteerd, in lijn met de noordelijke kavelgrens. Dit zorgt voor een maximale opbrengst en maakt het mogelijk om het bouwoppervlak effectief te gebruiken. De paneeltafels hebben een maximale hoogte van 2.35 m en staan 70 cm boven het maaiveld.

Afbeelding: Technische situatieschets

De omvormers worden onder de zonnepanelen geplaatst waardoor er geen centrale stellingen met omvormers benodigd zijn. Gezien de snelle ontwikkelingen met betrekking tot zonnepanelen kunnen de afmetingen en het vermogen van de zonnepanelen nog niet worden vastgesteld.

Meervoudig ruimtegebruik

De voorgestelde ontwikkeling van het zonnepark op het perceel biedt mogelijkheden tot meervoudig ruimtegebruik:

- Een ecologische verbingszone wordt aangelegd waarmee de verschillende groenstructuren met elkaar verbonden worden. Hiermee wordt de biodiversiteit gestimuleerd. Tevens worden hekwerken en gaasafscheiding voorzien van een faunapassage door ze 20 cm van de grond te plaatsen;
- De brede stroken met inheemse bloemrijke en kruidenrijke grassen versterken de biodiversiteit op het perceel;
- De brede stroken met bloemrijke en kruidenrijke grassen bieden leefgebied aan verschillende insecten en (kleine) diersoorten;
- De flora en fauna van het gebied en haar omgeving worden versterkt door toepassing van afwisselende groenstructuren; hoge struikgewassen en bomenrijen ter plaatse van de ecologische verbingszone en lage inheemse gras-, bloem- en kruidensoorten ter plaatse van de omrandingen en/of diagonale verbingszone.

3. Beleidskader

3.1. Rijksbeleid

3.1.1. Nationale Omgevingsvisie

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is de langetermijnvisie van het Rijk op de toekomstige duurzame leefomgeving en geldt tot de invoering van de Omgevingswet als structuurvisie onder de Wet ruimtelijke ordening. De NOVI vervangt vrijwel geheel de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR).

Met de NOVI geeft het kabinet richting aan de grote opgaven die het aanzien van Nederland de komende dertig jaar ingrijpend zullen veranderen. Denk aan het bouwen van circa 1 miljoen nieuwe woningen, ruimte voor opwekking van duurzame energie, aanpassing aan een veranderend klimaat, ontwikkeling van een circulaire economie en omschakeling naar kringlooplandbouw. Alles met zorg voor een gezonde bodem, schoon water, behoud van biodiversiteit en een aantrekkelijke leefomgeving. De NOVI geeft richting door strategische keuzes te maken. Ook maakt de NOVI ruimte voor maatwerk in de regio en een gebiedsgerichte aanpak. Vier prioriteiten staan centraal:

- Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- Een duurzaam en (circulair) economisch groeipotentieel;
- Sterke en gezonde steden en regio's;
- Een toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

De NOVI stelt een nieuwe aanpak voor: integraal, samen met andere overheden en maatschappelijke organisaties, en met meer sturing en richting vanuit het Rijk. De opgaven rond wonen, klimaat, energie, circulaire economie, verkeer en vervoer en landbouw zijn zo groot en ingewikkeld dat meer sturing vanuit het Rijk gevraagd wordt. Bijvoorbeeld bij ontwikkellocaties voor woningbouw in stedelijk netwerk Nederland, door het sturen op clustering van logistieke functies en door functies beter af te stemmen op natuur en landschap. Zo kan het Rijk samen met andere partijen gebiedsgericht tot juiste keuzes en een integrale aanpak komen.

Behoud van omgevingskwaliteit staat in de NOVI centraal. Dat wil zeggen dat alle ontwikkelingen met oog voor de natuur, gezondheid, milieu en duurzaamheid plaatsvinden. De NOVI maakt hierbij gebruik van drie afwegingsprincipes:

1. Combinaties van functies gaan voor eenvoudige functies
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal
3. Afwentelen wordt voorkomen.

Daarbij zijn de belangrijkste inhoudelijke keuzes:

- Een klimaatbestendige inrichting van Nederland. Daarvoor is nodig dat functies meer in evenwicht met natuurlijke systemen (bodem en water) worden ingepast;
- De transitie van de energievoorziening. Bij de inpassing van duurzame energie is er oog voor omgevingskwaliteit;
- De transitie naar een circulaire economie met behoud van concurrentiekracht en een aantrekkelijk vestigingsklimaat;
- De ontwikkeling van het Stedelijk Netwerk Nederland. Hiermee wordt gestuurd op de verstedelijking in samenhang met bereikbaarheid en wordt het potentieel van heel Nederland benut. Woningbouw wordt versneld met oog voor omgevingskwaliteit;

- Concentratie van de stedelijke ontwikkeling/logistieke functies en daarmee behoud van openheid van het landschap;
- Op termijn herindeling van het landelijk gebied in goed evenwicht met natuur en landschap en werken aan de omslag naar de kringlooplandbouw.

Toekomstbestendig

Een belangrijk uitgangspunt is dat onze economie toekomstbestendig is. Duurzaamheid en groei gaan hand in hand. Dat betekent dat we afscheid hebben genomen van de vervuilende manieren van produceren en consumeren, waarbij we onze leefomgeving schade berokkenen. Daarom werkt Nederland samen met andere landen aan een duurzame en circulaire economie. Een economie met een sterk verdienpotentieel, met een bestendige groei. Zodat wij onze welvaart behouden en tegelijkertijd bijdragen aan een stabiel klimaat, met zo min mogelijk schadelijke uitstoot en afhankelijkheid van eindige fossiele grondstoffen. Dit is in lijn met de Parijse klimaatdoelstelling om in 2050 vrijwel geheel klimaatneutraal te zijn. Ook de doelstelling om in 2050 een economie te hebben die 100 procent circulair is, is dan gehaald. Dit betekent dat we geen afval meer hebben en grondstoffen steeds opnieuw gebruiken, zonder de problemen te verplaatsen naar andere gebieden of af te wentelen op toekomstige generaties.

Klimaatneutraal

De ambitie is dat we gezamenlijk deze omslag naar 100 procent circulair in 2050 hebben gerealiseerd en dat we een zo goed mogelijke inpassing van duurzame energie in onze leefomgeving hebben. Op een wijze waarbij de bewoners en gebruikers volledig zijn meegenomen in de aanpak en profiteren van de economische voordelen hiervan. We maken een robuust, betrouwbaar en veilig hoofdnetwerk van buisleidingen mogelijk om de transitie naar een circulaire economie en CO₂-arme energievoorziening te realiseren.

Voorkeursvolgorde voor zon-PV

Op dit moment worden in toenemende mate zonneparken in veldopstelling ontwikkeld, soms ten koste van de kwaliteit van het landelijk gebied. Om te stimuleren dat locaties zorgvuldig worden uitgekozen, heeft het Rijk in samenwerking met medeoverheden en andere belanghebbenden een voorkeursvolgorde uitgewerkt. De afwegingprincipes van de NOVI leiden tot een voorkeur voor zonnepanelen op daken en gevels van gebouwen. Het inpassen op daken en gevels draagt niet alleen bij aan het combineren van functies. Omdat hier al sprake is van bebouwing, zal het introduceren van zonnepanelen op deze plekken doorgaans minder invloed hebben op de kenmerken of identiteit van een gebied. Vanuit diezelfde principes hebben daarna onbenutte terreinen in bebouwd gebied de voorkeur. Om aan de gestelde energiedoelen te voldoen, kan blijken dat ook locaties in het landelijk gebied nodig zijn. Ook in dat geval gaat de voorkeur uit naar het zoeken van slimme functiecombinaties. Hoewel natuur- en landbouwgebieden daarbij niet volledig worden uitgesloten, ligt de voorkeur bij gronden met een andere primaire functie dan landbouw of natuur, zoals waterzuiveringsinstallaties, vuilnisbelten, binnenwateren of areaal in beheer van het Rijk (zoals Rijkswaterstaat, ProRail, Staatsbosbeheer), waaronder waar mogelijk bermen van spoor- en autowegen.

Deze voorkeursvolgorde houdt geen volgtijdelijkheid in. Na het verkennen van mogelijkheden voor het toepassen van zon-PV kan worden begonnen met het gelijktijdig benutten van gekozen mogelijkheden. Deze voorkeursvolgorde wordt meegenomen in de Regionale Energie Strategieën. Als onderdeel van het RES-proces zullen deze kwalitatief gewaardeerd worden in het Nationaal Programma RES. In deze waardering wordt gekeken hoe ruimtelijke belangen tegen elkaar zijn afgewogen. Daarbij zal voor zon-PV worden nagegaan of de voorkeursvolgorde uit de NOVI in deze afweging goed is betrokken. Daarnaast zal het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL) worden gewijzigd, waardoor gemeenten meer mogelijkheden krijgen voor het bevorderen van zon-PV op daken. Ook wordt de subsidieregeling SDE++ aangepast waardoor deze bijdraagt aan de voorkeursvolgorde.

Energie en landschap

De energietransitie wordt natuur- en landschapsinclusief vormgegeven. Dit vanuit de belangen van klimaat, maatschappelijk draagvlak, biodiversiteit, landschap en cultureel erfgoed. De voorkeur voor clustering van windenergie en de voorkeursvolgorde zon helpt het landelijk gebied en landschap te beschermen. Het is van belang dat bij het plaatsen van duurzame energie op land deze aansluit bij de kenmerken van het gebied. De uitwerking vindt plaats in de Regionale Energie Strategieën (RES' en). Samenwerking en afstemming tussen RES-gebieden is nodig om gebiedsoverstijgende afwenteling op het landschap te voorkomen. In het Groene Hart wordt bijvoorbeeld nauw samengewerkt met de zeven RES-trekkers, de drie provincies en het Nationaal Programma RES102 aan gemeenschappelijke inrichtingsprincipes met het oog op zuinig, meervoudig ruimtegebruik. Dit biedt wellicht inspiratie voor andere gebieden die landschappelijk van belang zijn.

Relatie met het plangebied

Relevant voor de ontwikkeling van het zonneveld is dat de vraag naar elektriciteit zal blijven groeien. Vanwege de ambities voor beperking van de CO₂-uitstoot is een transitie naar duurzame, hernieuwbare energievoorziening nodig. Voor het opwekken van energie moet voldoende ruimte gereserveerd worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen (waaronder zon) in de totale energievoorziening moet omhoog en deze bronnen hebben relatief veel ruimte nodig.

In de NOVI wordt aangesloten bij de ambitie om in 2050 vrijwel geheel energieneutraal te zijn. Het onderhavige zonneveld levert daaraan een bijdrage. Het plan is voorzien van een zorgvuldige landschappelijke inpassing met aandacht voor biodiversiteit, landschap en cultureel erfgoed.

Ten aanzien van de nationale voorkeursvolgorde geldt dat de nationale voorkeursvolgorde vergelijkbaar is met de Edese zonneladder uit de 'Wind- en zonnewijzer'. Om aan de gestelde energiedoelen te voldoen, is ook in de NOVI niet uitgesloten dat agrarische gronden in aanmerking komen voor een zonneveld. Bovendien voorziet het plan in dubbel ruimtegebruik, waardoor sprake is van 'slimme functiecombinaties' in het landelijk gebied. Daarnaast geldt dat er geen volgtijdelijkheid is. Hierdoor kan er gestart worden met dit initiatief zonder dat eerst alle daken vol moeten liggen met zonnepanelen. Verder geldt dat de nationale voorkeursvolgorde minder streng is dan de Edese zonneladder. In de nationale voorkeursvolgorde wordt namelijk slechts in zijn algemeenheid een voorkeur uitgesproken, terwijl de Edese zonneladder op perceelsniveau een strakke lijn hanteert.

Kortom, de ontwikkeling van het zonneveld volgt de lijn van de NOVI en doet daarbij geen afbreuk aan de overige nationale belangen.

3.1.2. Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Op 30 december 2011 is het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) in werking getreden. Gemeenten moeten voortaan bij het vaststellen van bestemmingsplannen en andere ruimtelijke plannen rekening houden met het Barro.

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is bepaald dat de rijksoverheid bij algemene maatregel van bestuur (AMvB) regels kan stellen over onder andere de inhoud van bestemmingsplannen. Met het Barro heeft de rijksoverheid van deze bevoegdheid gebruik gemaakt. Het doel van het Barro is dat een aantal projecten die de rijksoverheid van rijksbelang vindt, dwingend worden geborgd in bestemmingsplannen of andere ruimtelijke plannen van lagere overheden. In het Barro zijn de projecten die van rijksbelang zijn met name genoemd en in de bijlagen met digitale kaartbestanden ingekaderd. Per project zijn vervolgens regels gegeven waaraan bestemmingsplannen moeten voldoen. Het gaat om de volgende projecten: Mainport Ontwikkeling Rotterdam, Kustfundament, Grote rivieren, Waddenzee en Waddengebied, Defensie en Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van het de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen. Per 1 juli 2016 zijn er nog enkele wijzigingen van de Barro van kracht geworden. Deze wijzigingen hebben geen directe invloed op de voorgenomen ontwikkeling.

Relatie met het plangebied

De realisatie van een zonneveld past binnen de regels van het Barro en het Bro. Wel moet worden afgewogen of de ladder voor duurzame verstedelijking van toepassing is op de voorgenomen ontwikkeling.

3.1.3. Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Op 1 juli 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd, waarbij ook een nieuwe "Laddersystematiek" wordt toegepast. Deze nieuwe regeling is opgenomen in artikel 3.1.6 Bro. De ladder voor duurzame verstedelijking is van toepassing op bestemmingsplannen, uitwerkings- en wijzigingsplannen en omgevingsvergunningen.

De toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking houdt het volgende in:

'De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.'

Het aanleggen van een zonneveld op de voorliggende percelen is geen nieuwe stedelijke ontwikkeling. De Raad van State heeft namelijk recent een uitspraak gedaan waarin een zonnepark niet als stedelijke ontwikkeling wordt aangemerkt. In deze uitspraak is het volgende overwogen:

Uit overweging 6.2 van de uitspraak van 28 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1724, blijkt dat de Afdeling diverse voorzieningen op het gebied van energieopwekking en -distributie niet als stedelijke ontwikkeling heeft aangemerkt. Genoemd worden: een hoogspanningsverbinding, een windturbinepark en een transformatorstation. Naar het oordeel van de Afdeling is er geen aanleiding voor een andere benadering met betrekking tot een zonnepark, dat naar zijn aard niet wezenlijk verschilt van een windturbinepark. Daarbij neemt de Afdeling in aanmerking dat een zonnepark, net als een windturbinepark, zich bij uitstek niet goed leent om binnen bestaand stedelijk gebied te worden gerealiseerd. De toepasselijkheid van de ladder voor duurzame verstedelijking als bedoeld in artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro op een dergelijke voorziening zou daarentegen juist tot gevolg hebben dat het bevoegde bestuursorgaan telkens zou moeten motiveren waarom deze voorziening niet binnen bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien. Dit vindt de Afdeling in het licht van het doel en de strekking van de ladder voor duurzame verstedelijking een onlogische consequentie.¹

Een toets aan de Ladder is daarom niet van toepassing. Vanuit een goede ruimtelijke ordening wordt hierna wel ingegaan op de onderbouwing van de behoefte en de argumentatie achter de omvang en de locatie.

1. Er bestaat een behoefte om te komen tot een duurzame energievoorziening. Deze behoefte staat onder andere aangegeven in de Omgevingsvisie van de Provincie Gelderland en in de Routekaart Ede Energieneutraal van de gemeente Ede. Zowel de provincie als de gemeente willen zich profileren als duurzame overheidsinstanties. Duurzame energieopwekking in de vorm van een zonneveld draagt bij aan deze behoefte en profilering. De gemeente Ede heeft als opgave voor 2022 om netto 50 hectare aan zonnepanelen in het veld te realiseren.
2. Om voldoende zonne-energie op te kunnen wekken om aan de ambities uit het overheidsbeleid te kunnen voldoen, zijn daartoe ook zonnenvelden noodzakelijk. Dit is ook verwoord in het Coalitieprogramma van de gemeente Ede (50 hectare in de komende collegeperiode tot 2022). Voor een economisch rendabel zonneveld dat substantieel bijdraagt aan de duurzaamheidsopgave is een groot oppervlakte nodig dat effectief gebruikt kan worden. Een zonneveld met een dergelijke omvang is niet te realiseren op gronden binnen de kernen van de gemeente Ede. Er zijn geen gronden met een dergelijke omvang binnen de kernen beschikbaar, waarbij de realisatie ook financieel uitvoerbaar is. Over het algemeen is er reeds bebouwing aanwezig of is de betreffende grond gereserveerd voor andere functies.

Het plangebied van deze ontwikkeling ligt in het landelijk gebied waarbij de realisatie financieel uitvoerbaar en inpasbaar is (ruimtelijk en landschappelijk). Het is financieel essentieel dat het zonneveld binnen een relatief korte afstand wordt aangesloten op het elektriciteitsnet, wat hier het geval is. Ook is het bijvoorbeeld van belang dat er weinig tot geen

---

¹ ABRvS 23 januari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:178.

schaduw is, zoals in het voorliggende plangebied.

Het zonnenveld is goed te bereiken en het zicht voor omwonenden op de zonnepanelen kan, door een goede landschappelijke inpassing, worden geminimaliseerd.

Het zonnenveld wordt aangelegd voor de duur van maximaal 25 jaar en wordt planologisch mogelijk gemaakt met een omgevingsvergunning en afwijking van het bestemmingsplan. Aan het einde van de looptijd worden de percelen weer opgeleverd met de functie en bestemming zoals deze is verkregen. Dit wordt geborgd met een vergunningvoorschrift.

3.1.4. Energieakkoord voor duurzame groei

In het Energieakkoord voor duurzame groei is de basis gelegd voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Het akkoord biedt een langetermijnperspectief met afspraken voor de korte en middellange termijn. Eén van de te realiseren doelen is een toename van hernieuwbare energieopwekking naar 16% in 2023.

Relatie met het plangebied

Het geïnstalleerd vermogen van het zonnepark is circa 3.0 MWp. De verwachte elektriciteitsproductie is gelijk aan 2.800.000 kWh per jaar, gelijk aan duurzame stroom voor 800 huishoudens. Door Zonneweide Schampsteeg kan een deel van de woonwijk van Ede van duurzame elektriciteit worden voorzien. Hiermee levert de voorgenen ontwikkeling een forse bijdrage in de doelstelling van het Rijk om te komen tot een aandeel van 16% duurzaam opgewekte energie in 2023 en aan de doelstelling van de gemeente waarbij wordt voorzien in 50 hectare in de komende collegeperiode.

3.1.5. Rijk investeert in duurzame energie

De afgelopen jaren heeft de overheid diverse doelstellingen geformuleerd betreffende het opwekken van duurzame energie. Om deze doelstellingen te behalen worden initiatieven voor het opwekken van duurzame energie gesubsidieerd. Voor de realisatie van zonnenvelden kan SDE++-subsidie worden aangevraagd.

Relatie met het plangebied

De subsidieregeling vanuit het Rijk laat zien dat het Rijk dergelijke initiatieven voor het opwekken van duurzame energie stimuleert.

3.2. Provinciaal beleid

3.2.1. Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland is door Provinciale Staten vastgesteld op 19 december 2018. De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland is op 1 maart 2019 in werking getreden.

In de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland is beleid opgenomen betreffende de energietransitie. Het energievraagstuk is een wereldwijd vraagstuk. Het gaat aan niemand voorbij en raakt iedereen, ook in Gelderland. 'Oude' manieren van energie opwekken en gebruiken hebben teveel negatieve effecten en passen niet meer. Nieuwe manieren zijn nodig. Het provinciale streven is dat Gelderland in 2050 volledig klimaatneutraal is. Het begin van verandering is er, maar het tempo en de kracht waarmee moeten flink omhoog, wil Gelderland in de toekomst schoon en gezond blijven. Er is geen tijd te verliezen. In 2030 wil de provincie – als tussenstap – dan ook verder zijn dan

landelijk is afgesproken.

Forse ingrepen in de gebouwde omgeving zijn nodig om de overstap naar alternatieve, duurzame energiebronnen voor elkaar te krijgen. Om te beginnen, zet de provincie in op energiebesparing en het terugdringen van het energieverbruik door isolatie en efficiëntere toepassingen: in huizen en gebouwen, bij verkeer en vervoer, in de industrie, in de landbouw. Daarnaast zet de provincie in op duurzame opwekking. Wind, zon, biomassa, waterstof, geo- en aquathermie en waterkracht; ze zijn allemaal van belang en nodig. De provincie stimuleert de ontwikkeling en toepassing van nieuwe technologieën. En: de provincie pakt de kansen die dit biedt voor de werkgelegenheid door de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt op dit vlak te versterken.

Voor het opwekken, opslaan en transporteren van duurzame energie is ruimte nodig; veel ruimte. Windturbines, zonneparken, warmtecentrales, (mest)vergisters, waterkrachtcentrales moeten een plek krijgen in het Gelderse landschap, wil de provincie de ambitie halen. In de bodem zoekt de provincie naar mogelijkheden voor het benutten van aardwarmte (geothermie). Dit raakt de leefomgeving van alle Gelderlanders en kan botsen met sterke Gelderse kwaliteiten – zoals de natuur, het rivierenlandschap met haar uiterwaarden, het zicht op het mooie erfgoed. Tegelijkertijd ontbreekt het in de Gelderse steden vaak aan ruimte om duurzame alternatieven in te passen. De provincie ziet al veel, en steeds meer, energie-initiatieven van onderop komen: zonneakkers, windmolens. Deze initiatieven wil de provincie verder ontwikkelen. Maar er is meer nodig: een gezamenlijke regionale aanpak. Samen met partners moet de provincie bepalen waar de noodzakelijke extra meters gemaakt kunnen worden en waar initiatieven zich niet en waar wel kunnen ontwikkelen en onder welke voorwaarden, bijvoorbeeld langs wegen of op vrijgekomen landbouwgronden. Niet zomaar en overal, maar met oog voor de kwaliteiten die Gelderland uniek maken. Hier zet de provincie zich in en pakt door, als dat nodig is.

Provinciale ambitie:

- *In 2050 is Gelderland klimaatneutraal. Dit bereiken we door grootschalige besparing en opwekking uit verschillende duurzame bronnen van energie, zoals wind, zon, waterkracht, biomassa en bodemenergie. En we stimuleren innovatie en het uitrollen van bewezen technieken.*
- *Als tussendoel realiseren we in 2030 55% broeikasgasreductie in Gelderland.*

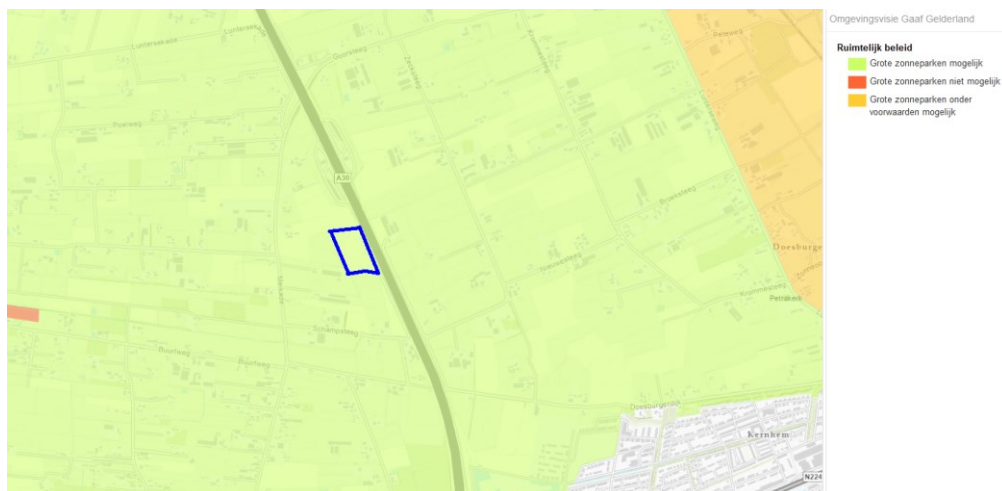
(on)Mogelijkheden grote zonnevelden

In de Omgevingsvisie heeft de provincie zones aangewezen waar:

- Grote zonnevelden mogelijk zijn,
- Grote zonnevelden niet mogelijk zijn,
- Grote zonnevelden onder voorwaarden mogelijk zijn.

Aan iedere categorie liggen verschillende argumenten ten grondslag. Zo zijn locaties gelegen in het Gelders Natuurnetwerk, weidevogelgebieden, rustgebieden voor winterganzen, de Nieuwe Hollandse Waterlinie en glastuinbouwgebieden niet mogelijk. In andere gebieden, zoals Natura 2000, landbouwonwikkelingsgebieden, waterwingebieden, groene ontwikkelingszone, waardevol open gebied, dagrecreatiecentrum en nationaal landschap zijn grote zonnevelden onder voorwaarden mogelijk. In de overige gebieden, waar gebiedskwaliteiten geen obstakel vormen, is de ontwikkeling van grote zonnevelden mogelijk.

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in de realisatie van een grondgebonden zonneveld. Dit is volgens het provinciale beleid mogelijk. Het plangebied is aangewezen als een gebied waarin grote zonnenvelden mogelijk zijn. Dit zijn gebieden waar de gebiedskwaliteiten geen obstakel vormen voor de ontwikkeling van grote zonnenvelden. De gemeente heeft de uiteindelijke bevoegdheid om hier een groot zonneveld toe te staan.

Abbeelding: Uitsnede uit themakaart Ruimtelijk beleid (bron: Omgevingsvisie Gaaf Gelderland). Het plangebied bevindt zich binnen de blauwe omlijning.

De ervaring leert bij de realisatie van grote zonneparken dat voor draagvlak een goed ontwerp en betrokkenheid van omwonenden van groot belang is. Bij het ontwerp dient rekening gehouden te worden met de specifieke kenmerken van de plek en de omgeving. Zo kan aandacht worden besteed aan de hoogte van het park, zichtlijnen vanuit de omgeving, eventuele afscherming door beplanting en invloed van weerkaatsing van zonlicht. Door de relatief geringe hoogte van de zonnepanelen is landschappelijke inpassing vaak goed mogelijk. Bij de aanleg van grote zonneparken dient aandacht te worden besteed aan de ruimtelijke kwaliteit en het landschappelijk ontwerp. De betrokkenheid van omwonenden kan worden vergroot door het ruimtelijk ontwerp van het park te visualiseren en rekening te houden met hun wensen. Maar ook door financiële participatie van omwonenden mogelijk te maken en door te kijken of bij de aanleg ook andere wensen van omwonenden gerealiseerd kunnen worden, zoals het mogelijk maken van recreatief (mede) gebruik van het zonnepark. Het combineren van grote zonneparken met andere functies in een gebied heeft de voorkeur. Hierbij valt te denken aan een combinatie met luchthaven (zonnepanelen onder aanvliegroute vliegtuigen), defensie terreinen, stortplaatsen, wegen (eventueel op geluidsschermen), grondwaterbeschermingsgebieden en als drijvende panelen op plassen en waterbergingsgebieden. De beoordeling of grote zonneparken ruimtelijk passend zijn laat de provincie aan de betreffende gemeente.

Relatie met het plangebied

Het zonneveld aan de Schampsteeg in Ede wordt ontwikkeld voor de duur van maximaal 25 jaar. De huidige bestemming blijft behouden en de ontwikkeling van het zonneveld gaat samen met een landschappelijke en natuurlijke inrichting. Hiermee voorziet de ontwikkeling in een combinatie van functies. Het inrichtingsplan is opgesteld in afstemming met omwonenden en andere belanghebbenden. Ook zijn er diverse mogelijkheden voor participatie. Het zonneveld draagt bij aan het provinciale doel om duurzame energie op te wekken. Geconcludeerd wordt dat het initiatief past binnen de algemene

doelstellingen van de Omgevingsvisie Gelderland.

Landschap en natuur

Het plangebied voor het zonnenveld ligt niet in aangewezen waardevolle landschappelijke gebieden en niet in beschermde natuurgebieden.

3.2.2. Omgevingsverordening

Met een omgevingsverordening stelt de provincie regels aan bestemmingsplannen van gemeenten. Provinciale Staten van Gelderland hebben op 24 september 2014 de Omgevingsverordening Gelderland vastgesteld. Op 15 december 2021 zijn de meest recente wijzigingen in de Omgevingsverordening vastgesteld. Deze wijzigingen zijn op 1 februari 2022 in werking getreden.

De provincie beschikt over een palet van instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. De Omgevingsverordening is er een van. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, verkeer en bodem. De verwachting is dat de Omgevingsverordening op termijn alle regels zal gaan bevatten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.

Relatie met het plangebied

In de Omgevingsverordening zijn onderwerpen genoemd die aandacht vragen in de uitwerking en motivering van het onderliggende projectafwijakingsbesluit. In hoofdstuk 4 worden deze thema's beschreven in relatie tot het voorliggende projectafwijakingsbesluit. Het zonnenveld ligt in een gebied met weinig provinciale aandachtspunten.

Het plangebied is volgens de Omgevingsverordening Gelderland wel gelegen in een intrekgebied. In Artikel 2.38 staat de instructieregel opgenomen dat een bestemmingsplan voor gronden binnen een intrekgebied de winning van fossiele energie niet mogelijk maakt. Het voorgenomen initiatief heeft echter als doelstelling om duurzame energie op te wekken door middel van zonnepanelen. Dit is daarom mogelijk binnen een intrekgebied.

Afbeelding: Belangrijke aandachtspunten uit de Omgevingsverordening Gelderland). Het plangebied bevindt zich binnen de rode omlijning.

Verder is het plan getoetst aan artikel 2.65a van de Omgevingsverordening Gelderland. Dit artikel geldt sinds 1 februari 2022.

Artikel 2.65a (gebieden of locaties voor zonneparken)

1. Als een bestemmingsplan zonneparken in het buitengebied mogelijk maakt, wordt met het oog op het belang van zorgvuldig ruimtegebruik rekening gehouden met:
  - a. de bijdrage van zonne-energie aan de lokale energiebehoefte;
  - b. de mogelijkheden om binnen het stedelijk gebied en op daken van gebouwen in die behoefte te voorzien;
  - c. de gevolgen voor de ruimtelijke kwaliteit van gebieden of locaties waar zonneparken mogelijk zijn en de wijze waarop deze kwaliteit behouden of blijvend versterkt kan worden;
  - d. de samenhang met het omringende landschap;
  - e. de consequenties voor het elektriciteitsnet; en
  - f. het huidige grondgebruik.
2. Het bestemmingsplan verzekert een gebruikstermijn van maximaal 30 jaar en dat na beëindiging van het gebruik het zonnepark wordt verwijderd.
3. Het bestemmingsplan bepaalt in welke mate de bij aanleg en gebruik van een zonnepark gerealiseerde versterking van de ruimtelijke kwaliteit na verwijdering van het zonnepark in stand wordt gehouden.

Hieronder wordt artikelsgewijs toegelicht dat het plan voldoet aan bovenstaande regels uit de Omgevingsverordening.

Lid 1, sub a

Het zonneveld aan de Schampsteeg levert een belangrijke bijdrage aan de lokale energiebehoefte.

Het geïnstalleerd vermogen van het zonnepark is circa 3,0 MWp. De verwachte elektriciteitsproductie is gelijk aan 2.800.000 kWh per jaar, gelijk aan duurzame stroom voor 800 huishoudens. Daarnaast heeft het onderhavige zonneveld een netto-oppervlakte van ca. 2,0 hectare. Hiermee wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de beleidsdoelstelling om in 2022 50 hectare aan zonnepanelen in het veld te hebben gerealiseerd.

Lid 1, sub b

Binnen stedelijk gebied zijn geen landbouwgronden aanwezig, waardoor men daar is aangewezen op zon op daken, dubbel ruimtegebruik en

veldopstellingen binnen een tijdelijke bestemming.

Zon op daken

Uit het monitoringsrapport van de gemeente Ede van december 2020 (titel: Duurzame Energie Monitor Ede) blijkt dat van de energiedoelstellingen voor 2022, wat betreft de realisering van zonnepanelen op het dak, reeds in 2019 de voorgenomen 100.000 zonnepanelen zijn gerealiseerd. Tot 2022 komen er zelfs nog eens 100.000 zonnepanelen bij, dus een score van 200% van deze energiedoelstelling. De 'Wind- en zonnewijzer' geeft geen volgtijdelijkheid aan, maar maximale benutting van de verschillende opties. Het doel voor 2022 is om 132.000 zonnepanelen op daken te hebben gerealiseerd en om 50 ha zonnepanelen in het veld te hebben gerealiseerd. Deze realisatie van beide opties kunnen parallel aan elkaar plaatsvinden zolang het maximum van 40 hectare grote zonnevelden in de huidige bestuursperiode, zoals vastgesteld door de gemeenteraad, niet wordt overschreden. Om aan de doelstelling van energieneutraal in 2050 te voldoen, zal zowel moeten worden ingezet op zonnepanelen op daken als op zonnepanelen in veldopstelling. Voor grote zonnevelden heeft de 'Wind- en zonnewijzer' een (voorlopige) harde bovengrens van 40 hectare gesteld (zie pagina 21 van de 'Wind- en zonnewijzer'). Voor zonnepanelen op daken is 132.000 als opgave geformuleerd. Voor 2050 is deze opgave 911.000 zonnepanelen op daken. Er is geen harde bovengrens gesteld voor zonnepanelen op daken. Een harde bovengrens is niet wenselijk, omdat zonnepanelen op daken de voorkeur hebben, zodat het wenselijk is dat wordt vooruitgelopen op de opgave van 2022. Daarnaast is een harde bovengrens voor zonnepanelen op daken niet werkbaar, omdat deze onder voorwaarden vergunningvrij kunnen worden gerealiseerd.

Zon met dubbel ruimtegebruik

Bij dubbel ruimtegebruik kan het gaan om een combinatie van zonnepanelen met parkeerterreinen, vliegvelden, geluidsschermen, agrarische activiteiten of gebruik van restlocaties. Dat is bijvoorbeeld ruimte langs de weg, zoals op- en afritten bij snelwegen, geluidswallen, (voormalige) vuilstorten en waterberging.

De gemeente Ede heeft als ambitie om in 2050 energieneutraal te zijn. Om invulling te geven aan deze ambitie is de Wind -en zonnewijzer opgesteld waarin de kaders staan voor wind- en zonne-energieprojecten. Bij vaststelling van de Wind- en zonnewijzer is door de raad gevraagd om de kansen voor zon op restgronden en dubbel ruimtegebruik in kaart te brengen. Door onderzoeksbureau ROM3D is in 2019 een globale studie gedaan naar potentiële restgronden, waaruit blijkt dat er circa 130 hectare bruto ruimte is voor zonne-energie in Ede. Vervolgens heeft de gemeente Ede een verdiepingsslag gemaakt waarbij de werkelijk kansrijke locaties uit het ROM3D-onderzoek zijn gefilterd. Dit heeft geresulteerd in het actieplan 'zon op restgronden', dat zicht richt op een maximale potentie van circa 81 hectare binnen vier sporen: zon boven parkeren en water (1), vliegveld Deelen (2), Zonnelint A12-A30 (3) en tijdelijke bestemmingen (4).

De gemeente Ede heeft uitgebreid onderzocht in hoeverre zonne-energie kan worden gecombineerd met bovengenoemde functies. Realisatie van zonne-energieprojecten op dit type gronden blijkt moeizaam omdat de business case over het algemeen slechter is dan op daken of enkelvoudige veldopstellingen. Desalniettemin blijft de gemeente hierop inzetten, door zelf projecten te initiëren en de markt uit te nodigen, faciliteren en stimuleren. Zo wordt in

samenwerking met energiecoöperatie Vallei Energie gewerkt aan een zonnepark op de geluidswal langs de A12 en wordt voor diverse (gemeentelijke) parkeerterreinen verkend of solar carports daar mogelijk zijn.

Ook na realisatie van deze projecten zal de energieopgave van de gemeente Ede nog niet behaald zijn en zijn dus ook andere treden van de zonneladder nodig.

Selectieprocedure voor grote zonnevelden

Op 12 december 2019 heeft de gemeenteraad ingestemd met de uitgangspunten in de aangepaste Wind- en zonnewijzer. Met dit besluit wordt ruimte geboden aan de ontwikkeling van zonnevelden groter dan 2 hectare in de gemeente Ede, tot een maximum van in totaal 40 hectare in de bestuursperiode 2018-2022. De gemeenteraad heeft eveneens besloten dat de initiatieven aan de hand van een selectieprocedure moeten worden geselecteerd.

Voor grote zonnevelden (netto-oppervlakte groter dan 2 ha) geldt dat de gemeente een selectieprocedure heeft doorlopen om de meest geschikte zonnevelden te kunnen selecteren. Op 25 februari 2020 is voor de invulling van de selectieprocedure de 'Beleidsregel selectieproces voor grote zonnevelden in Ede 2020' door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld. Vervolgens is aan deze beleidsregel uitvoering gegeven en heeft een selectieproces plaatsgevonden. Er zijn vier inzendingen met schetsplannen binnengekomen. Van deze inzendingen voldeden drie aan de in de beleidsregel gestelde uitsluitingscriteria. Eén inzending voldeed niet aan het criterium dat moet worden aangetoond dat kan worden beschikt over de gronden en werd daarom uitgesloten van de verdere beoordeling. Het resultaat is dat drie inzendingen zijn geselecteerd met een totale omvang van ca. 22,1 hectare. Deze projecten kunnen onder voorwaarden verder worden uitgewerkt tot een vergunningaanvraag. Buiten deze projecten zijn er dus geen alternatieven voor grote zonnevelden beschikbaar. Daarnaast is dit initiatief wenselijk om aan de doelstelling te voldoen van maximaal 40 hectare aan grote zonnevelden in de bestuursperiode 2018-2022.

Middelgrote zonnevelden

Tot nu toe is er naast dit initiatief slechts sprake van één ander initiatief voor een middelgroot zonneveld (netto-oppervlakte tot en met 2 hectare). Dit andere initiatief is reeds vergund en onherroepelijk. Buiten deze projecten zijn er dus geen alternatieven voor middelgrote zonnevelden beschikbaar.

Lid 1, sub c

Het project is voorzien van een zorgvuldig uitgewerkt landschappelijk inpassingsplan. Hierbij wordt verwezen naar de bijlage 'Inrichtingsplan met landschappelijke inpassing' en de paragrafen 2.2 en 4.9 van de toelichting. Met de landschappelijke inpassing wordt ruimtelijke kwaliteit toegevoegd. Deze toegevoegde kwaliteit blijft na de vergunningtermijn van 25 jaar behouden. Dit zorgt ervoor dat de landschappelijke en ecologische winst na 25 jaar niet teniet wordt gedaan.

Lid 1, sub d

Bij het opstellen van het landschappelijk inpassingsplan is getoetst aan de geldende kaders voor het buitengebied, waaronder het beeldkwaliteitsplan buitengebied Ede uit 2011 en het programma buitengebied uit 2016. Hierbij is o.a. rekening gehouden met de samenhang met het omringende landschap.

Zo is o.a. het bestaande landschap uitgebreid omschreven en is gekeken naar de ruimtelijke kenmerken. Aan de hand van het geldende beleid is een analyse met uitgangspunten voor het landschap opgesteld.

Voor een uitgebreide motivering wordt verwezen naar het landschappelijk inpassingsplan en de paragrafen 2.2 en 4.9 van de toelichting.

Lid 1, sub e

De energie die wordt opgewekt door zonnepanelen wordt geleverd aan het elektriciteitsnetwerk. Binnen het elektriciteitsnetwerk zijn verschillende elektriciteitsnetten:

- Laagspanningsnet: het laagspanningsnet ligt overal waar elektriciteit verbruikt wordt. Hier zijn bijvoorbeeld alle voedingspunten voor woningen op aangesloten. Kleinere zonnenvelden kunnen hierop worden aangesloten. Maar alleen als er ruimte is op het elektriciteitsnetwerk.
- Middenspanningsnet: dit verbindt het hoogspanningsnet met het laagspanningsnet. In het middenspanningsnet zijn onderstations en regelstations opgenomen. Is er ruimte beschikbaar op de middenstations? Dan kunnen daar middelgrote zonnenvelden op worden aangesloten.
- Hoogspanningsnet: grote zonnenvelden worden aangesloten op een onderstation van Liander of op het hoogspanningsnet van TenneT. Dit hangt af van de grootte en locatie. TenneT is de landelijke beheerder van het hoogspanningsnet in Nederland.

De stroom die op het zonnenveld aan de Schampsteeg wordt opgewekt dient aan het net te worden terug geleverd, zodat deze vervolgens verder gedistribueerd kan worden naar potentiële afnemers. Het transportverdeelstation waar het onderstation van Zonneweide Schampsteeg op zal worden aangesloten ligt op 450 meter afstand aan de zuidzijde van het terrein. De initiatiefnemer heeft een offerte aangevraagd en aanbetaald, waardoor de capaciteit gereserveerd is en aansluiting op het net zeker is. De aansluiting van het zonnenveld aan de Schampsteeg was definitief toegezegd voordat TenneT op 2 september 2021 de congestiemelding voor teruglevering van stroom aan het net voor Gelderland afkondigde. Voor nieuwe grote zon- en windinitiatieven die voor 2 september 2021 nog geen aansluitingsreservering van Liander hadden is het voorlopig niet mogelijk om een aansluiting op het net te krijgen, omdat het hoogspanningsnet in Gelderland de grens heeft bereikt voor teruglevering van elektriciteit.

Projecten met een opwekvermogen van ongeveer meer dan 150 zonnepanelen vallen onder de congestiemelding van TenneT. Voor kleinere opwekprojecten voor kleinverbruikers is aansluiting op het elektriciteitsnet nog wel mogelijk als het laagspanningsnet in dat deel van Ede daar voldoende ruimte voor heeft. De congestiemelding van TenneT geldt namelijk alleen voor grotere aansluitingen. Opwekprojecten waarbij de opgewekte stroom volledig voor eigen gebruik is en levering aan het net niet nodig is, kunnen sowieso worden gerealiseerd.

Lid 1, sub f

Momenteel is het plangebied in gebruik als agrarisch perceel en wordt het terrein voornamelijk gebruikt als weide. Het project leidt tot een geringe

afname van de beschikbare landbouwgronden.² Het Edese buitengebied bestaat uit ca. 11.000 hectare aan agrarische grond en ca. 19.000 hectare aan natuur. Volgens een onderzoek van de WUR met de titel 'Het voedsellandschap van Ede' bedraagt de oppervlakte aan agrarisch cultuurlandschap in Ede ca. 7.652 hectare. Het zonneveld heeft een netto-oppervlakte van ca. 2,0 hectare (zonnepanelen met toebehoren en onderhoudspaden) en een bruto-oppervlakte van ca. 2,9 hectare (netto-oppervlakte + landschappelijke inpassing).

Als men kijkt naar de totale oppervlakte aan agrarische gronden, dan leidt dit project tot een geringe afname van respectievelijk 0,018% (netto-oppervlakte) en 0,026% (bruto-oppervlakte).

Als men kijkt naar de totale oppervlakte aan agrarische cultuurgronden, dan leidt dit project tot een geringe afname van respectievelijk 0,026% (netto-oppervlakte) en 0,038% (bruto-oppervlakte).

Bovendien wordt rekening gehouden met dubbel ruimtegebruik. De voorgestelde ontwikkeling van het zonnepark op het perceel biedt mogelijkheden tot meervoudig ruimtegebruik:

- Een ecologische verbindingszone wordt aangelegd waarmee de verschillende groenstructuren met elkaar verbonden worden. Hiermee wordt de biodiversiteit gestimuleerd. Tevens worden hekwerken en gaasafscheiding voorzien van een faunapassage door ze 20 cm van de grond te plaatsen;
- De brede stroken met inheemse bloemrijke en kruidenrijke grassen versterken de biodiversiteit op het perceel;
- De brede stroken met bloemrijke en kruidenrijke grassen bieden leefgebied aan verschillende insecten en (kleine) diersoorten;
- De flora en fauna van het gebied en haar omgeving worden versterkt door toepassing van afwisselende groenstructuren; hoge struikgewassen en bomenrijen ter plaatse van de ecologische verbindingszone en lage inheemse gras-, bloem- en kruidensoorten ter plaatse van de omrandingen en/of diagonale verbindingszone.

Tot slot gaat het om een tijdelijk project, omdat het zonneveld voor een periode van maximaal 25 jaar zal worden gebruikt. Na een periode van 25 jaar wordt het zonneveld ontmanteld. Om de tijdelijkheid te waarborgen, wordt aan de omgevingsvergunning het voorschrift verbonden dat de vergunning geldt voor een periode van maximaal 25 jaar die begint na aanvang van de bouwwerkzaamheden. Na deze periode dienen alle bouwwerken (zonnepanelen, hekwerken, transformator- en inkoopstation) binnen drie maanden te worden verwijderd en kunnen de gronden weer hoofdzakelijk agrarisch worden gebruikt.

Lid 2 en lid 3

De omgevingsvergunning geldt voor een termijn van 25 jaar die begint na aanvang van de bouwwerkzaamheden. Na afloop van deze termijn moet het plangebied binnen drie maanden weer worden teruggebracht tot de toestand die bestond voordat de vergunning werd verleend. De landschappelijke inpassing is hiervan echter uitgezonderd. Dit betekent dat de zonnepanelen, hekwerken en transformator- en inkoopstation na 25 jaar zullen worden afgebroken, maar dat de landschappelijke inpassing blijft behouden. Dit zorgt ervoor dat de landschappelijke en ecologische winst na 25 jaar niet teniet wordt gedaan.

---

² ABRvS 16 december 2020, ECLI:NL:RVS:2020:3010.

3.3. Regionaal

3.3.1. Strategische agenda 2020-2025

De Regio FoodValley bestaat (qua grondgebied) uit de gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal en Wageningen. In 2011 was FoodValley nog een abstract begrip met een doel: het bestond uit een beeld van een agrofoodregio die de wens had uit te groeien tot een economisch krachtige, vitale, duurzame groene regio, waar het goed wonen, werken, leren en recreëren is. Acht gemeenten, bedrijfsleven, onderwijs/onderzoek en provincies Gelderland en Utrecht hebben zich sindsdien samen sterk gemaakt voor dat doel. Er is een gezamenlijk toekomstbeeld geschetst voor 2025.

De Strategische Agenda is de leidraad voor die keuzes in de komende vier jaar. De opgaven en de doelen om in 2025 tot de top te behoren betreffen:

- het verbeteren van de kennisinteractie;
- het uitbouwen van zogeheten global pipelines;
- het vergroten van de innovatiekracht;
- het aanscherpen en verbeteren van branding & marketing;
- het versterken van een fysiek en sociaal duurzame leefomgeving.

Binnen duurzaamheid wordt onderscheid gemaakt in fysieke duurzaamheid (milieu, duurzame innovaties op het gebied van voeding en biomassa) en sociale duurzaamheid.

De realisatie van een zonneveld past binnen de Strategische agenda. Het draagt namelijk bij aan het bevorderen van een duurzaam leefklimaat.

3.3.2. Regionale Energiestrategie FoodValley

We zijn in Nederland begonnen met het grootschalig opwekken van duurzame energie. Ons land wordt schoner en stiller en we worden onafhankelijk van olie en gaswinning. Zo zorgen we voor een betere toekomst voor ons en onze kinderen.

In Nederland hebben we afspraken gemaakt in het Klimaatakkoord. We gaan met elkaar de CO₂-uitstoot sterk verminderen: in 2030 met de helft ten opzichte van 1990. Iedereen in Nederland krijgt vroeg of laat te maken met de maatregelen uit het Klimaatakkoord. Regio Foodvalley wil in 2050 energieneutraal zijn: evenveel energie opwekken als gebruiken. Energie opwekken houdt niet op de grens van onze gemeente. Daarom werken we in Regio Foodvalley, net als in 29 andere energieregio's in Nederland, aan een Regionale Energiestrategie: de RES Foodvalley.

In de RES FoodValley (Regionale Energiestrategie) onderzoeken we in Regio Foodvalley met veel partijen de mogelijkheden voor het opwekken van duurzame energie op land. Waar is ruimte? En hoeveel? Voor windmolens en voor bijvoorbeeld collectieve zonnepanelen? Is daar aansluiting op het energienetwerk? Welke warmtebronnen zijn te gebruiken zodat wijken en gebouwen van het aardgas af kunnen? En: is er voldoende draagvlak voor en is het financieel haalbaar? Al deze afwegingen samen vormen de RES. De RES is een manier om samen te werken aan de energietransitie. De RES is ook een document waarin elke energieregio zijn eigen keuzes maakt en beschrijft. In de RES staan concrete plekken, projecten en een planning voor de uitvoering.

Alle gemeenten hebben in 2019 een startnotitie vastgesteld. Daarin staat beschreven hoe we met z'n allen aan de RES werken. Tot en met oktober 2020 is de concept-Regionale Energiestrategie (RES) behandeld in de gemeenteraden. De concept-RES uit oktober 2020 is verder uitgewerkt tot een volgend document: de Regionale Energiestrategie 1.0 van Regio Foodvalley. Deze is tussen 21 april 2021 en 5 juli 2021 vastgesteld in de acht gemeenteraden, de twee Provinciale Staten en het algemeen bestuur van de het waterschap.

Relatie met plangebied

Voor de gemeente Ede is het volgende overwogen voor zonne-energie:

Voor zonne-energie past Ede een zonneladder toe, met 4 treden: (1) Eerst op zon op daken, (2) Dubbel ruimtegebruik op restgronden (3) Veldopstelling binnen tijdelijke bestemmingen tot slot (4) Veldopstelling op andere gronden. De energie-opgave van Ede is zo groot dat het niet voldoende is om alleen daken en restgronden in te zetten. Een deel van de opgave zal in de vorm van zonnepanelen in veldopstelling gerealiseerd moeten worden. De kwaliteit van het bestaande landschap is richtinggevend bij de vormgeving van zo'n veldopstelling. Streven is om 50 ha zon te realiseren in veldopstelling. 40 ha van deze ambitie wordt – gedeeltelijk – via een tender uitgevraagd. De Wind- en Zonnewijzer geeft ook een duidelijk kader voor participatie. Naast communicatie gaat het daarbij om lokaal ondernemerschap, participatie van de omgeving via een omgevingsdialoog en financiële participatie. Voor grote windmolens is het streven 50% mede-eigenaarschap en voor grote zonnevelden van meer dan 2 ha wordt gestreefd naar financiële participatie van 50%. Een evaluatie van de eerste stap van de Routekaart moet duidelijk maken op welke manier de ambities voor 2030 uit de Routekaart vervolgens worden opgepakt. In de nieuwe omgevingsvisie voor 2040 neemt de opwek van duurzame energie een belangrijk plek in.

Het zonneveld aan de Schampsteeg past binnen deze doelstellingen. Daarom voldoet het zonneveld aan de RES.

3.3.3. Gebiedsvisie Regio FoodValley

De Gebiedsvisie Regio FoodValley beschrijft de gezamenlijke ambities en opgaven en levert handreikingen op voor de regio, samenwerkingsverbanden van enkele gemeenten en individuele gemeenten om te komen tot de missie en ambitie.

In verdiepende sessies met bestuurders, burgers en ondernemers die begin 2013 hebben plaatsgevonden, zijn per thema diverse doelen en wensen geformuleerd als perspectief voor de langere termijn. Het gaat dan om de volgende thema's:

- faciliteren van bedrijven;
- relatie onderwijs en arbeidsmarkt;
- mobiliteit en bereikbaarheid;
- afstemmen regionale woningmarkt;
- vernieuwen landbouw;
- leefomgeving;
- duurzaamheid;
- recreatie.

De bovengenoemde thema's hebben te maken met de hoofddoelen uit de Strategische Agenda Regio FoodValley, die de betrokken partijen willen bereiken door het uitzetten van hoofdrichtingen. Geconcludeerd wordt dat

duurzaamheid belangrijk is voor de profilering van de FoodValley-regio. Speerpunten die passen bij een herkenbaar profiel voor FoodValley zijn bijvoorbeeld de relatie tussen food-en-energie en food-en-afval; het sluiten van kringlopen en een biobased economy. Inzet van aanwezige kennis en het bedrijfsleven kan nieuwe innovaties opleveren. Hoewel duurzame energie heel goed past bij de kernwaarden van de regio moet voorzichtig worden omgegaan met het fijnmazige en kwetsbare landschap in de FoodValley. Men wil daarom heel gericht investeren in duurzame energie. Daarbij wordt gelet op de inpasbaarheid van initiatieven in het landschap.

Het voorliggende plan betreft een dergelijke investering in duurzame energie. Een zonnenveld is op deze plek goed landschappelijk inpasbaar. Bovendien is in beperkte mate sprake van dubbel ruimtegebruik. Dit past goed in de regionale doestellingen.

3.3.4. Citydeal regio Gelrestad (april 2017)

Met deze City Deal beogen Regionale maatschappelijke partners om Gelrestad (de stedelijke regio's Arnhem, Nijmegen, Ede en Apeldoorn) en de provincie Gelderland, een innovatieve koploper van Nederland te laten zijn op de sectoren Energy, Food en Health. Het Rijk juicht deze ambitie toe en ondersteunt dit via onder andere de inzet en acties zoals verwoord in deze deal. Daarbij zetten Partijen zich in om via projectmatige samenwerking rond de thema's mondiale energietransitie, duurzaamheid, gezondheid en voedsel cross-overs te realiseren tussen de sectoren Food, Health en Energy. Daarmee draagt de City Deal tegelijkertijd bij aan de realisatie van het Gelders Energieakkoord. Daarnaast werken partijen samen om de stedelijke regio's binnen Gelrestad verder te profileren als bron voor innovatie en economisch potentieel voor de BV Nederland.

3.4. Gemeentelijk beleid

3.4.1. Structuurvisie Ede Buitengebied

Op 29 september 2011 heeft de raad van de gemeente Ede de 'Structuurvisie Buitengebied Ede' 'Ruimte voor Kwaliteit' vastgesteld. In de Structuurvisie Buitengebied Ede zet de gemeente Ede de koers uit voor het buitengebied tot 2030.

Het uitgestrekte buitengebied van Ede kent grote tegenpolen. Aan de ene kant de Veluwe: een natuurgebied van (inter)nationale allure. Aan de andere kant het intensief gebruikte agrarische landschap van de Vallei. In het midden Ede - stad; een knooppunt van bedrijvigheid en grootschalige infrastructuur. De stad en het landschap zijn in beweging. De dynamiek lijkt soms te botsen met de wens tot behoud en verbetering van het leefmilieu van mens, dier en plant. Met de Structuurvisie Buitengebied wil de gemeente Ede ruimte geven aan de dynamiek van het buitengebied. De gemeente Ede wil daarbij sturen op ruimtelijke kwaliteit. De visie biedt een langetermijnvisie voor het buitengebied van Ede, met richtinggevende beleidsuitspraken voor de op te stellen bestemmingsplannen en ander ruimtelijk beleid. Daarnaast zet het plan concrete uitvoeringslijnen uit voor de korte en middellange termijn.

Nieuwe ontwikkelingen moeten bijdragen aan nieuwe kwaliteit van het buitengebied van Ede; zowel op ruimtelijk/fysiek, economisch als op sociaal/maatschappelijk niveau. De visie op het buitengebied van Ede is gericht op de volgende vier beleidsdoelen:

- Een integrale ontwikkelingsgerichte aanpak. De ontwikkeling dient zich te richten op sterke economische dragers en een aantrekkelijke en duurzame inrichting.
- Een sterke samenhang tussen stad en land. Het buitengebied en de stedelijke samenleving vormen één geheel.
- Een sterk Groen blauw casco, dat de natuurkernen met elkaar verbindt. Het sterke Groen blauwe casco is noodzakelijk, als antwoord op de voortschrijdende uitbouw van de stedelijke gebieden van Ede en Veenendaal en de voortschrijdende dynamiek van het buitengebied.
- Een sterke eigenheid van Ede. Alle nieuwe ontwikkelingen – zowel in grootschalige ontwikkelingen als in kleinere particuliere initiatieven – dienen voort te bouwen op de huidige kenmerkende kwaliteiten van het Edese buitengebied.

De planlocatie is gelegen in het verwevingsgebied. In de verwevingsgebieden liggen goede kansen in het combineren van gangbare of biologische grondgebonden landbouw, streekproducten, zorglandbouw, minicampings en andere vormen van recreatie en 'groene en blauwe' diensten. Een extra stimulans kunnen de projecten van Food Valley vormen.

Het groen-blauwe casco van het buitengebied blijft behouden omdat bestaande watergangen in stand blijven. Door het terrein nu een invulling te geven met solarpanelen, gecombineerd met streekeigen kruiden en heestervegetatie en in te richten met wadi's en greppels en plasdrasgebieden (lager gelegen plekken die mogen vollopen bij extreem weer, maar waar het regenwater rustig in de bodem kan zakken), zal de soorten biodiversiteit sterk toenemen en zal ook het bodemleven weer floreren.

De 'Structuurvisie Ede Buitengebied' bevat geen beleid voor het opwekken van duurzame energie als windenergie en zonne-energie. De realisatie van een zonneveld in het verwevingsgebied, in de nabijheid van het stedelijk gebied van Ede, past binnen de gemeentelijke beleidsdoelen. Door de tijdelijkheid van de vergunning (maximaal 25 jaar), de landschappelijke inpassing en de ecologische beheersmaatregelen wordt geen afbreuk gedaan aan de visie, doelstellingen en waarden van de 'Structuurvisie Buitengebied Ede'.

3.4.2. Routekaart Ede Energieneutraal

Op 8 maart 2018 heeft de raad van de gemeente Ede de Routekaart Ede energieneutraal vastgesteld. De gemeente Ede wil uiterlijk in 2050 energieneutraal zijn. Dit betekent dat alle energie die in 2050 in de gemeente gebruikt wordt (inclusief de energie voor verkeer en vervoer, excl. de energie voor consumptie, zoals vliegverkeer en vleesconsumptie), met hernieuwbare energiebronnen wordt opgewekt waarbij de voorkeur wordt gegeven aan opwekking binnen de eigen gemeentegrenzen.

Om zover mogelijk te komen, moet in de periode tot 2020 worden ingezet op:

- Vergaande energiebesparing (elektriciteit) bij huishoudens en bedrijven, waarbij nu al rekening gehouden moet worden met de toenemende elektriciteitsvraag ten gevolge van het uitfasen van aardgas (trend naar all-electric);
- De aanleg en grootschalige uitrol van zonnepanelen op daken van woningen en bedrijven;
- Het in beeld brengen en benutten van de ruimtelijke mogelijkheden voor grootschalige opwekking (zonnevelden, windturbines), het reserveren van ruimte voor deze voorzieningen en het stimuleren/faciliteren van de aanleg ervan. De realisatie van de grootschalige opwekking zal een grote ruimtelijke impact hebben, met name in het Edese buitengebied. Voor

wat betreft zonnevelden kunnen de effecten deels worden beperkt door een zorgvuldige landschappelijke inpassing.

In het stappenplan behorende bij de Routekaart is zonne-energie in veldopstelling genoemd als een van de maatregelen om het einddoel (Ede energieneutraal in 2050) te kunnen halen. Zonne-energie in veldopstelling wordt steeds interessanter; het is op weg naar een volwaardig businessmodel. Voor 2022 dient circa 50 hectare zonnepanelen in veldopstelling gerealiseerd te worden. Op de middellange termijn neemt zonne-energie in veldopstelling toe met 77 hectare. Voor de lange termijn (2030-2050) bereikt zonne-energie in veldopstelling zijn maximale potentie door toename met bijna 200 hectare, tot in totaal 300 hectare.

Op de middellange termijn (2020 -2030) geldt voor hernieuwbare elektriciteit: waar het maar kan. In deze periode vindt de uitrol van grootschalige hernieuwbare opwekking van elektriciteit (windturbines en zonnevelden) inclusief slimme netten (smart grids) plaats, waarbij een link wordt gelegd met mobiliteit en mogelijke opslag van hernieuwbare energie (bv. wijk- en buurtaccu's).

3.4.3. Coalitieakkoord 2018-2022, gemeente Ede

In het bestuursakkoord 2018-2022 'Ruimte voor Ede' staan de belangrijkste uitgangspunten voor de toekomst van Ede. Het betreft een bestuursakkoord van de fracties van ChristenUnie, CDA, GemeenteBelangen, VVD en GroenLinks. In het bestuursakkoord zijn ook afspraken gemaakt over duurzaamheid en Ede energieneutraal 2050.

Om energieneutraal te worden wordt ingezet op veel maatregelen tegelijkertijd. De eerste winst zit in energiebesparing. Naast besparing wordt fors ingezet op duurzame opwekking van energie. Hierbij wordt het raadsbesluit van maart 2018 (routekaart Ede energieneutraal) uitgevoerd om de plaatsing van twee windmolens voor te bereiden, twee windmolens te realiseren, vijftig hectares zonnevelden en een verdrievoudiging van het aantal zonnepanelen op daken te realiseren in de raadsperiode 2018-2022. De fracties willen in de tweede helft van 2018 een uitnodigingskader voor grootschalige duurzame energieopwekking (wind en zon) opstellen. Dit kader geeft voorwaarden voor inpassing en afweging voor het gebruik van gronden zoals landbouwgrond en hoe de locaties van windmolens worden bepaald. In gebieden zoals bij bedrijventerrein BTA12 en langs de A30 wordt gezocht naar locaties voor meer windmolens. Het is een harde eis dat de lokale gemeenschap maximaal profiteert van grootschalige duurzame energieopwekking. Bewonersinitiatieven en initiatieven van Edese (agrarische) bedrijven hebben dan ook de voorkeur.

Het voorliggende plan voor de realisatie van een zonneveld, op gronden nabij de kern Ede, die goed landschappelijk zijn in te passen, past binnen de doelstellingen van de routekaart en het coalitieakkoord.

3.4.4. Wind- en zonnewijzer gemeente Ede

Op 12 december 2019 heeft de gemeenteraad de meest recente versie van de 'Wind- en zonnewijzer' vastgesteld. De 'Wind- en zonnewijzer' dient als 'houvast' bij initiatieven voor duurzame energieopwekking van inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers in en buiten Ede. De 'Wind- en zonnewijzer' is geldig tot medio 2022. In de 'Wind- en zonnewijzer' wordt het beleidskader geschetst, de rol van participatie en regels voor het inpassen van de initiatieven. De 'Wind- en zonnewijzer' is gebaseerd op de Routekaart die Ede moet helpen om energieneutraal te worden in 2050. Hoeveel energie er in de gemeente Ede verbruikt zal worden is nu nog niet exact te bepalen. Het energiegebruik is daarom geschat op basis van de huidige kennis. De

gemeente Ede heeft voor 2022 de volgende opgave gesteld op het gebied van zon: 50 hectare zonnepanelen in het veld en 132.000 zonnepanelen op daken. Voor 2050 is de ambitie om 318 hectare zonnepanelen en 911.000 zonnepanelen op daken te realiseren.

De gemeente Ede heeft een groot buitengebied met daarin verschillende kleinschalige landschapstypen. Door de ligging tussen de Veluwe en de Vallei heeft het gebied een rijke ontwikkelingsgeschiedenis die tot op heden terugkomt in het landschap. Voor inpassing van initiatieven gelden hier de 'omgangsvormen' voor het landelijk gebied, zoals onder meer toegepast in de 'Menukaart Regio Food Valley'. Bij de beoordeling van initiatieven wordt gekeken naar een zorgvuldige landschappelijke inpassing, het voorkomen van onaanvaardbare negatieve neveneffecten, het voldoen aan wettelijke normen en de eventuele maatschappelijke tegenprestatie in de vorm van een financiële bijdrage. Voor het proces bij grote windturbines, middelgrote zonnevelden en grote zonnevelden geldt de aanpak van de omgevingsdialoog.

Kansenkaart zon

Bij de afweging van initiatieven voor duurzame opwekking van wind- en zonenergie gebruikt de gemeente Ede een aantal locatiecriteria. Deze criteria zijn gebaseerd op het provinciaal beleid (vastgelegd in de Omgevingsvisie Gelderland), aangevuld met gemeentelijk beleid, zie vorige paragrafen. Zo worden in de eerste stap van de routekaart gebieden met hoge landschappelijke, cultuurhistorische of ecologische waarden in principe uitgesloten voor de ontwikkeling van middelgrote en grote zonneparken en windturbines. De kansenkaart is een ruimtelijke onderlegger voor de mogelijkheden voor het opwekken van wind- en zonne-energie.

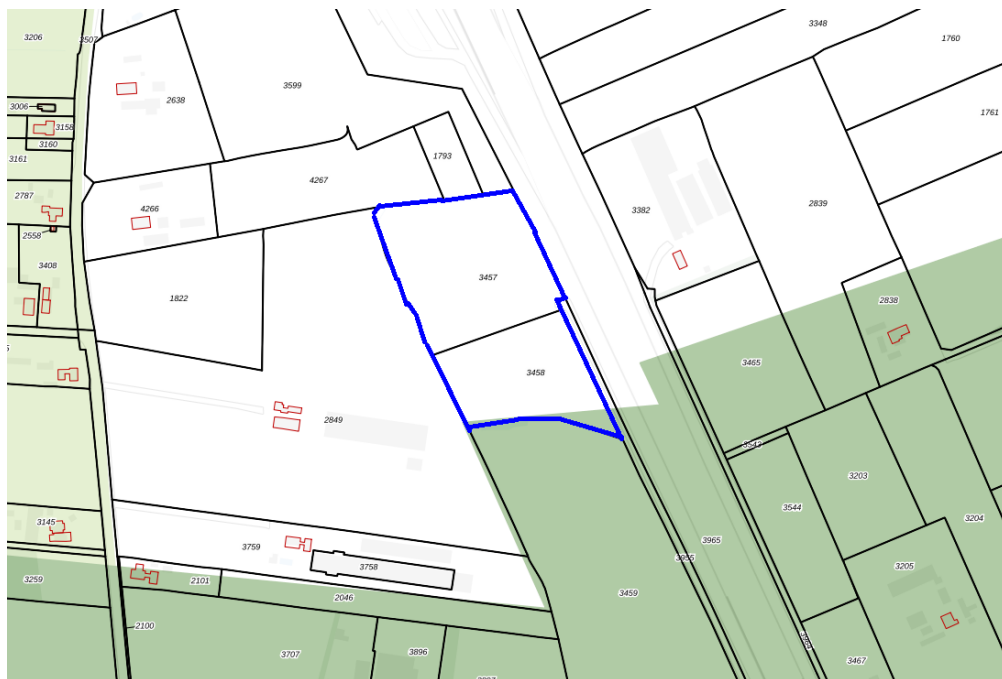
Bij de ontwikkeling van een zonneveld kiest de gemeente voor kwaliteit: het beschermen van de bestaande kwaliteiten en het benutten van de mogelijkheden van de plek. Hierbij horen indicatieve zones waar zonnepanelen mogelijk of niet mogelijk zijn. De uitwerking van zonne-energie is vervolgens maatwerk, waarbij rekening gehouden dient te worden met de kernkwaliteiten van het gebied waardoor in de overgangsgebieden ontwikkelingen mogelijk zijn.

Kansenkaart:

zoekgebieden middelgrote en grote zonnevelden

- 'Ja, mits' voor middelgrote en grote zonnevelden
- 'Ja, mits' voor middelgrote zonnevelden
'Nee, tenzij' voor grote zonnevelden
- Kernen (middelgrote en grote zonnevelden niet uitgesloten)
- Uitgesloten voor middelgrote en grote zonnevelden

1. Eerst op daken
Zonnepanelen op daken hebben onze eerste voorkeur. Omdat het totale (geschikte) dakoppervlak in bestaand bebouwd gebied onvoldoende is, is er ook rekening gehouden met zonnenvelden op de grond.
2. Dubbel ruimtegebruik
Het kan hierbij gaan om een combinatie van zonnepanelen met parkeerterreinen, vliegvelden, agrarische activiteiten of gebruik van

restlocaties. Dat is bijvoorbeeld ruimte langs de weg, zoals op- en afritten bij snelwegen, geluidswallen, (voormalige) vuilstorten en waterberging.

3. Veldopstellingen binnen een tijdelijke bestemming
Denk daarbij aan gronden die op langere termijn bestemd zijn voor een bouwbestemming (wonen, bedrijventerrein).
4. Veldopstelling op andere gronden
Denk aan stads- en dorpsranden en landbouwgronden, ook hier liefst met dubbel ruimtegebruik.

Bij de beoordeling van een initiatief moet onderbouwd worden in hoeverre op de locatie alle mogelijkheden van de eerste drie treden zijn benut voordat wordt overgestapt naar de vierde trede.

Op de locatie zijn geen gebouwen met daken aanwezig (trede 1). Hoewel in enige mate sprake is van dubbel ruimtegebruik, gaat het bij dit initiatief niet om de voorbeelden uit trede 2. Verder is de locatie niet gelegen op gronden die op langere termijn zijn bestemd voor een bouwbestemming (trede 3). Gezien de ligging en het huidige agrarisch gebruik valt de planlocatie onder trede 4. Hierbij is sprake van dubbel ruimtegebruik.

Participatie

De initiatiefnemer geeft omwonenden de mogelijkheid om te participeren en te profiteren. Hierbij heeft de initiatiefnemer omwonenden en andere belanghebbenden zorgvuldig geïnformeerd over het plan. Een samenvatting van het participatieplan is weergegeven in de bijlagen 'Verslag communicatieproces'. Dit document is als bijlage bij de toelichting gevoegd.

Uit bovenstaande informatie blijkt dat het project voldoet aan de 'Wind- en zonnewijzer'.

3.5. Conclusie

Uit de voorgaande beleidstoets is gebleken dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen het nationale, provinciale, regionale en gemeentelijke beleid.

4. Onderzoek en randvoorwaarden

4.1. Inleiding

Bij de voorbereiding van een projectafwijkingbesluit moeten relevante aspecten in beeld worden gebracht. Het vaststellen van een projectafwijkingbesluit kan gevolgen hebben voor de belangen van natuur en milieu, voor cultuurhistorische, landschappelijke en archeologische waarden, de waterhuishouding en andere waarden. In onderstaande paragrafen wordt op de verschillende thema's ingegaan.

4.2. Milieueffectrapport (MER)

Beleid/regelgeving

Bij de voorbereiding van een besluit tot vaststelling van een projectafwijkingbesluit dient op grond van verschillende kaders nagegaan te worden of voor de activiteiten die met het projectafwijkingbesluit worden mogelijk gemaakt, een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld of niet.

Het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) regelt wanneer een m.e.r.-procedure moet worden doorlopen (onderdeel C) en wanneer er een m.e.r.-beoordeling aan de orde is (onderdeel D). In een m.e.r.-beoordeling (onderdeel D) kijkt het bevoegd gezag of een project mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen heeft. Als dat zo is, moet een m.e.r.-procedure worden doorlopen.

In de situatie dat er niet wordt voldaan aan de voorwaarden in kolom 2 van onderdeel D kan het toch voorkomen dat er een MER gemaakt moet worden. In bepaalde gevallen kan een activiteit met een kleinere omvang wel degelijk belangrijke nadelige milieugevolgen hebben. In die situatie zal toch gekeken moeten worden of er eventueel een MER noodzakelijk is aan de hand van de criteria van Bijlage II van de Europese richtlijn 2001/42/EG.

Uit deze vormvrije m.e.r.-beoordeling zijn twee uitkomsten mogelijk:

- Belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten. In dat geval zijn er geen extra procedurele verplichtingen. In de toelichting wordt gemotiveerd dat er geen m.e.r. of m.e.r.-beoordeling nodig is;
- Belangrijke nadelige milieugevolgen zijn **niet** uitgesloten. In deze situatie moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor een m.e.r. Doorgaans zal voor de laatste optie worden gekozen.

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Situatie plangebied

Het project maakt een zonneveld met een netto-oppervlakte van ca. 7,32 hectare mogelijk. Uit een uitspraak van de Raad van State blijkt dat een zonneveld niet is aan te merken als stedelijk ontwikkelingsproject (categorie D11.2) of als een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water (categorie D 22.1). Daarnaast is een

zonneveld niet aan te merken als landinrichtingsproject (categorie D.9). Niet elke ontwikkeling in het buitengebied betreft een landinrichtingsproject. Een tijdelijke functiewijziging van 4,3 hectare heeft onvoldoende substantieel karakter om aangemerkt te kunnen worden als een landinrichtingsproject als bedoeld in het Besluit mer.³ Naar analogie kan worden beargumenteerd dat een tijdelijk zonneveld met een netto-oppervlakte van ca. 2,0 hectare (zonnepanelen met toebehoren en onderhoudspaden) en een bruto-oppervlakte van ca. 2,9 hectare (netto-oppervlakte + landschappelijke inpassing) niet is aan te merken als landinrichtingsproject als bedoeld in de Wet inrichting landelijk gebied. De ontwikkeling van een zonneveld valt pas onder deze categorie als deze onderdeel uitmaakt van een groter landinrichtingsproject. Dit laatste was bijv. het geval bij een zonneveld van 117 hectare.⁴

Gelet op de kenmerken van het project, en de kenmerken van de potentiële effecten zullen geen belangrijke negatieve milieugevolgen optreden. Eén en ander blijkt tevens uit dit hoofdstuk waarbij uitgebreid is ingegaan op de milieu- en omgevingsaspecten.

Conclusie

Kortom, er is geen m.e.r.-procedure, m.e.r.-beoordelingsprocedure of vormvrije m.e.r.-beoordeling vereist bij dit project.

4.3. Milieuzonering

Beleid/regelgeving

De VNG-publicatie *Bedrijven en milieuzonering* (editie 2009) is een algemeen geaccepteerd hulpmiddel in de ruimtelijke ordening. In de publicatie wordt voor een aantal milieuaspecten per milieucategorie een indicatieve afstand aangegeven die aangehouden wordt voor beoordeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Deze afstanden zijn van belang wanneer in de directe nabijheid van bedrijvigheid geluidsgevoelige bestemmingen zoals woningen worden gerealiseerd en vice versa. Door middel van nader onderzoek kan eventueel gemotiveerd afgeweken worden van de richtafstand uit de VNG-publicatie.

Situatie plangebied

De initiatiefnemer (Zonnepark Schampsteeg B.V.) wil op het perceel aan de Schampsteeg in Ede een zonneveld realiseren met een netto-oppervlakte (zonnepanelen met toebehoren en onderhoudspaden) van ca. 2,0 hectare. De oppervlakte van de landschappelijke inpassing bedraagt ca. 0,9 hectare, waardoor de bruto-oppervlakte (netto-oppervlakte + landschappelijke inpassing) ca. 2,9 hectare bedraagt. Het geïnstalleerd vermogen van het zonnepark is circa 3.0 MWp. Verder wordt er een transformatorstation gerealiseerd.

Het transformatorstation heeft een bronvermogen van minder dan 10 MVA. In de VNG-uitgave *'Bedrijven en milieuzonering'* valt dit onder de activiteit *'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tot 10 MVA'* (milieucategorie 2). Voor deze activiteit is in de richtafstandentabel voor het aspect geluid 30 meter en voor gevaar 10 meter opgenomen voor het omgevingstype rustig buitengebied. Door de ligging aan de A30 moet de locatie worden beschouwd als omgevingstype gemengd gebied. Hiervoor geldt

---

³ ABRvS 14 augustus 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2770.

⁴ Rb. Noord-Nederland 21 maart 2017, ECLI:NL:RBNNE:2017:1061.

voor geluid een kleinere richtafstand, namelijk van 10 meter. Zowel het volledige plangebied als het daarbinnen gelegen transformatorstation, zoals opgenomen in het inrichtingsplan, wordt op aanmerkelijk grotere afstand van de bestaande omliggende gevoelige functies, zoals woningen gesitueerd. Daarnaast is het niet mogelijk om deze bestaande omliggende woningen volgens het bestemmingsplan of vergunningvrij op minder dan 10 meter van het (transformatorstation van het) zonneveld te bouwen. Met betrekking tot de aspecten geluid en gevaar blijft dan ook een aanvaardbaar woon- en leefklimaat aanwezig.

Binnen het plangebied wordt geen nieuwe gevoelige bestemming gerealiseerd. Bestaande bedrijven worden niet extra belemmerd.

Conclusie

Het aspect milieuzonering is geen belemmering voor dit plan.

4.4. Ecologie/natuur

Beleid en regelgeving

Voor ruimtelijke ingrepen of bestemmingsplanwijzigingen is de natuurwetgeving relevant. Binnen de natuurwetgeving wordt onderscheid gemaakt in bescherming van soorten en gebieden. De Wet natuurbescherming is per 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Vergelijkbaar met het oude wettelijke regime maakt de nieuwe Wet natuurbescherming onderscheidt in gebiedsbescherming, soortenbescherming en houtopstanden. Daarnaast is er het provinciale beschermingskader van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene Ontwikkelzone (GO) dat een samenhangend netwerk van natuurgebieden nastreeft. Naast wetgeving heeft de gemeente Ede ook gemeentelijk beleid voor biodiversiteit.

Soortenbescherming

Vergelijkbaar met de oude Flora- en faunawet (april 2002) richt de Wet natuurbescherming zich op de instandhouding van populaties van soorten die bescherming behoeven.

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5);
- andere soorten (artikel 3.10).

Gebiedsbescherming

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden

waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

De gebiedsbescherming in de nieuwe Wet natuurbescherming is mede gebaseerd op bepalingen vanuit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn verwerkt. Bij toetsing aan de Wet natuurbescherming gaat het om soorten en habitats waarvoor, krachtens de Habitat- en Vogelrichtlijn, Natura 2000-gebieden zijn aangewezen en instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Het is van belang na te gaan of er een Natura 2000-gebied binnen de invloedssfeer van de planlocatie ligt, waardoor er mogelijk sprake is van (significant) negatieve effecten. Indien dit het geval is, dienen de mogelijke effecten van de voorgenomen ingrepen op de instandhoudingsdoelen bepaald te worden. Dit kan leiden tot een vergunningplicht op grond van de Wet natuurbescherming, middels een verstorings- en verslechteringstoets bij negatieve effecten en een passende beoordeling wanneer er significant negatieve effecten verwacht worden.

Houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Als men voornemens is houtopstanden te kappen die onder de Wet natuurbescherming vallen dan moet een kapmelding bij de provincie Gelderland worden ingediend.

Gelders Natuur Netwerk (GNN) en Groene Ontwikkelingszone (GO)

De provincie Gelderland heeft in de Omgevingsvisie en -verordening gebieden aangewezen ter bescherming en versterking van de ecologische structuren.

In het Gelders Natuurnetwerk geldt: in de basis hier geen nieuwe initiatieven. Er zijn enkele uitzonderingen mogelijk. Dat zijn ontwikkelingen van een groot algemeen of provinciaal belang of waarvoor – overtuigend gemotiveerd – geen alternatieven bestaan. Voor dergelijke uitzonderingen gelden specifieke spelregels die garanderen dat het Gelders Natuurnetwerk in stand blijft.

Een groot deel van de Gelderse natuurgebieden is internationaal beschermd: de Natura 2000-gebieden. Juist in deze gebieden moet de biodiversiteit worden behouden of verbeterd. De provincie geeft in het natuurbeleid prioriteit aan het behalen van de Natura 2000-doelen in de Natura 2000-gebieden.

De Gelderse Groene Ontwikkelingszone is een gebied waar partners en partijen juist worden uitgenodigd om actief 'groene' doelen mee te helpen realiseren. Er is in dit gebied ruimte voor de verdere ontwikkeling van bestaande en bij het gebied behorende bedrijvigheid of bewoning. Daarbij maakt de provincie onderscheid tussen de mate waarin partijen worden gevraagd om een –extra- bijdrage te leveren aan dit gebied. De provincie wil met haar beleid voor deze zone zo duidelijk mogelijke spelregels hanteren die recht doen aan de doelen in dit gebied.

Programma biodiversiteit

Biodiversiteit is de verscheidenheid van genen, soorten en ecosystemen.

Biodiversiteit vormt de basis voor onze economie, voedsel- en medicijnenproductie en de natuurlijke bescherming tegen klimaatverandering. Een intacte biodiversiteit is

niet alleen van wezenlijk belang voor goed functionerende ecosystemen, maar draagt ook bij aan een waardevolle leefomgeving voor de inwoners, een aantrekkelijk vestigingsklimaat en het versterken van de eigen identiteit van Ede.

De gemeente Ede is een grote gemeente met verschillende landschappen die bijdragen aan de biodiversiteit. Hiermee heeft de gemeente Ede een grote verantwoordelijkheid voor de biodiversiteit en is het erg belangrijk dat biodiversiteit een prominente plaats heeft in het uitvoeringsbeleid van de gemeente.

Biodiversiteit staat sterk onder druk. Soorten verdwijnen en ecosystemen worden aangetast, ook in Ede. Onderzoek heeft aangetoond dat het volume aan insecten met 75% is afgenomen. Dit betekent dat er minder voedsel is voor vogels en vleermuizen, maar het heeft ook directe effecten op de mens. De helft van het aantal soorten wilde bijen, die voor 80% verantwoordelijk zijn voor de bestuiving van gewassen, is met uitsterven bedreigd. Redenen om ons grote zorgen te maken.

In 2019 heeft de gemeenteraad het programma biodiversiteit 'Samen sterker met natuur' vastgesteld. <https://www.ede.nl/in-de-gemeente-edede-in-ontwikkeling/biodiversiteit>. In dit programma is opgenomen dat alle ruimtelijke ontwikkelingen een bijdrage moeten leveren aan het behoud en versterking van de biodiversiteit.

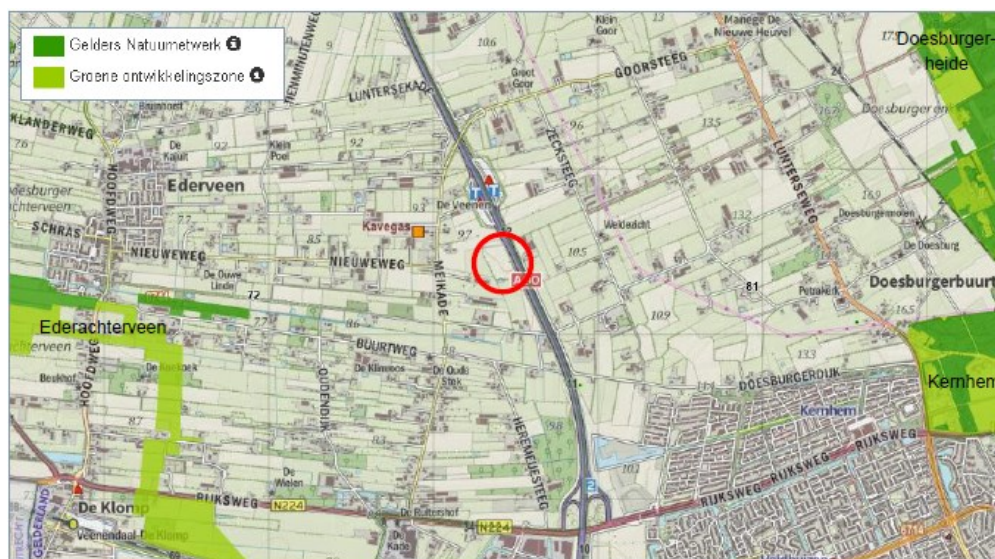
Situatie plangebied

Voor het initiatief is door Staring Advies in mei 2021 een ecologisch onderzoek uitgevoerd 'Quickscan natuurtoets zonnepark nabij Schampsteeg in Ede'. Hierbij is getoetst aan de Wet natuurbescherming, (onderdeel soorten, gebieden en houtopstanden) en het Gelders Natuurnetwerk.

Gebiedsbescherming

GNN en GO

Het plangebied en de directe omgeving maken geen onderdeel uit van het GNN of de GO (zie onderstaande afbeelding). De bossen van het bos- en natuurgebied Doesburgerheide, de bossen en weilanden tussen De Klomp en Ederveen (Ederachterveen) en de bossen op het landgoed Kernhem zijn aangewezen als bestaande natuur binnen het GNN. Enkele agrarische percelen rondom deze GNN-natuurgebieden zijn aangewezen als GO (zie navolgende afbeelding).

Afbeelding: Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van het GNN, bron: Provincie Gelderland 2021.

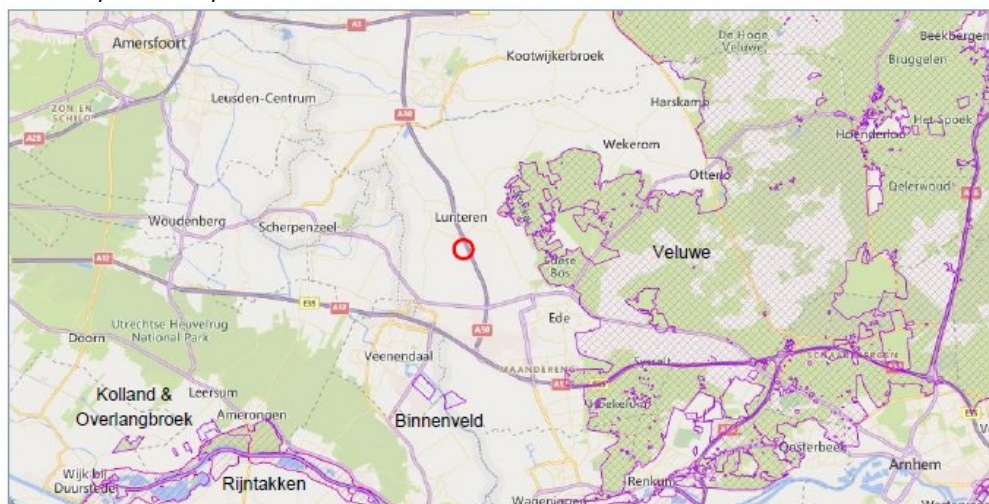
Met de voorgenumen ontwikkeling (zonnenveld) en bijbehorende werkzaamheden

kunnen negatieve effecten op de wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN of de GO worden uitgesloten. Van afname van areaal is geen sprake, tevens worden geen effecten verwacht die de wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN significant aantasten. Daarnaast wordt het bestemmingsplan niet gewijzigd; de percelen blijven de agrarische bestemming houden. Een toetsing aan het GNN-beleid wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Kortom, de wezenlijke kenmerken en waarden van de GNN worden niet negatief beïnvloed. Er hoeft daarom geen “Nee, tenzij”-toets te worden doorlopen. De ontwikkeling kan in overeenstemming met de planologische gebiedsbescherming plaatsvinden.

Natura 2000

In het plangebied wordt een zonnepark gerealiseerd. Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Nederlandse Natura 2000-gebied ‘Veluwe’ ligt op enige afstand van het plangebied, circa 2,9 kilometer (zie onderstaande afbeelding). Overige Natura 2000-gebieden, waaronder ‘Binnenveld’, ‘Kolland & Overlangbroek’ en ‘Rijntakken’ liggen op ruimere afstand, vanaf 5,2 km.

Afbeelding: Het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van de Natura 2000-gebieden

Aanlegfase

De stikstofemissies tijdens de aanlegfase ontstaan door de inzet van dieselmachines en de aan- en afvoer van personeel en materieel. De gebruikte machines, aantallen transporten en de duur van het gebruik zijn gebaseerd op de door u verstrekte gegevens. Het rekenjaar 2022 is afgestemd op de verwachte start van de aanlegfase.

Uit de AERIUS-berekening van de aanlegfase volgt dat er geen natuurgebieden zijn met rekenresultaten hoger dan 0,05 mol/ha/jaar. Op basis van de vuistregel van de provincies gelden er geen aanvullende verplichtingen in het kader van de Wet natuurbescherming. Conform de Handreiking Voortoets stikstof (BIJ12, februari 2021) is immers sprake van een tijdelijke depositie ten gevolge van de inzet van materieel ten behoeve van de aanlegfase, van ten hoogste 0,05 mol stikstof per hectare per jaar, gedurende maximaal twee jaar of een equivalent hiervan.

Dat betekent dat de totale stikstofvracht, als gevolg van het project, nooit meer dan 0,1 mol stikstof per hectare kan bedragen gedurende de looptijd van het project. Met 'equivalent' wordt bedoeld dat het project ook bijvoorbeeld 0,03 mol/ha/j gedurende drie jaar of 0,1 mol/ha/j gedurende één jaar mag veroorzaken. Deze vuistregel is zowel bij projecten, als bij

plannen (zoals bestemmingsplannen en provinciale inpassingsplannen) toepasbaar.

Verder geldt dat op 1 juli 2021 de 'Wet stikstofreductie en natuurverbetering' in werking is getreden om de stikstofuitstoot te verlagen en de natuur te verbeteren. De wet bevat een gedeeltelijke vrijstelling van de natuurvergunningsplicht voor de bouwsector. De vrijstelling geldt voor bouwactiviteiten in de bouw- en sloopfase, waarin emissies tijdelijk en beperkt zijn. Daarom hoeft de aanlegfase niet langer onderzocht te worden in het kader van deze omgevingsvergunningaanvraag.

Gebruiksfas

Voor de gebruiksfas van het zonnepark is enkel het gemotoriseerd bestemmingsverkeer relevant. Deze verkeersgeneratie is afgestemd op basis van de door u aangeleverde gegevens en bestaan uit vervoersbewegingen ten behoeve van het onderhoud van het park. Het rekenjaar 2022 is (worstcase) afgestemd op de verwachte ingebruikname van het zonnepark.

Uit de AERIUS-berekening volgt dat er voor de gebruiksfas geen natuurgebieden zijn met rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/jaar.

Gemakshalve wordt hierbij verwezen naar de bijlagen 'Ecologische quickscan', 'Stikstofonderbouwing' en de Aeries-berekeningen die als bijlagen bij de toelichting zijn gevoegd.

Soortenbescherming

Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk voor beschermde plant- en diersoorten mits er buiten het broedseizoen wordt gewerkt.

Activiteiten moeten buiten het broedseizoen worden uitgevoerd of ruim voor aanvang van het broedseizoen gestart worden, waarbij voorkomen wordt dat broedvogels zich vestigen op de planlocaties. Indien niet voorkomen kan worden dat er tijdens het broedseizoen wordt doorgewerkt, is aanvullend onderzoek nodig naar de steenuil, waarvan het nest jaarrond is beschermd. Enkele aan het plangebied grenzende knotelzen en -wilgen zijn potentieel geschikt als nestlocatie voor de steenuil. Betreffende bomen bevinden zich net buiten het plangebied en worden niet door de geplande ontwikkeling vernield of verwijderd. De eventueel aanwezige vaste verblijfplaats van de steenuil wordt hierdoor niet fysiek aangetast. Deze verblijfplaats kan zich echter wel op zodanig korte afstand van de werkzaamheden bevinden, dat de functionaliteit van het nest aangetast kan worden door de werkzaamheden, met name door verstoring in de aanlegfase. Ook kunnen bijvoorbeeld delen van het foerageergebied (tijdelijk) verstoord of aangetast worden. Echter door de ontwikkeling van het plangebied van een maisakker naar een zonnepark met bloem- en soortenrijke vegetaties ontstaat er meer én beter foerageermogelijkheid (toename insecten en muizen). Indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden, is er geen negatief effect ten aanzien van eventuele nestplaats en overige essentiële onderdelen van het leefgebied (foerageergebied) van de steenuil. De werkzaamheden moeten echter wel afgerond zijn ruim voor aanvang van het volgende broedseizoen.

Houtopstanden

Een kapmelding bij de provincie Gelderland voor beschermde houtopstanden is niet aan de orde, er worden geen bomen gekapt.

Programma Biodiversiteit

Het plangebied betreft een kaal akkerperceel met weinig natuurwaarden. Door de geplande ontwikkeling, naar een biodiverse inrichting met onder andere

mogelijkheden voor de ontwikkeling van bloemrijke en soortenrijke vegetaties, worden de natuurwaarden in het gebied vergroot. Voor diverse vogelsoorten ontstaat er een structuurrijk gebied met broedgelegenheid voor bodembroeders en soorten van ruigte en struweel. Deze ontwikkeling zal ook positief uitvallen voor diverse grondgebonden zoogdieren en vogelsoorten als buizerd, huismus, kerkuil en steenuil (toename voedsel in de vorm van insecten en meer rust- en verblijfmogelijkheden).

Conclusie

De Wet natuurbescherming en de omgevingsverordening van de provincie Gelderland vormen geen belemmering voor de voorgenomen ingreep.

4.5. Water

Beleid/regelgeving

Het gemeentelijke beleid qua water staat beschreven in het Gemeentelijk Rioleringsplan 2018 - 2022, Verbindend water. Dit plan is een gezamenlijk product van Gemeente Ede en Waterschap Vallei & Veluwe. De belangrijkste gidsprincipes voor de omgang met water, die in het Gemeentelijk rioleringsplan worden beschreven zijn:

- We streven naar een duurzame en gezonde stad
- We blijven gebruikt water hygiënisch verantwoord verwerken
- We houden schoon water schoon
- We hanteren de trits 'vasthouden, bergen en dan pas afvoeren van regenwater'
- We gebruiken regenwater waar het valt
- We benutten de inrichting van de openbare ruimte
- We gebruiken water om de herkenbaarheid van woonmilieus te versterken

In het Bouwbesluit 2012 is in artikel 6.18 aangegeven dat de perceeleigenaar de eerste verantwoordelijkheid heeft voor de opvang van hemelwater. Afkoppeling van daken gebeurt bij voorkeur via zichtbare afvoer en infiltratie en wel om de volgende reden:

- foutieve afkoppeling zichtbaar (voorkoming bodemvervuiling)
- bewustwording burger
- verbeteren kwaliteit leefomgeving

Op grond van artikel 10.33 Wet milieubeheer hebben Gemeenten de zorgplicht ten aanzien van de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater, dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen. Percelen die, gerekend vanaf de kadastrale perceelsgrens, op 40 m van de gemeentelijke riolering liggen zijn verplicht aan te sluiten. Percelen die op een grotere afstand liggen moeten een individuele zuiveringsvoorziening (IBA) aanleggen, die voldoet aan de wettelijke eisen vastgelegd in het Besluit lozing afvalwater huishoudens en de bijbehorende Regeling lozing afvalwater huishoudens. Op basis van doelmatigheid kan hier in bepaalde gevallen van afgeweken worden.

Situatie plangebied

Het plangebied ligt niet in een beschermingszone voor riooltransportleidingen, waterbergingsgebieden, watergangen of waterkeringen van het waterschap. Het plangebied ligt ook niet binnen een drinkwaterbeschermingsgebied of de grondwaterfluctuatietoneel.

Indien wijzigingen plaatsvinden aan de watergangen die op de Legger staan

dient hiervan een melding te worden gedaan bij het waterschap dan wel een keurvergunning te worden aangevraagd, tenzij kan worden voldaan aan Algemene regels van de Keur. Rondom het perceel liggen B- en C-watgangen, opgenomen op de Legger van waterschap Vallei en Veluwe.

Afbeelding: Figuur B- (blauw) en C-watgangen (oranje) op de legger van Waterschap Vallei en Veluwe (bron: Waterschap Vallei en Veluwe)

Het regenwater mag per se niet worden aangesloten op de drukriolering, maar moet op eigen terrein worden verwerkt. Er is geen toename van verharding in het kader van dit plan. Er hoeft geen compensatie plaats te vinden in de vorm van extra waterberging in oppervlaktewater (dit hoeft pas bij meer dan 0,4 ha extra verhard oppervlak).

Conclusie

De conclusie is dat het project uit het oogpunt van waterhuishouding uitvoerbaar is en geen aanvullende maatregelen nodig zijn.

4.6. Bodem

Beleid/regelgeving

Sinds 1 januari 2008 is in het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) vastgelegd hoe we in Nederland omgaan met het hergebruik van schone en licht verontreinigde grond en de bescherming van de bodem. Bij de verlening van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik.

De gemeente Ede heeft specifiek bodembeleid. In de bodemkwaliteitskaart wordt de chemische bodemkwaliteit weergegeven binnen de zone van 0 tot 2 meter beneden maaiveld. De bodemkwaliteitskaart is vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders op 19 juni 2018. Uit de bodemkwaliteitskaart blijkt dat de bodem van Ede in het algemeen van een goede

milieu hygiënische kwaliteit is.

Daarnaast kent de gemeente Ede een vrijstellingsregeling. Dit houdt in dat B&W vrijstelling kan verlenen van de bodemonderzoekplicht bij een omgevingsvergunning of bij een bestemmingsplanwijziging, omdat er al voldoende gegevens zijn met betrekking tot de bodemkwaliteit. Voorwaarde hierbij is wel dat uit historisch onderzoek is gebleken dat het terrein niet verdacht is van bodemverontreiniging door bijvoorbeeld bedrijfsactiviteiten of calamiteiten.

Situatie plangebied

De locatie is onverdacht voor bodemverontreinigingen. Voor zover bekend zijn de betrokken percelen alleen in gebruik geweest als onbebouwd agrarisch bouwland. Er zijn geen bodemonderzoeken bekend, geen tanks aanwezig geweest en de locatie is niet verdacht voor asbest of niet-gesprongen explosieven. Het gebruik als zonneveld is niet bodemgevoelig. De grondwerkzaamheden zullen beperkt zijn en kunnen worden uitgevoerd op basis van de bodemkwaliteitskaarten voor Ede. Er is daarom geen bodemonderzoek nodig voor de omgevingsvergunning en er zijn geen specifieke aandachtspunten voor het onderwerp bodem bij deze wijziging.

Conclusie

Het aspect bodemkwaliteit levert geen belemmeringen voor dit plangebied.

4.7. Archeologie

Algemeen

In 2018 is de erfgoednota 'Erfgoed maakt Ede! Erfgoedbeleid gemeente Ede 2018' door de gemeenteraad vastgesteld. In deze nota is het integrale erfgoedbeleid van de gemeente vastgelegd, waar archeologie een onderdeel van uit maakt. In de erfgoednota zijn de wettelijke kaders uit de Erfgoedwet uit 2016 verwerkt. Wat betreft archeologie zijn de wettelijke kaders in de Erfgoedwet niet wezenlijk veranderd. Het gemeentelijk archeologiebeleid zoals vastgesteld in de archeologienota uit 2012 'Archeologie in Evenwicht, Archeologienota gemeente Ede 2012-2015' blijft daarom van kracht.

De archeologienota uit 2012 stoelt op de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (2007), een wetswijziging van de Monumentenwet. Met deze wetswijzigingen heeft de zorg voor het archeologisch erfgoed een prominentere plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming. Gemeenten zijn wettelijk verplicht bij vaststelling van een bestemmingsplan en bij het bestemmen van de in dat plan begrepen grond rekening te houden met zowel de bekende als de te verwachten archeologische waarden.

Op een aantal punten biedt de wet de gemeente ruimte om archeologieregels op eigen wijze in te vullen. Met de archeologienota uit 2012 is deze ruimte benut en is gemotiveerd hoe in Edese bestemmingsplannen met archeologie wordt omgegaan. In de nota zijn onder andere een aantal vrijstellingen voor archeologisch onderzoek opgenomen en is een verruiming (versoepeling) van de in de wet vastgelegde ondergrenzen doorgevoerd. De nota vormt de basis voor de archeologische regeling in dit plan. Bij de inventarisatie van bekende en te verwachten archeologische waarden in het onderhavige plangebied is gebruikt gemaakt van de Cultuurhistorische Waardenkaart Ede.⁵

---

⁵ Keunen, L.J., L.M.P. van Meijel, J. Neefjes, N.W. Willemse, T. Bouma, S. van der

Situatie plangebied

In het bijgevoegde figuur is het gehele bestemmingsplangebied te zien, zoals weergegeven op de Cultuurhistorische Waardenkaart, kaartbijlage archeologie (2013). De groene kleur geeft aan dat de trefkans op archeologische resten in het plangebied laag is. Op de Cultuurhistorische Waardenkaart heeft het plangebied een middellage integrale cultuurhistorische betekenis.

Archeologische verwachtingszones

- Archeologisch en bouwhistorisch kansrijke locaties
- Hoge verwachting, waarschijnlijk goede conservering
- Hoge verwachting, mogelijk goede conservering
- Middelmattige verwachting
- Lage verwachting, natte landschapszones
- Lage verwachting
- Weg- en spoortaluds
- Water

Afbeelding: Uitsnede Cultuurhistorische Waardenkaart, kaartbijlage archeologie (RAAP-rapport 2500) met het plangebied in blauw omlijnd

In en in de directe omgeving (straal 250 m) van het onderhavige plangebied bevinden zich geen archeologische monumenten, waardevolle archeologische terreinen en vindplaatsen. Eveneens zijn geen archeologische onderzoeken uitgevoerd in de directe omgeving van het plangebied.

Het onderhavige project voorziet in een directe mogelijkheid tot realisatie van het zonneveld. Op basis van de informatie op de Cultuurhistorische Waardenkaart Ede is de kans klein dat tijdens de beoogde werkzaamheden belangrijke archeologische resten worden geraakt. Uitvoering van de bestemming zal niet leiden tot onevenredige aantasting van archeologische waarden. Gezien de lage archeologische verwachting en de middellage integrale cultuurhistorische betekenis van het plangebied is een beschermende planologische regeling niet noodzakelijk.

Veen & J.A. Wijnen, 2013: Cultuurhistorische Waardenkaart Ede; een interdisciplinaire studie naar het aardkundig, archeologisch, historisch-geografisch, historisch-bouwkundig en -stedenbouwkundig erfgoed in de gemeente Ede, RAAP-rapport 2500, Weesp.

De meldingsplicht bij Onze minister, namens deze de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, van een zaak die in het plangebied wordt aangetroffen en waarvan redelijkerwijs kan worden vermoed dat het een archeologische vondst betreft, blijft van kracht (Erfgoedwet 2016, artikel 5.10).

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat het aspect archeologie geen belemmering vormt voor het vaststellen van het projectafwijkingsbesluit.

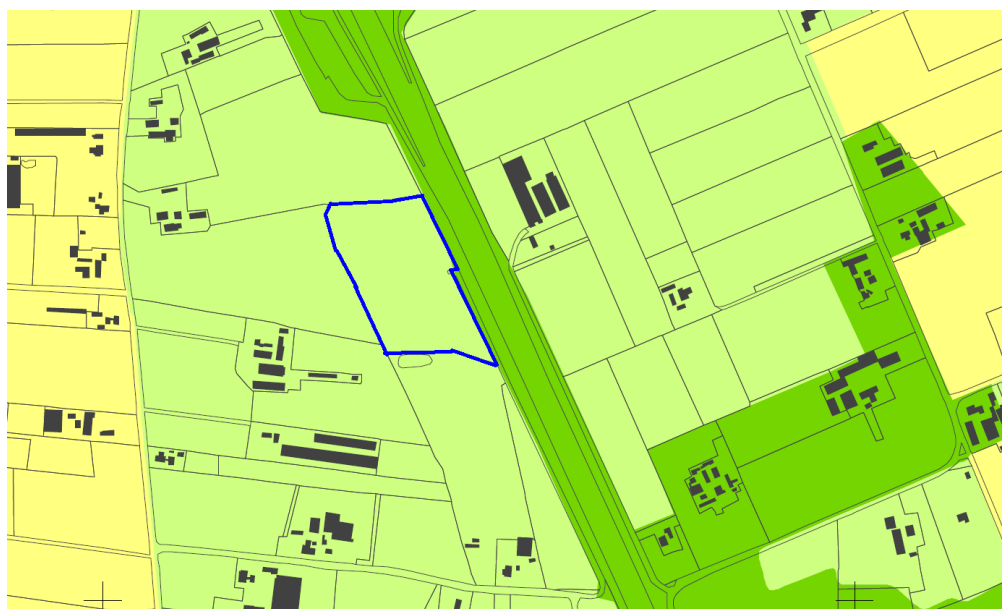
4.8. Cultuurhistorie

Beleid/regelgeving

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, ook cultuurhistorische waarden in het plangebied worden meegewogen bij een afwijkingsbesluit in het kader van de Wro.

4.8.1. Cultuurhistorische waardenkaart (CHW) (2012)

De CHW betreft een uitwerking van het gemeentelijke erfgoed- en archeologiebeleid. Het is een integraal ruimtelijk beleidskader waarin alle aardkundige, archeologische, cultuurlandschappelijke en historisch (steden-)bouwkundige sporen bijeen zijn gebracht en integraal zijn gewogen. Daarmee is een helder totaalbeeld ontstaan van aanwezige en te verwachten cultuurhistorische waarden. De integrale cultuurhistorische beleids- en waarderingskaart, de feitelijke CHW, toont vier categorieën cultuurhistorisch waardevolle zones.⁶

CULTUURHISTORISCH WAARDEVOLLE ZONES

- Cultuurhistorisch Waardevolle Zone 1: hoge cultuurhistorische betekenis (landschap, archeologie en historische (steden)bouwkunst)
- Cultuurhistorisch Waardevolle Zone 2: middelhoge cultuurhistorische betekenis
- Cultuurhistorisch Waardevolle Zone 3: middellage cultuurhistorische betekenis
- Cultuurhistorisch Waardevolle Zone 4: lage cultuurhistorische betekenis

⁶ Zie <https://www.ede.nl/vrije-tijd-en-toerisme/kunst-en-cultuur/cultuurhistorische-waardenkaart/>.

Afbeelding: Ligging plangebied ten opzichte van de cultuurhistorische waardenkaart

De cultuurhistorische waardenkaart vormt de basis voor de cultuurhistorische inbreng bij het opstellen van ruimtelijke plannen. Het plangebied valt binnen Cultuurhistorisch Waardevolle Zone 3 van de Cultuurhistorische Waardenkaart. Voor deze zone geldt de volgende beleidsstrategie:

Het aanwezige erfgoed is een weerslag van de plaatselijke historische ontwikkeling en als zodanig onderdeel van het cultuurlandschap van Ede. Het gebied draagt bij aan de lokale identiteit, maar de samenhang is op onderdelen vertroebeld. Ontwikkelingen bieden een kans om de kwaliteit te verbeteren. Bij deze transformatie dient een basiszorgvuldigheid te worden betracht, met aandacht voor de historische kenmerken van het gebied.

Ten behoeve van het formuleren van cultuurhistorische randvoorwaarden, uitgangspunten en aanbevelingen omvat het volgende hoofdstuk een bondige historisch-ruimtelijke analyse.

Ontwikkelingsgeschiedenis

Het plangebied maakt onderdeel uit van een broekontginning ten westen van het buurtschap Doesburg. Dit gebied kenmerkt zich van oudsher door een relatief regelmatig ontginningspatroon. De evenwijdig aan elkaar gesitueerde Krommesteeg en Zecksteeg en de haaks daarop aansluitende wegen en kavelgrenzen getuigen van een planmatig aanpak bij de ontginning. Aan de west- en zuidzijde is sprake van een minder regelmatig ontginningspatroon. Vooral het enigszins gebogen tracé van de Meikade en het kronkelend beloop van de Schampsteeg wijzen erop dat het reliëf van het natuurlijk landschap een belangrijke rol invloed heeft gehad op de ruimtelijke inrichting. Gelet op de kleine percelen met tussenliggende greppels en sloten hadden de gronden nabij de Meikade een relatief lage ligging.

De gronden binnen het plangebied waren aan het begin van de 20ste eeuw in gebruik als grasland. Het huidige plangebied maakte destijds onderdeel uit van een groot kavel met een onregelmatige vorm. Het perceel werd langs de randen begrensd door sloten, greppels en houtsingels. Aan het begin van de jaren 70 van de vorige eeuw werd de provinciale weg S1 aangelegd, als verbinding tussen de autosnelweg A1 en de provinciale weg N224 bij Ede. Deze wegstructuur doorsneet het grote perceel grasland. In 1991 werd een tweede rijbaan aangelegd, waardoor de A30 ontstond. Deze autosnelweg vormt thans de oostelijke begrenzing van het plangebied.

Topografische kaarten 1912 en 1974 (bron: www.topotijdreis.nl).

Cultuurhistorische waarden

Landschapstype

Uit de deelkaart 'Cultuurlandschap en landschapselementen' van de Cultuurhistorische Waardenkaart blijkt dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het landschapstype 'enigszins regelmatig ingedeelde broeken, weinig of niet bebouwd' (kb2ao). Broeken zijn oude ontginningen op natte zandgronden en venige gronden, die vanaf de Middeleeuwen in cultuur gebracht zijn. Aan de perceelsindelingen zijn nog steeds de wijze van ontginning en de natuurlijke omstandigheden bij ontginning af te lezen. Min of meer grootschalige broeken zijn planmatig ontgonnen en kregen meestal een regelmatige perceelsindeling. Minder planmatig ontgonnen gebieden of gebieden met veel natuurlijke onderbrekingen (zandruggetjes, stroompjes) kregen een onregelmatige indeling.

Bij de enigszins regelmatig ingedeelde broeken is de ontginning vaak minder planmatig geweest. In dit landschapstype was het broekkarakter minder rechthoekig. Deze gebieden bestonden vrijwel geheel uit gras en waren onbewoond. Perceelsscheidingen bestonden vaak uit elzensingels of sloten. Echt uitgesproken kromme lijnen ontbraken in dit landschap. Perceelsgrenzen waren recht, maar percelen waren meestal niet rechthoekig.

Het enigszins regelmatige karakter van de broekontginningen is vaak ook nu nog te herkennen. Veel houtsingels zijn verdwenen. In veel gevallen laten de overgebleven singels nog goed de strokenstructuur zien.

Historisch-ruimtelijke structuren

Blijkens de deelkaart 'Cultuurlandschap en historische landschapselementen' van de Cultuurhistorische Waardenkaart Ede komen binnen het plangebied enkele cultuurhistorisch waardevolle structuren voor. Het gaat daarbij om historische kavelgrenzen die al voor het begin van de 19de eeuw tot stand zijn gekomen (oranje lijnen) en historische groenstructuren (groene bolletjeslijnen). Aan de oostzijde van het plangebied komt de ligging van de huidige kavelgrens nagenoeg overeen met die van een kavelgrens die op kadastrale kaarten uit het begin van de 19de eeuw wordt weergegeven (oranje streepjeslijn).

Afbeelding: Fragment deelkaart 'Cultuurlandschap en historische landschapselementen' van de Cultuurhistorische Waardenkaart Ede

Rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten en karakteristieke panden

Binnen of nabij het plangebied bevinden zich geen objecten of terreinen met een beschermde status als rijksmonument of gemeentelijk monument. Evenmin komt binnen of nabij het plangebied bebouwing voor die staat op de lijst van potentiële karakteristieke panden.

Effecten van het plan op de aanwezige cultuurhistorische waarden

Gelet op de beleidsstrategie die behoort bij Cultuurhistorische Waardevolle Zone 3 van de Cultuurhistorische Waardenkaart vormt het uitgangspunt voor onderhavig planvoornemen dat bij een transformatie een basiszorgvuldigheid dient te worden betracht, met aandacht voor de historische kenmerken van het gebied.

Ten aanzien van de historisch-ruimtelijke structuren geldt dat het planvoornemen geen effect heeft voor de oude kavelgrenzen aan de noord-, zuid-, en westzijde van het plangebied. De watergang langs de noord- en westzijde van het plangebied en de greppel op de zuidelijke perceelsgrens blijven namelijk behouden. De aanwezige (historische) houtsingels langs deze waterlopen worden verder versterkt door aanplant van nieuwe beplantingen, hetgeen aansluit bij de historisch-ruimtelijke karakteristiek van de broekontginning. Het aanbrengen van een rechte sloot met rondom plasdras wordt als een passend inrichtingselement beschouwd voor dit landschapstype. Geconcludeerd wordt dat in het ruimtelijke ontwerp voor het nieuwe zonnepark langs de Schampsteeg aandacht is besteed aan de historische kenmerken van het gebied. Vanuit cultuurhistorisch perspectief bestaat er dan ook geen bezwaar tegen het plan.

4.9. Landschap

Beleid

Voor het gebied is het 'Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Ede' uit 2011 van kracht. Het beeldkwaliteitsplan richt zich op de vormgeving, situering en landschappelijke inpassing van gebouwen. Het beeldkwaliteitsplan heeft de status van welstandsnota voor het buitengebied. Bij de toetsing zal niet altijd toetsing aan alle beeldkwaliteitscriteria nodig zijn. Ontwikkelingen kunnen

verschillen in de mate waarin er sprake is van verandering op het betreffende erf. Vervangende nieuwbouw op dezelfde plek is natuurlijk veel minder ingrijpend dan sloop van bedrijfsgebouwen en terugbouw van woningen. In het eerste geval kan bijvoorbeeld worden volstaan met toetsing aan de beeldkwaliteitscriteria op bebouwingsniveau. Bij de begeleiding van de bouwplannen door de gemeente zal worden aangegeven welke criteria van toepassing zijn. In bijzondere gevallen kunnen de beeldkwaliteitscriteria ontoereikend zijn. In zo'n geval kunnen de algemene welstandscriteria uit hoofdstuk 10 worden toegepast.

Situatie plangebied

Dit plan is getoetst aan de geldende kaders voor het buitengebied, waaronder het beeldkwaliteitsplan buitengebied Ede uit 2011 en het programma buitengebied uit 2016. En in dit geval ook volgens de Wind- en zonnewijzer. Inpassing is niet per definitie het omranden van een plangebied met een bepaalde hoeveelheid groen. Het gaat in het beleid niet om het wegplanten van zaken die niet gezien mogen worden op zo'n wijze dat het net wel of niet zichtbaar is, maar het tonen van nieuwe ontwikkelingen in het dynamische buitengebied op een manier dat het past in het landschap met daarnaast ruimte voor kwalitatief hoogwaardige landschappelijke ingrepen (landschappelijke versterking). Bij de ruimtelijke inrichting en de zorgvuldige landschappelijke inpassing dient rekening gehouden te worden met de landschappelijke karakteristiek en bijzonder met de geschiedenis van de plek. Daarnaast is het aspect 'ruimtelijke kwaliteit' in het Programma Buitengebied een belangrijk toetsingscriterium. Het plan is een energetisch en bedrijfsmatig functioneel plan met nadrukkelijk aandacht voor de ruimtelijke en ecologische kwaliteit door middel van inpassing. Een integrale ontwerp-opgave waarbij een optimaal zonneveld is gecombineerd met het versterken van de (verborgen) kwaliteiten van het gebied. In het ontwerpproces is naast het opwekken van de duurzame energie de landschappelijke identiteit en de ecologische potentie van het plangebied een belangrijk uitgangspunt geweest. De landschappelijke karakteristiek en de ligging nabij de gemeentelijke ecologische verbinding is aangegrepen als inspiratiebron voor de nieuwe tijdelijke toevoeging en gebruiksvorm.

Het plan is gelegen in het heide- en broekontginningslandschap en is reeds goed ingepast. Naast het behoud en aanvullen van de bestaande landschappelijke elementen in de west en noordrand dragen ook de meer de losse structuren aan de oost- en westzijde bij aan een goede landschappelijke inpassing van het perceel. Ook de nattere en lagere zones in het midden van het perceel en aan de zuidzijde dragen daaraan bij. Het gehele park wordt voorzien van bloemrijk grasland. De hoogte van de paneeltafels is passend voor het beoogde beheer met schapen en worden door de inpassing aan het zicht onttrokken. De technische onderdelen zijn geïntegreerd in de paneeltafel en de trafo is nabij het toegangspad ingepast.

Daarnaast versterken de verschillende beplantingstypen ook de biodiversiteit in dit landschap en beperken het zicht op de panelen waar nodig. De beplanting biedt een schuilplaats aan en een voedselbron voor zowel insecten, vogels als zoogdieren. Een goede landschappelijke inpassing is een belangrijk uitgangspunt voor het plan. Het toevoegen van landschappelijke elementen en structuren is essentieel om het negatieve effect van het zonneveld op het landschap te compenseren. Om dit te waarborgen is een landschappelijk inpassingsplan gemaakt. Dit plan wordt als voorwaardelijke verplichting opgenomen in de voorschriften bij de omgevingsvergunning en als bijlage

toegevoegd.

Verder is het plan voorzien van een zorgvuldig uitgewerkt inrichtingsplan met landschappelijke inpassing. Zie paragraaf 2.2 en de bijlage 'Inrichtingsplan met landschappelijke inpassing'.

Conclusie

Vanuit landschappelijk oogpunt is er sprake van een positieve ontwikkeling, mits de landschappelijke inpassing wordt uitgevoerd en in stand blijft. Aan de omgevingsvergunning zal het voorschrift worden verbonden dat de bouwwerken pas ten behoeve van het project mogen worden gebruikt, nadat de landschappelijke inpassing is gerealiseerd en in stand wordt gehouden. Dit wordt ook wel een voorwaardelijke verplichting genoemd. Daarnaast geldt de omgevingsvergunning voor een termijn van 25 jaar die begint na aanvang van de bouwwerkzaamheden. Na afloop van deze termijn moet het plangebied binnen twee maanden weer worden teruggebracht tot de toestand die bestond voordat de vergunning werd verleend. De landschappelijke inpassing is hiervan echter uitgezonderd. Dit betekent dat de zonnepanelen, hekwerken en transformator- en inkoopstation na 25 jaar zullen worden afgebroken, maar dat de landschappelijke inpassing blijft behouden. Dit zorgt ervoor dat de landschappelijke en ecologische winst na 25 jaar niet teniet wordt gedaan.

4.10. Groen

Beleid/regelgeving

Bomen

In 2013 is het bomenbeleidsplan vastgesteld. Uitgangspunt van het bomenbeleidsplan is de focus te leggen op de "belangrijke bomen", het aanplanten van de juiste boom op de juiste plek en diversiteit aanbrengen in het bomenbestand om weerbaar te zijn tegen ziektes en plagen. Vanuit het bomenbeleidsplan zijn de regels voor het kappen van bomen aangepast en zijn de groenstructuren voor de kernen van de gemeente vastgesteld. De kaarten opgesteld in de Visie Openbare Ruimte vormen hiervoor de basis. Op de groenstructuurkaarten zijn de gebieden vastgelegd waarop zich de groenstructuren bevinden en zijn de gebieden vastgelegd met belangrijk particulier groen. Dit zijn de gebieden waar het groene karakter gehandhaafd dient te worden.

Om het groene karakter in stand te houden hecht de gemeente er belang aan dat bomen binnen projecten gecompenseerd worden zodat er niet ingeboet wordt op het areaal bomen en groen. Per half 2020 heeft de gemeente een Bomenfonds om dit te borgen. Het gemeentelijk Bomenfonds biedt de mogelijkheid om bomen die niet gecompenseerd kunnen worden als 'geld op de bank te zetten', zodat de mogelijkheid bestaat om de financiële middelen van de bomen op een later moment in te zetten voor de aanplant van bomen op een andere locatie.

Groen

Op 14 juli 2020 heeft de gemeenteraad het groenbeleidsplan over het groenblauwe raamwerk vastgesteld. Doel van het robuuste groenblauwe raamwerk is om de toekomstbestendige groenblauwe koers te bepalen voor de komende tien jaar. Het raamwerk geeft vier speerpunten: kwaliteit en identiteit, klimaat en water, ecologie en biodiversiteit, gezonde leefomgeving. Basis zijn de kernkwaliteiten van het cultuurhistorische en natuurlijk landschap en het netwerk van natuurgebieden en ecologische verbindingen. Het raamwerk is herkenbaar op verschillende schaalniveaus. De landschappen van de Veluwe en de Vallei met het waardevolle overgangslandschap van de

Flank vormen de basis van het robuuste groenblauwe raamwerk. Het benut de eigenheid en identiteit van de verschillende Edese landschappen, en specifiek de Flank met het karakteristieke reliëf, de hoge Veluwerand en de overgang naar de lager gelegen Vallei. Versterking van de eigenheid en identiteit draagt bij aan het realiseren van de ambities ten aanzien van cultuurhistorie, klimaat, ecologie en gezonde leefomgeving.

Het gemeentelijk beleid is gericht op het behouden van het structureel groen en blauwe raamwerk. Dit is in kaart gebracht op de groenstructuurkaarten. Een deel van het openbare groen is dusdanig van karakter of omvang, dat het als structureel groen is aan te merken. Het gaat hier bijvoorbeeld om parken en plantsoenen.

Visie openbare ruimte

In de zomer van 2016 is de Visie Openbare Ruimte vastgesteld. Hierin is de globale visie voor de inrichting van de openbare ruimte neergelegd, globaal zijn spelregels voor burgerparticipatie omschreven en wordt er een aanzet gegeven naar de te verwachten opgaves die eraan komen voor de gemeente Ede.

Japanse duizendknoop

Zorg voor aanvang van werkzaamheden voor een Japanse duizendknoop vrije omgeving. De Japanse duizendknoop is een invasieve exoot: een plant die niet thuishoort in Nederland. De plant verdringt andere planten maar kan ook schade veroorzaken aan kabels en leidingen, schakelkasten, wegen, funderingen, grondlichamen en constructies. De Japanse duizendknoop verspreid zich ontzettend snel. Dit komt omdat er aan de stengels en wortels groeiknoppen zitten. Deze vormen nieuwe planten wanneer ze achterblijven in grondresten of maaisel.

Relevante informatie over de Japanse duizendknoop, de verspreiding en het werken in besmet gebied komt samen in een digitaal loket. Dit loket staat om de gemeentelijke website: <https://www.ede.nl/wonen-en-leven/natuur-en-landschap/japanse-duizendknoop/>. Het loket bevat informatie voor particulieren, aannemers en andere geïnteresseerde partijen.

Situatie plangebied

Monumentale en waardevolle bomen:

Er zijn op dit perceel geen bomen opgenomen op de monumentale en waardevolle bomenlijst. De knotwilgen aan de westkant zijn vanuit cultuurhistorisch oogpunt waardevol. In het plan is te lezen dat deze wilgen worden ingepast.

Groenstructuur

De te ontwikkelen locatie valt buiten de gemeentelijke groenstructuur.

Invasieve soorten

Voor zover bij ons bekend is er geen besmettingslocatie van de Japanse duizendknoop op de te ontwikkelen locatie.

Conclusie

Het aspect groen vormt geen belemmering voor het projectafwijakingsbesluit. Bij werkzaamheden dient men uit kroonprojectie +1,5 m van de wilgen te blijven.

4.11. Verkeer en parkeren

Beleid/regelgeving

Uitgangspunten voor nieuwe ontwikkelingen zoals deze zijn de door de raad vastgestelde 'Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan' (GVVP) en de nota 'Parkeernormering gemeente Ede'. Daarnaast wordt gekeken naar de verkeersgeneratie voor de toekomstige situatie. Zo wordt gekeken of de nieuwe ontwikkeling de verkeersveiligheid niet beïnvloed. Daarnaast is het uitgangspunt dat alle benodigde parkeerplaatsen op eigen terrein worden gerealiseerd.

Situatie plangebied

Het voorgenomen plan wordt niet toegankelijk voor autoverkeer. Daarom wordt een structurele verkeerstoename uitgesloten. In het kader van onderhoud zal er incidenteel verkeer zijn, maar de intensiteit is te vergelijken met het huidige landbouwverkeer. Parkeerplaatsen zijn dan ook niet noodzakelijk. Alleen tijdens de bouw en ontmanteling van het zonneveld zal er sprake zijn van een hogere verkeersfrequentie.

Conclusie

Het plan zorgt niet voor een toenemende verkeer- en parkeerdruk op de omgeving. Daarmee zorgt het aspect verkeer en parkeren niet voor belemmeringen voor de haalbaarheid van het projectafwijakingsbesluit.

4.12. Geluid (wegverkeerslawaaï / Wet geluidhinder)

Beleid/regelgeving

Sinds het eind van de jaren zeventig vormt de Wet geluidhinder (Wgh) een belangrijk juridisch kader voor het Nederlandse geluidsbeleid. Deze wet biedt geluidsgevoelige bestemmingen (zoals woningen) bescherming tegen geluidhinder van wegverkeerslawaaï, spoorweglawaaï en industrielawaaï door middel van zonering. De Wgh is daarom sterk gelinkt aan de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

De systematiek van de zonering Wet geluidhinder houdt in dat langs (spoor)wegen en rond gezoneerde industrieterreinen een planologisch aandachtsgebied (de zone) ligt waarbinnen in een aantal situaties bescherming wordt geboden aan geluidsgevoelige bestemmingen. Deze bescherming geldt in de volgende situaties:

- indien middels een ruimtelijk besluit de aanleg van een gemeentelijke of provinciale weg of een gezoneerd industrieterrein wordt mogelijk gemaakt;
- indien middels een ruimtelijk besluit een geluidsgevoelige bestemming in de zone van een (spoor)weg of industrieterrein wordt mogelijk gemaakt;
- indien een reconstructie/wijziging aan een bestaande gemeentelijke of provinciale weg (al dan niet in combinatie met een ruimtelijk besluit) wordt doorgevoerd.

In bovenstaande gevallen geldt voor nieuwe situaties in de zone van een weg een beschermingsniveau van 48 decibel (dB). Dit is de wettelijke voorkeurswaarde. Door middel van een zogenaamde hogere waarde procedure kan het bevoegd gezag in bepaalde gevallen (indien bron- en overdrachtsmaatregelen tekortschieten) gemotiveerd afwijken van de voorkeurswaarde en een hogere geluidsbelasting (zogenaamde hogere

waarde) toestaan. Hier staat dan tegenover dat de geluidsisolatie van de betreffende woning onderzocht en, indien sprake is van overschrijding van de norm voor het binnenniveau in de woning, verbeterd dient te worden. De maximale ontheffingswaarde ter plaatse van bestaande woningen bedraagt bij de aanleg van een nieuwe weg 63 dB in stedelijk gebied en 58 dB in buitenstedelijk gebied. In het geval van een reconstructie van een weg geldt een maximale ontheffingswaarde van 68 dB. De maximale ontheffingswaarde voor nieuwe woningen in buitenstedelijk gebied in de zone van een bestaande weg bedraagt 53 dB.

Beschouwing plansituatie

Op deze locatie wordt geen geluidsgevoelige bestemming toegevoegd. Het zonneveld hoeft dan ook niet beschermd te worden tegen geluidsoverlast. Ook is er geen sprake van industrielawaai vanuit het nieuw te realiseren zonneveld. In het plangebied worden zonnepanelen geplaatst. Deze zonnepanelen produceren geen geluid. Daarnaast worden er ook geen installaties opgenomen die een wezenlijke geluidsemissie veroorzaken waardoor nader onderzoek noodzakelijk is. Het transformatorstation ligt op ruime afstand van de dichtstbijzijnde geluidsgevoelige bestemmingen. Zie paragraaf 4.3. Daarnaast is er, vanwege de hellende positie van de panelen, geen wezenlijke reflectie van omgevingsgeluid. Door de hellende positie kaatst geluid omhoog. Een akoestisch onderzoek is dan ook niet noodzakelijk.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat het aspect verkeerslawaaï geen belemmering vormt dit plan.

4.13. Luchtkwaliteit

Wet- en regelgeving

Op 15 november 2007 is de Wet luchtkwaliteit, hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm), in werking getreden ter vervanging van het Besluit luchtkwaliteit 2005. In deze wet is gestreefd naar meer flexibiliteit als het gaat om de koppeling van luchtkwaliteitseisen en ruimtelijke ontwikkelingen. Deze flexibiliteit is met name terug te vinden in een verdeling in projecten die wel (IBM) of niet (NIBM) in betekenende mate bijdragen aan de luchtkwaliteit.

De kritische componenten in Nederland zijn fijn stof (PM_{10}) en stikstofdioxide (NO_2). De concentratie van de overige vervuilende stoffen, waaronder benzeen, lood, zwaveldioxide en koolstofoxide, bevindt zich in Nederland ruim onder de grenswaarden.

In de algemene maatregel van bestuur 'Niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM) zijn de uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. Per 1 augustus 2009 geldt als NIBM-grens 3% van de grenswaarde. In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Ruimtelijke ontwikkelingen die wel in belangrijke mate de luchtkwaliteit beïnvloeden (IBM-projecten) zijn opgenomen in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit programma heeft tot doel in heel Nederland tijdig te voldoen aan de grenswaarden en omvat enerzijds alle IBM-projecten en anderzijds nationale, regionale en lokale maatregelen ter verbetering van de

luchtkwaliteit. Middels de jaarlijkse monitoring wordt de luchtkwaliteit in heel Nederland op leefniveau getoetst aan de grenswaarden. Indien nodig wordt middels maatregelen bijgestuurd om tijdig aan de normen te voldoen.

Situatie plangebied

Het project gaat in de gebruiksfase niet gepaard met verbranding van (fossiele) brandstoffen. Ook is er geen sprake van een significante verkeersaantrekkende werking. In de gebruiksfase vindt incidenteel verkeer plaats dat samenhangt met het beheer en onderhoud van de zonneparken. Er is daardoor geen sprake van uitbreiding van activiteiten die in betekenende mate bijdragen aan verslechtering van de lokale luchtkwaliteit.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor dit plan.

4.14. Externe veiligheid

Inleiding

Externe veiligheid gaat over het binnen aanvaardbare grenzen houden van risico's voor mens en milieu bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het gaat daarbij uitsluitend om de kans dat derden (omwonenden) dodelijk letsel oplopen door een calamiteit bij een bedrijf of door een ongeval bij het vervoer van gevaarlijke stoffen. Rond bedrijven en langs routes (of buisleidingentracés) waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd, zijn daarom invloedsgebieden ingesteld waarbinnen de risico's moeten worden onderzocht en getoetst voor toekomstige bebouwing. Deze risico's worden uitgedrukt in een plaatsgebonden risico (PR) en een groepsrisico (GR) en betreffen alleen de personen die niet deelnemen aan deze activiteiten.

Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. Het GR drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Bij overschrijding van de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico of een significante toename dient het bevoegd gezag het groepsrisico te betrekken bij de vaststelling van het ruimtelijk besluit. Voor deze groepsrisico verantwoording is de hoogte van het groepsrisico of de toename ervan onderdeel van de afweging. Daarnaast worden factoren meegenomen zoals mogelijke bronmaatregelen ter verlaging van het risico, eventuele alternatieven, de bestrijdbaarheid van het incident en de zelfredzaamheid van de personen in het invloedsgebied. Daarvoor wordt door het bevoegd gezag advies gevraagd aan de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM).

Ongevallen met gevaarlijke stoffen kunnen nader worden onderscheiden in ongevallen met betrekking tot:

- bedrijven;
- vervoer gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
- vervoer gevaarlijke stoffen over weg, water of spoor.

Wet- en regelgeving

Het op 27 oktober 2004 in werking getreden Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) regelt hoe een gemeente of provincie moet omgaan met risico's voor mensen buiten een bedrijf als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in een bedrijf.

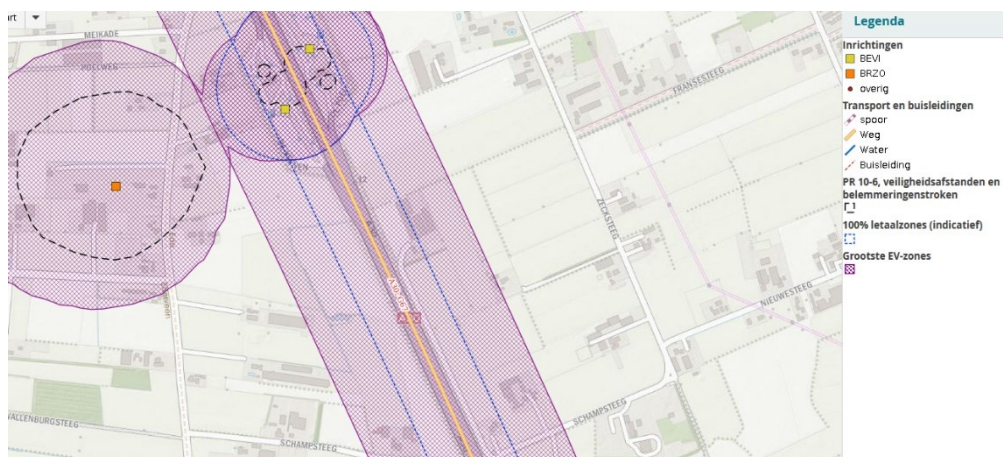
Met betrekking tot buisleidingen wordt het wettelijk kader gevormd door het Besluit externe veiligheid buisleidingen dat op 1 januari 2011 in werking is getreden.

Om meer afstemming te verkrijgen tussen transport van gevaarlijke stoffen, veiligheid en ruimtelijke ontwikkelingen is op 1 april 2015 de Wet basisnet in werking getreden. Tegelijkertijd is het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) in werking getreden. Dit besluit schrijft voor hoe overheden dienen om te gaan met risico's als gevolg van transportassen zoals wegen en spoorwegen. Het basisnet bevat een netwerk van alle relevante routes van gevaarlijke stoffen, zowel via het spoor als over de weg en het water. In het basisnet worden de maximale toelaatbare risico's langs die gevaarlijke routes in zones en tabellen vastgelegd.

Op 9 juli 2009 heeft de gemeenteraad van de gemeente Ede de beleidsvisie externe veiligheid vastgesteld. Hierin staat beschreven hoe de gemeente Ede om wil gaan met het aspect externe veiligheid en de verantwoording van het groepsrisico.

Situatie plangebied

Om in beeld te brengen of er in het plangebied of in de nabijheid daarvan risicobronnen aanwezig zijn, is de risicokaart geraadpleegd (zie onderstaande figuur). Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van de Rijksweg A30 waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Er zijn verder geen risicovolle activiteiten in de omgeving die van invloed zijn op het plangebied.

Afbeelding: Uitsnede risicokaart Nederland

Een zonneveld is geen kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object in het kader van externe veiligheid en leidt niet tot een structureel verblijf van personen in het gebied. De beoordeling van het plaatsgebonden risico en groepsrisico zijn daardoor niet van toepassing. Er zijn dan ook geen belemmeringen voor de ontwikkeling van het plan in het kader van het Bevi, Bevt en Bevb. Daarnaast zal door onderhavig plan geen risicovolle functie worden toegelaten die, in het kader van het Bevi, Bevt en Bevb, van invloed zijn op (beperkt) kwetsbare functies in de omgeving van het plangebied.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat het aspect externe veiligheid geen belemmering vormt voor het vaststellen van dit plan.

4.15. Brandveiligheid**Beleid/regelgeving**

Om een veilige omgeving te creëren of te behouden zijn er op het gebied van fysieke veiligheid een aantal aspecten waarmee rekening gehouden moet worden.

Zo worden er eisen gesteld aan de bereikbaarheid van de openbare wegen voor de hulpverleningsdiensten. Dit leidt tot het stellen van minimale afmetingen en bochtstralen zodat hulpverleningsvoertuigen een object of calamiteit goed kunnen bereiken en adequate hulp kunnen verlenen. Met betrekking tot voldoende bluswater in het openbare wegennet zijn er ook eisen gesteld. Deze eisen hebben betrekking op de afstanden vanaf de bluswatervoorziening tot aan een gebouw en de capaciteit ervan. In de "Handleiding Bluswatervoorziening en bereikbaarheid 2019" (een uitgave van de Brandweer Nederland) worden deze eisen gesteld.

In het Gemeentelijke verkeer en vervoersplan (GVVP 2005) van de gemeente Ede worden de hoofdlijnen van het verkeers- en vervoersbeleid binnen de gemeente Ede tot 2015 geformuleerd. In het GVVP zijn ook de hoofd- en subaanrijroutes voor de hulpverleningsdiensten vastgesteld.

Tevens worden er eisen gesteld aan de opkomsttijden voor brandweervoertuigen. Deze zijn afhankelijk van de bestemming. Voor gebouwen waarin geslapen wordt en verminderd zelfredzame mensen verblijven worden strengere eisen gesteld dan gebouwen waar dit niet zo is. De opkomsttijden zijn gesteld in de Wet veiligheidsregio's (1 oktober 2010) met het daarbij behorende Besluit veiligheidsregio's. In het Besluit zijn de tijdnormen voor de opkomsttijden vastgelegd.

Beschouwing plansituatie

De VGGM heeft het plan getoetst aan de voorwaarden in de Wet Veiligheidsregio's van oktober 2010, het daarbij behorende Besluit Veiligheidsregio's en aan de handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid 2019 van Brandweer Nederland. Een zonnepark is geen standaard bouwwerk conform het Bouwbesluit. Om die reden is het advies opgesteld op grond van een risicogerichte benadering.

In het advies informeert de VGGM over de mogelijkheden voor het bestrijden van een brand op het zonnepark aan de hand van de opkomsttijd, de bereikbaarheid, de bluswatervoorziening en het optreden van de brandweer. Vanwege de aard van het zonnepark en het feit dat het terrein niet bedoeld is voor het verblijf van personen ziet de VGGM geen aanleiding voor het stellen van nadere eisen in verband met externe veiligheidsaspecten en mogelijkheden voor rampenbestrijding.

Adviezen

Eerder is op 20 oktober 2020 op het voornemen van het plan geadviseerd. Vervolgens is op 17 augustus 2021 in het kader van het wettelijk vooroverleg gereageerd op de concept-omgevingsvergunning. De reactie van de VGGM leidde tot enkele vragen met betrekking tot de uitvoering. Hierover heeft in

december 2021 mondeling overleg met de firma Enerparc AG plaatsgevonden. Tijdens dit overleg zijn enkele nadere afspraken voor wat betreft de bluswatervoorziening gemaakt. Deze zijn via een mail op 23 december jl. bevestigd.

Uit de ontvangen stukken maakt de VGGM op dat de eerdere adviezen van 17 augustus 2021 en de in december 2021 gemaakte aanvullende afspraken met het oog op de bluswatervoorziening in de tekeningen verwerkt zijn. De VGGM ziet geen aanleiding bij dit plan nog aanvullende maatregelen te adviseren.

Afspraken

Voor wat betreft de bluswatervoorziening wordt uitgegaan van het gebruik van de inhoud van de watertank in het blusvoertuig en water via de openbare bluswatervoorziening. Gelet op de afstand en de verwachte capaciteit van de dichtstbijzijnde ondergrondse brandkraan kan er enige tijd overheen gaan eer de brandweer over voldoende aanvullend bluswater beschikt. Dit kan tot gevolg hebben dat een brand zich verder uit kan breiden met de kans op meer schade aan de installatie.

Om die reden zijn de volgende aanvullende afspraken gemaakt:

- De vegetatievrije zone rondom het trafostation is vergroot tot 3 meter rondom;
- De omvormers zijn langs het pad gesitueerd;
- De bekabeling wordt brandvrij uitgevoerd.

Conclusie

Er zijn geen belemmeringen voor het realiseren van het voorliggende project voor wat betreft het aspect brandveiligheid.

4.16. Hoogspanningslijnen, kabels en leidingen

Beleid/regelgeving

Magnetische velden afkomstig van bovengrondse hoogspanningslijnen mogen in nieuwe woningen, scholen en kinderdagverblijven niet sterker zijn dan 0,4 microtesla. De overheid adviseert daarom gemeenten, provincies en netbeheerders om rond die hoogspanningslijnen preventief een zone in te stellen die vrij blijft van dergelijke bebouwing. Dit geldt voor situaties waarin nieuwe gevoelige functies in de buurt van een bovengrondse hoogspanningslijn worden gebouwd of nieuwe hoogspanningslijnen bij bestaande gevoelige functies worden gerealiseerd. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft het voormalige ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) ondersteund bij het ontwikkelen van dit beleid.

Het beleid is ontwikkeld, omdat kinderen die in de buurt van bovengrondse hoogspanningslijnen wonen mogelijk een hogere kans op leukemie hebben. Het magnetische veld zou daarvoor verantwoordelijk kunnen zijn, al is een oorzakelijk verband niet bewezen. Met het voorzorgsbeleid wil de overheid voorkomen dat het potentiële risico toeneemt.

De magneetveldzone rond de hoogspanningslijnen markeert een gebied waarin het magnetische veld, gemiddeld over een jaar genomen, sterker is dan 0,4 microtesla. De breedte van de zone wordt afgeleid uit de nominale stroom waarvoor de hoogspanningslijn is ontworpen. De keuze voor deze magneetveldzone sluit goed aan bij internationale epidemiologische onderzoeken.

Ook dient rekening te worden gehouden met de mogelijke effecten op technische apparatuur in de nabijheid van het magnetisch veld. De gemeentelijk brandweer dient te adviseren over de blus(on)mogelijkheden nabij de hoogspanningslijn. Tenslotte zal de nieuwe bebouwing zijn gebonden aan bepaalde bouwhoogte als gevolg van de hoogspanningslijn. Een bouwplan binnen de zakelijk rechtstrook (toetsingszone netbeheerder) van de lijn dient ter toetsing voorgelegd te worden aan de netbeheerder (TenneT voor 150 kV lijnen en Liander voor 50 kV lijnen).

De zakelijk rechtstrook bedraagt:

- 17,5 meter aan weerszijden van het hart van de hoogspanningslijn voor 50 kV-lijnen;
- 22,5 meter aan weerszijden van het hart van de hoogspanningslijn voor 150 kV-lijnen;
- 3 meter gemeten vanaf de buitenste kabel voor ondergrondse hoogspanningslijnen.

In de regels moet een afwijkingsbepaling voor bouwen binnen de zakelijk rechtstrook van de hoogspanningslijn opgenomen worden. Bij gebruikmaking van deze afwijking dient de netbeheerder geraadpleegd te worden.

De indicatieve magneetveldzone bedraagt:

- 50meter aan weerszijden van het hart van de hoogspanningslijn voor 50 kV-lijnen;
- 60meter aan weerszijden van het hart van de hoogspanningslijn voor 150 kV-lijnen.

Situatie plangebied

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen (bovengrondse) hoogspanningsleidingen aanwezig. Verder bevinden zich in het plangebied geen planologisch relevante leidingen. Door middel van een KLIC-melding worden de overige leidingen en kabels inzichtelijk gemaakt.

Conclusie

Het aspect hoogspanningslijnen, kabels en leidingen vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

4.17. Lichtreflectie

Zonnepanelen worden vaak in verband gebracht met reflectie van licht. Moderne zonnepanelen hebben echter nauwelijks reflectie, aangezien het licht dat gereflecteerd wordt niet omgezet wordt naar elektriciteit wat ongunstig is voor het rendement van de panelen. Het percentage reflectie gaat om 3 à 5% bij een normale lichtinval⁴. Zonnepanelen worden om deze reden tegenwoordig ook succesvol toegepast langs autosnelwegen en op luchthavens. De reflectie (voor zover nog aanwezig) hangt daarbij af van de locatie (stand en hoogte spiegelend vlak) en de stand van de zon (de tijd en de tijd van het jaar). De hoek van de invallende lichtstraal bepaalt de hoek van de uitvallende lichtstraal. Hoe steiler de helling van de panelen, hoe groter de kans op hinder. Wanneer de panelen vrij vlak (35 graden of minder) worden opgesteld, gaat de reflectie omhoog. Dan is er voor de omgeving geen hinder door reflectie. Logischerwijs is achter de zonnepanelen (noordzijde) ook geen sprake van een spiegelend effect. De zonnepanelen op deze locatie worden gerealiseerd in een hellingshoek van 15 graden. Hinder door reflectie is bij de gekozen opstelling daarom niet te verwachten.

Het project heeft geen lichtuitstraling en beïnvloedt de duisternis in het gebied niet. Op het terrein is geen sprake van verlichting. Er wordt gebruik gemaakt van donkere panelen die niet schitteren.

4.18. Electromagnetische straling

Zowel bij de omvormers als de transformatoren zullen extreem laagfrequente elektromagnetische velden (ELF) vrijkomen. Ten aanzien van elektromagnetische straling bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een voorzorgsprincipe waarbij een grens wordt aangehouden van 0,4 micro Tesla (μT). De GGD-en adviseren om ook bij ander bronnen van ELF-EM velden, zoals onderstations en transformatorhuisjes, dit voorzorgsprincipe te hanteren.

Vandaar het advies om dit voorzorgsprincipe ook te hanteren bij de ontwikkeling van een zonneveld door de afstand van een zonneveld tot woningen en gevoelige bestemmingen zodanig te laten zijn dat de magnetische veldsterkte bij de gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van 0,4 μT komt. Gezien de relatief grote afstand van zowel omvormers als de transformatoren tot de dichtstbijzijnde woningen gebeurt dat hier niet.

5. Economische uitvoerbaarheid

5.1. Kostenverhaal

Exploitatieplan

In de Wet ruimtelijke ordening is bepaald dat bij een projectafwijkingsbesluit een exploitatieplan moet worden vastgesteld indien er sprake is van een aangewezen bouwplan in de zin van artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (zie artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening). Via het exploitatieplan kan de gemeente de kosten van de grondexploitatie (bouw- en woonrijp maken, nutsvoorzieningen, groenaanplant etc.) verhalen op de initiatiefnemer. De realisatie van het zonneveld betreft echter geen bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening. Daarom is het opstellen van een exploitatieplan niet nodig.

Anterieure overeenkomst

Vanwege het feit dat de onderhavige omgevingsvergunning invloed heeft op de fysieke leefomgeving en dat effecten merkbaar kunnen zijn in de directe omgeving kan er eventueel schade op grond van artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening ontstaan. Dit wordt ook wel planschade genoemd. Met de aanvrager van de omgevingsvergunning wordt een anterieure overeenkomst gesloten waarin staat dat dergelijke planschade geheel voor zijn rekening komt.

De gemeente neemt niet deel aan de ontwikkeling van het plan. Voor de gemeente zijn geen kosten te verwachten. Wel verzorgt de gemeente de planologische kaders na toetsing van de planontwikkeling. De ambtelijke kosten voor de realisatie van het plan zijn voor de gemeente verzekerd via de legesverordening en een anterieure overeenkomst.

5.2. Financiële haalbaarheid plan

Initiatiefnemer Zonnepark Schampsteeg B.V. wil aan de Schampsteeg in Ede een zonneveld met een netto-oppervlakte (exclusief landschappelijke inpassing) van circa 2,0 hectare realiseren. Het zonneveld zal voor een periode van 25 jaar worden gebruikt. De gronden worden gekocht door de initiatiefnemer. Na een periode van 25 jaar wordt het zonneveld ontmanteld.

Om de financiële haalbaarheid aan te tonen, heeft de initiatiefnemer een bedrijfsplan opgesteld. Dit bedrijfsplan is als bijlage bij de toelichting gevoegd. Uit dit bedrijfsplan blijkt dat het aannemelijk is dat het project zal worden gerealiseerd.

Kortom, het plan is financieel haalbaar.

6.   **Inspraak en overleg**

6.1.   **Omgevingsdialoog**

Initiatiefnemers hebben de verplichting om de directe omgeving met een omgevingsdialoog te betrekken bij hun initiatief. Een goede dialoog over het plan met de buurt vergroot begrip en draagvlak en haalt informatie op, zodat het plan zo goed mogelijk past in zijn omgeving. Naast draagvlak en begrip kan er ook een (kwalitatief) beter plan ontstaan door participatie met de omgeving.

De initiatiefnemer van het plan heeft omwonenden en andere belanghebbenden zorgvuldig geïnformeerd over het plan. Ook is, waar mogelijk, rekening gehouden met de wensen van omwonenden en andere belanghebbenden. En zijn er mogelijkheden tot participatie. Een samenvatting van het omgevingsproces is weergegeven in de bijlage 'Participatie- en communicatieverslag'. Dit document is als bijlage bij de toelichting gevoegd.

De uitkomsten van de omgevingsdialoog heeft de gemeente betrokken bij de beoordeling van de omgevingsvergunningaanvraag.

6.2.   **Vooroverleg**

In artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening en artikel 6.18 van het Besluit omgevingsrecht is voorgeschreven dat de gemeente bij de voorbereiding van een projectafwijkingsbesluit overleg pleegt met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn. Als gevolg daarvan is een concept toegestuurd naar onze vaste vooroverlegpartners. Onze vaste vooroverlegpartners hebben geen opmerkingen geplaatst, met uitzondering van de VGGM. De adviezen van de VGGM zijn overgenomen. Hierbij wordt verwezen naar paragraaf 4.15 van de toelichting.

6.3.   **Zienswijzen**

Het ontwerp-projectafwijkingsbesluit is gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegd. Er zijn twee zienswijzen ingediend. In de Nota zienswijzen (bijlage 8 bij deze toelichting) zijn de zienswijzen samengevat en beantwoord. De zienswijzen hebben niet geleid tot een aanpassing van het plan.

7. Bijlagen

1. Inrichtingsplan met landschappelijke inpassing
2. Ecologische quickscan
3. Stikstofonderbouwing
4. Aeries-berekening aanlegfase
5. Aeries-berekening gebruiksfase
6. Verslag participatieproces
7. Bedrijfsplan
8. Nota zienswijzen

Bijlage 4: Nota van Zienswijzen

Nota van Zienswijzen

Projectafwijkingsbesluit 'Zonneveld
Schampsteeg, Ede'

Omgevingsvergunning artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3°
Wabo

Augustus 2022
Versie: definitief

Inleiding

De ontwerp-omgevingsvergunning 'Zonneveld Schampsteeg, Ede' heeft vanaf donderdag 28 april tot en met woensdag 8 juni 2022 ter inzage gelegen. De ontwerp-omgevingsvergunning voorziet in een nieuw zonneveld met een oppervlakte van 2,0 hectare aan de westzijde van de A30, ten noorden van Schampsteeg 3 Ede en ten oosten van Meikade 40 Ede. Inclusief landschappelijke inpassing bedraagt de totale oppervlakte van het plan ca. 2,9 hectare.

Er zijn twee zienswijzen ontvangen. De zienswijzen worden in deze nota samengevat en beantwoord. Daarbij geldt overigens dat onderdelen of details die in de samenvatting niet expliciet benoemd zijn, wel in de behandeling zijn betrokken, want de zienswijzen zijn in het geheel beoordeeld.

Ingediende zienswijzen

Ontvankelijkheid

Iedereen kon zienswijzen indienen tegen de ontwerp-omgevingsvergunning. In het geval van zienswijze 1 betreft het een inspraakreactie die reeds ruim voor de zienswijzetermijn is ingediend, maar die in overleg met de indiener als premature zienswijze is aangemerkt. De indiener van zienswijze 1 heeft de premature zienswijze tijdens de zienswijzetermijn nog aangevuld. Zienswijze 2 is binnen de zienswijzetermijn ingediend. Beide zienswijzen zijn ontvankelijk.

Inhoudelijke beoordeling

1. Ingediend door [geanonimiseerd]. Ontvangen op 20 september 2021 (premature zienswijze) en 8 juni 2022 (aanvulling).

1.1. Omvang zonneveld

Inhoud zienswijze

Indiener stelt dat de aanvraag had moeten worden behandeld als groot zonnepark in plaats van als middelgroot zonnepark en daarom ook aan de gemeenteraad had moeten worden voorgelegd. Dit omdat er sprake is van een perceel van 2,9 hectare, waarbij na aftrek van 20% landschappelijke inpassing nog ca. 2,3 hectare netto resteert. Volgens de tekening is het zonneveld ca. 2,2 hectare exclusief onderhoudspaden.

Reactie gemeente

De stelling van indiener over de oppervlakte van het zonneveld is gebaseerd op verouderde kaartbeelden van de ontwikkelaar en vloeit voort uit het feit dat dit deel van de zienswijze prematuur is ingediend. Het totale perceel is inderdaad groter dan 2 hectare, namelijk circa 2,9 hectare. Daarvan wordt echter maximaal 2 hectare gebruikt voor zonnepanelen en onderhoudspaden. De overige grond wordt gebruikt voor landschappelijke inpassing. Volgens de 'Wind- en zonnewijzer' is een middelgroot zonneveld een zonneveld met een netto oppervlak groter dan 150 m² tot en met 2 ha (dit is exclusief de oppervlakte voor de landschappelijke inpassing). In dit geval is dus sprake van een middelgroot zonneveld, waardoor de gemeenteraad zich niet over de

aanvraag hoeft te buigen. Op 12 november 2020 heeft de raad namelijk besloten dat een verklaring van geen bedenkingen niet nodig is voor zonnevelden tot en met 2 hectare. Het verouderde kaartmateriaal is inmiddels aangepast en maakt geen onderdeel uit van de ontwerp-omgevingsvergunning zoals die ter inzage heeft gelegen.

1.2. Lokaal eigenaarschap en financiële participatie

Inhoud zienswijze

Lokaal eigenaarschap en financiële participatie ontbreekt. De helft van de panelen wordt verkocht aan zonnepanelendelen.nl, maar dat is niet op Ede gericht.

Reactie gemeente

Er is geen wettelijke regel die bepaalt dat een ruimtelijk plan een ontwikkeling alleen mogelijk mag maken als financiële participatie of lokaal eigenaarschap plaatsvindt. Dit neemt niet weg dat, bijvoorbeeld op grond van gemeentelijk beleid, van een initiatiefnemer kan worden verlangd dat hij (specifieke) inspanningen verricht op het gebied van financiële participatie of lokaal eigenaarschap. In dit geval is in de 'Wind- en zonnewijzer' een inspanningsverplichting voor de initiatiefnemer opgenomen om financiële participatie mogelijk te maken:

"Financiële participatie: In de praktijk blijkt dat financiële participatie in het project het draagvlak bij omwonenden vergroot. Daarnaast zorgt dit voor betrokkenheid bij de energietransitie-opgave. In het participatieplan moet een initiatiefnemer dan ook aangeven hoe hij zoekt naar een redelijke (financiële) compensatie. Dit kan bijvoorbeeld door financiële participatie mogelijk te maken en daarnaast door lokaal te investeren in de ruimtelijke kwaliteit via bijvoorbeeld een gebiedsfonds."

Voor zonnevelden tot en met 2 hectare bevat de 'Wind- en zonnewijzer' geen concrete uitgangspunten voor financiële participatie. Bovendien bevat de 'Wind- en zonnewijzer' geen resultaatverplichting. Er is in dit gemeentelijk beleid geen harde randvoorwaarde neergelegd waaraan de consequentie is verbonden dat het plan niet mag worden vastgesteld als een vorm van financiële participatie ontbreekt. Het beleid brengt uitsluitend de wens tot uitdrukking dat voldoende maatschappelijk draagvlak wordt verkregen en de wens inwoners financieel te laten participeren bij de planvorming. Van de initiatiefnemer wordt verwacht dat hij zich inspant om aan deze wensen te voldoen.

Met betrekking tot het zonneveld aan de Schampsteeg heeft de initiatiefnemer, zoals vermeld in het 'Verslag participatieproces' dat als bijlage 6 bij de toelichting op de ontwerp-omgevingsvergunning is gevoegd, geprobeerd een samenwerking aan te gaan met de lokale energiecoöperatie Vallei Energie. Een verdere verkenning van een samenwerking werd door Vallei Energie echter niet zinvol geacht, gelet op de relatief beperkte oppervlakte van het zonneveld.

Er zijn vanuit de bevolking (nog) geen andere initiatieven geweest om tot gedeeld eigenaarschap te komen tegen een marktconforme prijs. Daarom

houdt de initiatiefnemer voorlopig de route van obligatie uitgifte aan. Dit gebeurt in samenwerking met Zonnepanelendelen. Zonnepanelendelen is een crowdfundingplatform gericht om mensen te laten deelnemen in zonneprojecten. Vanaf 25 euro kan met een laag risico worden deelgenomen in een zonneproject en een rendement worden verwacht in de vorm van een rente uitbetaling.

Wat betreft de lokale participatie heeft de initiatiefnemer aangegeven dat het proces als volgt in zijn werk gaat:

1. Zonnepanelendelen en de initiatiefnemer (na overleg met belanghebbende zoals de gemeente) bepalen de randvoorwaarden van het project voor lokale deelname. Onder deze randvoorwaarden wordt volstaan;
  - A. Welke postcodes onder lokale deelname vallen;
  - B. Wat voor een bedrag er gewenst wordt op te halen via lokale deelname;
  - C. Hoe lang de lokale deelname open blijft staan.
2. Zonnepanelendelen creëert een crowdfundingspagina op haar website.
3. Deze pagina is in het begin alleen zichtbaar voor lokale inwoners. Dat blijft zo totdat het streefbedrag is behaald, of wanneer er zoveel tijd verstreken is dat het niet langer zin heeft;
4. Hierna opent de pagina voor een groter gebied, dit kan in eerste instantie een uitbreiding naar meer postcodes zijn, maar kan ook direct landelijk zijn (in goed overleg tussen partijen);
5. Het totaal opgehaalde bedrag wordt ingebracht in het project als vreemd vermogen en wordt afgelost met rente aan de verstrekkers.

Op basis van het bovenstaande heeft de initiatiefnemer in onze optiek in voldoende mate voldaan aan de inspanningsverplichting om financiële participatie mogelijk te maken.

1.3. Participatie bij planuitwerking

Inhoud zienswijze

Er is niet of nauwelijks aan de wensen van indiener voldaan in het kader van de participatie over de planuitwerking. Zo was een oost-west opstelling (waarbij de indiener niet tegen de achterkant van de panelen zou aankijken) niet mogelijk omdat dit zou leiden tot minder energieopbrengst.

Reactie gemeente

Net als bij de hierboven besproken financiële participatie, bestaat ook voor participatie over de ruimtelijke uitwerking van een plan geen wettelijke regel die bepaalt dat een ontwikkeling alleen doorgang mag vinden indien daar voldoende draagvlak in de omgeving voor bestaat. Draagvlak voor het plan bij de omwonenden is niet van doorslaggevende betekenis. Dit betekent uiteraard niet dat het aspect draagvlak geen enkele rol speelt in de besluitvorming. Het streven naar draagvlak vormt een belangrijk aspect dat zich vertaalt in de belangenafweging die het bevoegd gezag bij de beoordeling van de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het voorziene zonneveld dient te maken.

Van een initiatiefnemer kan, bijvoorbeeld op grond van gemeentelijk beleid, worden verlangd dat hij (specifieke) inspanningen verricht die zijn gericht op het informeren van omwonenden en het verwerven of vergroten van het maatschappelijk draagvlak voor de gewenste ontwikkeling. Het niet behoorlijk nakomen van een dergelijke inspanningsverplichting kan voor het bestuursorgaan reden zijn de gewenste medewerking niet te verlenen. In dit geval is in de 'Wind- en zonnewijzer' een inspanningsverplichting voor de initiatiefnemer opgenomen om draagvlak te zoeken via een omgevingsdialoog.

"(Proces)participatie omgeving: initiatiefnemers hebben de verplichting om de directe omgeving door de omgevingsdialoog te betrekken bij hun initiatief en betrekken dit bij het participatieplan. De gemeente biedt ondersteuning bij het opstellen van dit participatieplan en hanteert daarbij de uitgangspunten uit de Edese participatieaanpak."

Een goed gesprek over het plan met de buurt kan het begrip en draagvlak vergroten en haalt informatie op, zodat het plan zo goed mogelijk past in zijn omgeving. En wellicht, in combinatie met andere opgaven, meerwaarde kan bieden. Naast draagvlak en begrip kan er ook een (kwalitatief) beter plan ontstaan door participatie met de omgeving. De gemeente Ede vindt het dan ook belangrijk dat initiatiefnemers de directe omgeving met een omgevingsdialoog betrekken bij hun initiatief. De uitkomsten van de omgevingsdialoog worden door de gemeente betrokken bij de beoordeling van het plan.

In de 'Wind- en zonnewijzer' is echter geen resultaatverplichting opgenomen. Er is in dit gemeentelijk beleid niet een harde randvoorwaarde neergelegd waaraan de consequentie is verbonden dat het plan niet mag worden vastgesteld als draagvlak ontbreekt. Het beleid brengt de wens tot uitdrukking dat voldoende maatschappelijk draagvlak wordt verkregen en de wens inwoners te laten participeren bij de planvorming. Van de initiatiefnemer wordt verwacht dat hij zich inspant om aan deze wensen te voldoen.

Met betrekking tot het zonneveld aan de Schampsteeg heeft de initiatiefnemer een omgevingsdialoog gevoerd. Een uitvoering verslag van deze dialoog is opgenomen in het document 'Verslag participatieproces' dat als bijlage 6 bij de toelichting op de ontwerp-omgevingsvergunning is gevoegd. Uit dit document blijkt dat de initiatiefnemer zich redelijkerwijs voldoende heeft ingespannen om draagvlak te zoeken in de vorm van meerdere bijeenkomsten en gesprekken. Korthedshalve wordt voor de inhoud van de bijeenkomsten verwezen naar het genoemde verslag.

Meer specifiek heeft de initiatiefnemer naar aanleiding van een verzoek van de indiener van de zienswijze de hoogte van de zonnepanelen al enigszins verlaagd (met 15 cm). Een verdere verlaging van de panelen bleek niet mogelijk omdat voor het onderhoud van het terrein het voornemen is om schapen te laten grazen.

Een zuid-opstelling levert meer energie per paneel dan een (door indiener van de zienswijze gewenste) oost-west opstelling. Het ontwerp van een zuid-opstelling is daarom meer extensief, wat betekent dat de bodem meer licht ontvangt onder de panelen, wat weer goed is voor de plaatselijke

bodemkwaliteit en de biodiversiteit. Tevens is er aan de noordzijde (en westzijde) een haag voorzien die het zicht op de panelen grotendeels wegneemt.

Daarnaast is bij de omgevingsvergunning een ruimtelijke onderbouwing gevoegd en heeft een zorgvuldige belangenafweging plaatsgevonden. Aan het algemeen belang (o.a. duurzame energieopwekking, zorgvuldige landschappelijke inpassing, inspanning voor omgevingsdialoog) wordt een groter gewicht toegekend dan aan het belang van omwonenden (o.a. verlies agrarische grond, behoud bestaande landschap, beperking uitzicht en gebrek aan draagvlak).

1.4. Alternatieven

Inhoud zienswijze

Indiener vindt dat eerst naar andere voorkeuren moet worden gekeken voordat de vergunning wordt verleend. Zo hebben indiener en andere omwonenden hun daken al aangeboden aan de ontwikkelaar.

Reactie gemeente

In de 'Wind- en zonnewijzer' is opgenomen dat de Edese zonneladder alleen geldt bij de afweging en inpassing van middelgrote en grote initiatieven op perceelsniveau. De zonneladder helpt bij het beoordelen van de geschiktheid van een initiatief voor duurzame energie op perceelsniveau.

Bovenstaande betekent dat alleen wordt gekeken naar het perceelsniveau van het initiatief. Er wordt dus niet gekeken naar de overige gronden die een initiatiefnemer in eigendom heeft of naar gronden en daken die geen eigendom van een initiatiefnemer zijn.

Op de locatie aan de Schampsteeg zijn geen gebouwen met daken aanwezig (trede 1). Hoewel sprake is van dubbel ruimtegebruik, gaat het bij dit initiatief niet om de voorbeelden uit trede 2. Verder is de locatie niet gelegen op gronden die op langere termijn zijn bestemd voor een bouwbestemming (trede 3). Gezien de ligging en het huidige agrarisch gebruik valt de planlocatie onder trede 4 (landbouwgrond). Bij voorkeur vindt bij een zonnepark op deze gronden ook dubbel ruimtegebruik plaats. Hierbij is in dit geval sprake van dubbel ruimtegebruik door het combineren van het zonnepark met de volgende functies:

- Een ecologische verbindingszone wordt aangelegd waarmee de verschillende groenstructuren met elkaar verbonden worden. Hiermee wordt de biodiversiteit gestimuleerd. Tevens worden hekwerken en gaasafscheiding voorzien van een faunapassage door ze 20 cm van de grond te plaatsen;
- De brede stroken met inheemse bloemrijke en kruidenrijke grassen versterken de biodiversiteit op het perceel;
- De brede stroken met bloemrijke en kruidenrijke grassen bieden leefgebied aan verschillende insecten en (kleine) diersoorten;
- De flora en fauna van het gebied en haar omgeving worden versterkt door toepassing van afwisselende groenstructuren; hoge struikgewassen en bomenrijen ter plaatse van de

ecologische verbindingzone en lage inheemse gras-, bloem- en kruidensoorten ter plaatse van de omrandingen en/of diagonale verbindingzone.

Verder geeft de Edese zonneladder geen volgtijdelijkheid aan, maar maximale benutting van de verschillende opties. Het doel voor 2022 is om 132.000 zonnepanelen op daken en 50 ha zonnepanelen in het veld te hebben gerealiseerd. Voor middelgrote zonnevelden geldt daarnaast op dit moment geen maximum aan initiatieven dat tegelijkertijd in behandeling kan worden genomen.

Kortom, het initiatief voldoet aan de Edese zonneladder.

Daarnaast voldoet het initiatief ook aan het nationale en provinciale beleid voor zonnevelden. Ten aanzien van het provinciale beleid en de provinciale regels wordt kortheidshalve verwezen naar respectievelijk paragraaf 3.1 en paragraaf 3.2 van de toelichting bij de ontwerp-omgevingsvergunning.

Wat betreft het genoemde aanbieden van daken is initiatiefnemer op het aanbod van de indiener van de zienswijze en de andere omwonenden ingegaan door het aanbieden van een vrijblijvende en kosteloze analyse voor de mogelijkheden wat betreft de realisatie een zonne-installatie op de betreffende daken. Hierbij heeft de initiatiefnemer de omwonenden een, voor de analyse benodigde, vragenlijst gestuurd. Initiatiefnemer heeft moeten constateren dat geen van de omwonenden hierop heeft gereageerd en zodoende heeft initiatiefnemer geen analyse kunnen maken.

1.5. Petitie

Inhoud zienswijze

Indiener geeft aan dat er een online-petitie is gestart en verzoekt om de daarin genoemde argumenten als zienswijze te beschouwen.

Deze argumenten zijn

- a) Goede vruchtbare landbouwgrond wordt gebruikt voor zonneweide (industrieel), in tegenspraak met EU-richtlijn.*
- b) De koop- en huursom van landbouwgrond wordt opgedreven.*
- c) Het landschap verloedert door opstelling tot 2,5 m hoog in grote eenzijdig gerichte oppervlakten. Het open landschap wordt vervuild. Dit is niet goed te praten met een omtuining van 20% van het perceel oppervlak.*
- d) De biodiversiteit verbetert ten ongunste van de landbouw. Besdragende struiken en zaadzaaiende bermvegetatie geven extra druk en kosten op omliggende landbouwgrond. En vermindering in voedselopbrengsten en kwaliteit.*
- e) Biodiversiteit in vorm van bodemleven verdwijnt met de vruchtbaarheid van de grond. Er moet bemest worden wil de grond over 25 jaar nog landbouwgrond zijn en geen zandverstuiving.*
- f) Het ecologisch klimaat wordt verstoord. Geen nestgelegenheid voor weidevogels (kievit) en leefgebied ooievaar.*
- g) Er is geen jachtbeheer mogelijk. Toename van knaagplaagdieren (schuil/nestgelegenheid en voedsel door bessen en zaden).*
- h) Mogelijke schuil- en nestgelegenheid voor de vos. Met nadelige gevolgen voor kippenfarms.*

- i) Toegangspad is niet duurzaam met zand-leem, schelp of lava revel, maar grondvervuilend met steenpuin (onwenselijk).*
- j) De ontwikkeling van een zonnepark is de laatste voorkeur. Maar de kans is groot dat deze zonneparken de eerdere voorkeuren in de weg staan door overbelasting van het net.*
- k) Ontwikkeling en eigendom ligt bij een buitenlandse firma met weinig tot geen betrokkenheid bij de omgeving. Het commerciële doel wordt vóór plaatselijke wensen geplaatst.*
- l) De gemeente moet juist die vormen van zonne-energie stimuleren die minder impact hebben op het landschap, zoals zonnepanelen op daken.*

Reactie gemeente

- a) Onduidelijk is op welke EU-richtlijn wordt gedomd. De stelling van reclamant wordt in de zienswijze ook niet nader onderbouwd. Voor de onderbouwing dat de ontwikkeling plaatsvindt op landbouwgrond wordt verwezen naar het antwoord onder 1.4.
- b) Voor zover een prijsstijging van landbouwgrond in de omgeving ruimtelijk relevant zou zijn, geldt dat in de belangenafweging een zwaarder gewicht wordt toegekend aan het algemeen belang van duurzame energieopwekking. Daarbij wordt ook rekening gehouden met het feit dat het plan leidt tot een zeer geringe afname van de beschikbare landbouwgronden. Het Edese buitengebied bestaat uit ca. 11.000 hectare aan agrarische grond en ca. 19.000 hectare aan natuur. Volgens een onderzoek van de WUR met de titel 'Het voedsellandschap van Ede' bedraagt de oppervlakte aan agrarisch cultuurlandschap in Ede ca. 7.652 hectare. Het zonneveld heeft een netto-oppervlakte van 2,0 hectare en een bruto-oppervlakte van ca. 2,9 hectare (netto-oppervlakte + landschappelijke inpassing). Als wordt gekeken naar de totale oppervlakte aan agrarische gronden, dan leidt dit project tot een geringe afname van respectievelijk 0,018% (netto-oppervlakte) en 0,026% (bruto-oppervlakte). Als wordt gekeken naar de totale oppervlakte aan agrarische cultuurgronden, dan leidt dit project tot een geringe afname van respectievelijk 0,026% (netto-oppervlakte) en 0,038% (bruto-oppervlakte).
- c) Uiteraard heeft het zonneveld landschappelijke impact. Het zonneveld wordt echter zorgvuldig landschappelijk ingepast, waardoor het zicht op het zonneveld wordt verzacht. Bij het opstellen van het landschappelijk inpassingsplan is getoetst aan de geldende kaders voor het buitengebied, waaronder het beeldkwaliteitsplan buitengebied Ede uit 2011 en het programma buitengebied uit 2016. Zo is o.a. het bestaande landschap uitgebreid omschreven en is gekeken naar de ruimtelijke kenmerken. Aan de hand van het geldende beleid is een analyse met uitgangspunten voor het landschap opgesteld. Voor een uitgebreide motivering wordt verwezen naar het landschappelijk inpassingsplan en paragraaf 4.9 van de toelichting. Bovendien blijft de landschappelijke inpassing behouden na verwijdering van het zonneveld (na 25 jaar).
- d) Zoals in het 'Verslag participatieproces' aangegeven en vastgelegd in het inrichtingsplan worden de randen van het park afgeschermd met inlandse heesters en bomen. Het overwaaien van "ongewenste" vegetatie op de nabijgelegen landbouwgronden zal dan ook beperkt zijn en waarschijnlijk niet groter zijn dan het risico dat er nu ligt met de vegetatie die langs de snelweg en de gemeentelijke ecologische verbindingzone is gelegen.

e) Er worden geen chemicaliën en drijfmest gebruikt bij het onderhouden van het zonneveld. Gedurende lange tijd wordt minder en met minder zware machines over de grond gereden. Mogelijk heeft dit juist positieve gevolgen voor de bodem. Wat exact het gevolg is van schaduw op de lange termijn is nog niet onderzocht. Het plan is verder getoetst aan de aspecten bodem en water. Uit deze toetsing blijkt dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Hierbij wordt verwezen naar paragraaf 4.5 en 4.6 van de toelichting op de ontwerp-omgevingsvergunning.

Verder is in het 'Verslag participatieproces' ook reeds aangegeven dat het klopt dat, wanneer er gedurende 25 jaar geen aanvullende bemesting plaatsvindt, de eigenschappen van de grond veranderen. Wat echter wel gebeurt is dat de grond tot rust kan komen en de in de grond aanwezige micro-organismen de kans krijgen zich te herstellen. Dit leidt dan tot een betere situatie. Het maaibeleid zal zodanig worden afgesteld dat het gebied in fasen 1- of 2x per jaar zal worden gemaaid. Hierdoor behoudt het gebied het gehele jaar door voldoende onderbegroeiing voor insecten als bijen en vlinders. Hierbij zal het maaisel worden afgevoerd. De toplaag van de bodem zal daardoor wat verschrallen zodat het gezaaide kruidenmengsel kans krijgt uit te groeien en vergrassing wordt verminderd. De samenstelling van de grond verandert, maar dat betekent niet dat deze per definitie onvruchtbaar wordt. In de loop der tijd zal door het niet gebruiken van aanvullende bemesting en bestrijdingsmiddelen en het verder met rust laten van de grond het bodemleven zich ontwikkelen. De gronden behoeven ook niet aan dezelfde kwaliteitseisen te voldoen als bij agrarisch gebruik, omdat deze na 25 jaar onderdeel gaan uitmaken van de ecologische zone die er al ligt.

f) In de rapportage 'Quickscan natuurtoets' (bijgevoegd bij de ontwerp-omgevingsvergunning) is beschreven dat er geen nadelige ecologische gevolgen worden voorzien, indien voldoende rekening wordt gehouden met broedvogels. Ten aanzien van de ooievaar, die de indiener specifiek noemt, geldt dat tijdens het veldbezoek geen ooievaars zijn aangetroffen in het plangebied en de directe omgeving. Het plangebied is niet geschikt als nestlocatie voor deze soort. Sporadisch kan een overvliegend exemplaar in het plangebied worden waargenomen. Van een essentieel leefgebied is geen sprake.

Voor zover de indiener van de zienswijze stelt dat het ecologisch klimaat wordt verstoord, geldt verder dat in de genoemde natuurtoets is geconcludeerd dat het plangebied een kaal akkerperceel betreft met weinig natuurwaarden. Door de geplande ontwikkeling, naar een biodiverse inrichting met onder andere mogelijkheden voor de ontwikkeling van bloemrijke en soortenrijke vegetaties, worden de natuurwaarden in het gebied sterk vergroot. Voor diverse vogelsoorten ontstaat er een structuurrijk gebied met broedgelegenheid voor bodembroeders en soorten van ruigte en struweel als fazant, gele kwikstaart en grasmus. Deze ontwikkeling zal ook positief uitvallen voor diverse grondgebonden zoogdieren en vogelsoorten als buizerd, huismus, kerkuil en steenuil (toename voedsel in de vorm van insecten en meer rust- en verblijfmogelijkheden).

g) Door de inrichting van het gebied wordt een toename van biodiversiteit beoogd. Vossen en knaagdieren maken onderdeel uit van de biodiversiteit en worden niet als zodanig als plaagdieren gezien. Er is ook geen aanleiding te

veronderstellen dat de inrichting van het zonnepark er toe leidt dat populaties overlast gaan veroorzaken. Elke soort heeft haar functie in het ecosysteem. Muizen staan op het menu van de vos (en andere predatoren) en soorten houden zichzelf daarmee onderling in stand/in toom.

h) Zie het antwoord onder g.

i) Op basis van het Besluit bodemkwaliteit mogen alleen materialen worden toegepast of hergebruikt die daarvoor gecertificeerd zijn en geen bodemverontreinigingen veroorzaken. Het toe te passen steenpuin van het toegangspad zal daardoor in principe herbruikbaar zijn, als het zijn functie verliest. In algemene zin wordt het hergebruik van materialen, die daarvoor aantoonbaar geschikt zijn, gezien als duurzaam vanwege het circulair gebruik van grondstoffen. Ook toepassing van andere materialen, die voldoen aan het Besluit bodemkwaliteit, is toegestaan, naar keuze van de initiatiefnemer.

j) Voor het antwoord op dit deel van de zienswijze wordt verwezen naar het eerdere antwoord onder 1.4. Wat betreft de stelling dat het zonnepark zou leiden tot overbelasting van het net en het daarmee onmogelijk maken van andere voorkeursoplossingen, geldt dat het volgende:

De energie die wordt opgewekt door zonnepanelen wordt geleverd aan het elektriciteitsnetwerk. Binnen het elektriciteitsnetwerk zijn verschillende elektriciteitsnetten:

- Laagspanningsnet: het laagspanningsnet ligt overal waar elektriciteit verbruikt wordt. Hier zijn bijvoorbeeld alle voedingspunten voor woningen op aangesloten. Kleinere zonnenvelden kunnen hierop worden aangesloten. Maar alleen als er ruimte is op het elektriciteitsnetwerk.
- Middenspanningsnet: dit verbindt het hoogspanningsnet met het laagspanningsnet. In het middenspanningsnet zijn onderstations en regelstations opgenomen. Is er ruimte beschikbaar op de middenstations? Dan kunnen daar middelgrote zonnenvelden op worden aangesloten.
- Hoogspanningsnet: grote zonnenvelden worden aangesloten op een onderstation van Liander of op het hoogspanningsnet van TenneT. Dit hangt af van de grootte en locatie. TenneT is de landelijke beheerder van het hoogspanningsnet in Nederland.

De stroom die op het zonnenveld aan de Schampsteeg wordt opgewekt dient aan het net te worden terug geleverd, zodat deze vervolgens verder gedistribueerd kan worden naar potentiële afnemers. Het transportverdeelstation waar het onderstation van zonnenveld Schampsteeg op zal worden aangesloten ligt op 450 meter afstand aan de zuidzijde van het terrein. De initiatiefnemer heeft een offerte aangevraagd en aanbetaald, waardoor de capaciteit gereserveerd is en aansluiting op het net zeker is. De aansluiting van het zonnenveld aan de Schampsteeg was definitief toegezegd voordat TenneT op 2 september 2021 de congestiemelding voor teruglevering van stroom aan het net voor Gelderland afkondigde. Voor nieuwe grote zonnenwindinitiatieven die voor 2 september 2021 nog geen aansluitingsreservering van Liander hadden is het voorlopig niet mogelijk om

een aansluiting op het net te krijgen, omdat het hoogspanningsnet in Gelderland de grens heeft bereikt voor teruglevering van elektriciteit.

Projecten met een opwekvermogen van ongeveer meer dan 150 zonnepanelen vallen onder de congestiemelding van TenneT. Voor kleinere opwekprojecten voor kleinverbruikers is aansluiting op het elektriciteitsnet nog wel mogelijk als het laagspanningsnet in dat deel van Ede daar voldoende ruimte voor heeft. De congestiemelding van TenneT geldt namelijk alleen voor grotere aansluitingen. Opwekprojecten waarbij de opgewekte stroom volledig voor eigen gebruik is en levering aan het net niet nodig is, kunnen sowieso worden gerealiseerd.

k) Voor het antwoord op dit deel van de zienswijze wordt verwezen naar het eerdere antwoord onder 1.2 en 1.3.

l) Voor het antwoord op dit deel van de zienswijze wordt verwezen naar het eerdere antwoord onder 1.4.

2. Ingediend door [geanonimiseerd]. Ontvangen op 16 mei 2022.

2.1 Uitzicht

Inhoud zienswijze

Indieners wonen direct ten zuiden van het plangebied. Het plan zorgt ervoor dat hun weidse uitzicht in noordelijke richting verdwijnt.

Reactie gemeente

Uiteraard is er begrip dat indieners de verandering van het uitzicht betreuren. Er bestaat echter geen recht op een blijvend vrij uitzicht. Dit neemt niet weg dat de gemeente het belang dat de indieners hebben bij het behoud van hun uitzicht moet betrekken in de belangenafweging. Er wordt echter een zwaarder gewicht toegekend aan het belang dat is betrokken bij het realiseren van dit plan (het algemene belang van duurzame energieopwekking). Daarnaast wordt het zonnenveld zorgvuldig landschappelijk ingepast, waardoor het zicht op het zonnenveld wordt verzacht.

2.2 Toegang plangebied en kikkerpoel

Inhoud zienswijze

De ontwikkeling zorgt ervoor dat het gebied straks niet meer te betreden is. Ook bezoeken indieners dagelijks de kikkerpoel die zich op het veld bevindt waar het zonnepark gepland is, dat kan straks niet meer.

Reactie gemeente

Het zonnenveld/park is omheind met een gaashekwerk en zal niet toegankelijk zijn vanwege verzekeringsaspecten. Wel wordt een stuk vrijgehouden voor het plaatsen van bijenkasten waar een lokale bijenvereniging gebruik van kan maken. De meerwaarde voor omwonenden bestaat eruit dat er een gebied ontstaat met een grote biodiversiteit die mogelijk in de toekomst (na 25 jaar) definitief aangesloten kan worden op de gemeentelijke ecologische verbindingszone.

Het aan het plangebied grenzende bosje met poel maakt geen onderdeel uit van het zonnepark Schampsteeg en ligt buiten het hekwerk (daardoor blijft het toegankelijk). De ontwikkeling van het zonnenveld vindt plaats op enige afstand tot dit landschapselement. Tevens wordt de aanwezige waarde vergroot door de toevoeging van opgaande beplanting en verlaging (t.b.v. infiltratievoorziening).

2.3 Verlies landbouwgrond

Inhoud zienswijze

Het plan leidt tot verlies van hoogwaardige landbouwgrond die steeds meer nodig is vanwege wereldwijde voedselschaarste.

Reactie gemeente

Zoals in het antwoord op zienswijze 1 (1.5, onderdeel b) is onderbouwd, leidt het plan slechts tot een minimaal verlies aan landbouwgrond. Dit beperkte verlies weegt in dit geval ook niet op tegen het belang van duurzame energieopwekking.

2.4 Voldoende aanbod stroom

Inhoud zienswijze

De daken in de omgeving liggen al vol met zonnepanelen, dus er is voldoende aanbod van stroom. Overdag is het zelfs mogelijk geld te ontvangen voor stroomverbruik wat wijst op een overschot aan stroom.

Reactie gemeente

Ede maakt zich hard om de klimaatdoelen te realiseren. We sluiten aan bij de landelijke ambitie van 60 procent CO₂-reductie in 2030 en klimaatneutraal in 2050. Daarnaast heeft de gemeente zijn eigen ambitie verwoord in de 'Wind- en zonnewijzer'. Hierbij wordt voor het gemak verwezen naar de toelichting bij de omgevingsvergunning. Dit betekent dat er de komende jaren nog veel nieuwe mogelijkheden voor duurzame energieopwekking moeten worden gecreëerd. Op gemeentelijk schaalniveau is er dus geen sprake van een voldoende aanbod van 'groene' stroom en dus ook geen reden om daarom van de aanleg van het zonnenveld Schampsteeg af te zien.

Dat er, zoals indiener stelt, sprake is van een prijsprikkel om energieverbruik overdag te laten plaatsvinden, heeft eerder te maken met een verandering in het matchen van aanbod en vraag. In totaal blijft er echter behoefte aan meer duurzaam opgewekte energie om de eerdergenoemde doelstellingen te bereiken.

2.5 Alternatieven

Inhoud zienswijze

Indien toch zonnepanelen nodig zijn, dan stellen indieners voor eerst daken of stroken langs snelwegen te gebruiken, maar zeker geen gezonde landbouwgrond.

Reactie gemeente

Voor het antwoord op dit deel van de zienswijze wordt verwezen naar het eerdere antwoord onder 1.4.

Conclusie

Beide zienswijzen leiden niet tot aanpassing van het plan.

Bijlage 5 Informatie over beroep instellen

Ik ben het niet eens met het besluit. Wat kan ik doen?

U kunt de rechtbank laten weten dat u het niet eens bent met het besluit. Dat doet u door beroep in te stellen.

Let op: u kunt alleen beroep instellen als u een reactie ('zienswijze') heeft gegeven op ons voorgenomen besluit.

Hoe kan ik beroep instellen?

Dat doet u door een brief te sturen naar:

Rechtbank Gelderland, Team Bestuursrecht
Postbus 9030
6800 EM Arnhem

U kunt ook digitaal beroep instellen. Dat kunt u doen via de website www.rechtspraak.nl. U heeft hiervoor uw DigiD nodig.

Wat zet ik in mijn beroepschrift?

In uw beroepschrift moet het volgende staan:

- uw naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres
- de datum
- het kenmerk: 2021W1742
- een omschrijving van het besluit waartegen u beroep instelt
- een kopie van het besluit waartegen u bezwaar maakt (als dit mogelijk is)
- de reden(en) waarom u beroep instelt
- uw handtekening

Kan iemand anders beroep voor mij instellen?

Ja, dat kan. U moet dan wel een schriftelijke machtiging meesturen. Dat is een brief waarin u toestemming geeft dat iemand anders namens u beroep instelt. Onder deze brief moet u uw handtekening zetten.

Hoeveel tijd heb ik om beroep in te stellen?

U heeft zes weken de tijd om beroep in te stellen. De periode begint op de dag nadat dit besluit is gepubliceerd. Wij publiceren het besluit op <https://www.overheid.nl/berichten-over-uw-buurt>. Daarnaast wordt dit besluit bekend gemaakt in de Ede Stad. Op de laatste dag van de periode moet uw beroep binnen zijn bij de rechtbank. Anders bent u te laat en kan de rechtbank het beroep niet in behandeling nemen.

Hoe weet ik dat mijn beroepschrift is aangekomen?

U krijgt een ontvangstbevestiging van de rechtbank. Ook krijgt u dan informatie hoe het verder gaat.

Ik kan echt niet wachten op de uitkomst van het beroep. Wat nu?

Het besluit blijft geldig wanneer u beroep instelt. Heeft u een dringende reden waarom u niet kunt wachten op de uitkomst van het beroep? Bij een spoedeisende situatie kunt u bij de rechtbank om een voorlopige voorziening vragen. Dit betekent dat u vraagt om een tijdelijke beslissing van de rechter.

Wilt u een voorlopige voorziening aanvragen? Stuur een brief naar:

Rechtbank Gelderland, Team Bestuursrecht
De voorzieningenrechter
Postbus 9030
6800 EM Arnhem

U kunt ook digitaal een voorlopige voorziening aanvragen. Dat kunt u doen via de website www.rechtspraak.nl. U heeft hiervoor uw DigiD nodig.

Let op: u kunt alleen een voorlopige voorziening aanvragen als u eerst beroep heeft ingesteld.

Wat kost het om beroep in te stellen?

Voor beroep instellen moet u griffierecht betalen. Kijk voor het precieze bedrag op www.rechtspraak.nl.

Wat kost het om een voorlopige voorziening aan te vragen?

Ook voor een voorlopige voorziening moet u griffierecht betalen. Kijk voor het precieze bedrag op www.rechtspraak.nl.

Ik heb nog een andere vraag over beroep instellen.

Op de website www.rechtspraak.nl kunt u meer informatie vinden. Wilt u extra vragen stellen? Op deze website vindt u daarvoor de contactgegevens.